21
2008

NA CD: PROGRAMY PRO BEZPEČNOST

Počítačový časopis pro celou rodinu

www.ppk.cz

počítač pro každého

Cena: 55 Kč / 89 Sk / 2,95 €
(Cena v eurech platí pouze v SR.)

PLNÁ VERZE:
Turistický průvodce
PŮVABNÉ VYHLÍDKY
▶ tipy na výlety
▶ mapy a fotografie

NEDEJTE SE NAPÁLIT

Jak se bránit internetovým podvodům ▶ 12

TEST

LEVNÉ VELKÉ MONITORY

Pět 24" LCD monitorů v testu ▶ 16

RADY A TIPY

Jak na obrázky v počítači

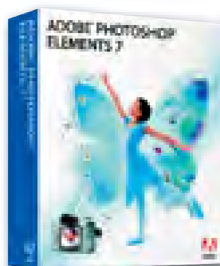
TŘÍDÍME, VYPALUJEME A PUBLIKUJEME FOTOGRAFIE ▶ 50

PŘEDSTAVUJEME

Stylové kompakty

FOTOAPARÁTY S PERISKOPEM ▶ 42

Domácí fotokomora

ADOBE PHOTOSHOP ELEMENTS 7 ▶ 20

JAK NA TO

17 STRAN NÁVODŮ

- Fotoalbum v počítači
- Snadný tisk WWW stránek
- Jak psát zlomky v tabulkách
- Tipy pro MS Word
- Jak se připojit k FTP serveru

27. 10. 2008 Cena: 55 Kč / 89 Sk / 2,95 €
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 72 Sk / 2,39 € (Ceny v eurech platí pouze v SR.)

BEZPEČNOST PŘEDEVŠÍM

Vážení čtenáři, internet zkracuje vzdálenosti mezi lidmi tím, že usnadňuje, zrychluje a zlevňuje komunikaci. Tato veskrze užitečná skutečnost má však i nepříjemný vedlejší efekt: zmíněné výhody moderních komunikačních technologií totiž mohou zneužít také zločinci všeho druhu. Pro podvodníky, jejichž „práce“ spočívá především ve vyhledávání a oslovování co největšího počtu potenciálních obětí, jsou elektronická pošta a síť webových stránek přímo darem z nebes. Zatímco ještě před třiceti lety by například rozeslání dopisu s „lákavou nabídkou“ na několik stovek poštovních adres vyžadovalo nemalé finanční prostředky (a dalo by to také dost práce), dnes není velký problém během několika minut rozeslat třeba miliony dopisů, a to zcela zdarma. A i když pravděpodobně značná část takových zásilek vůbec nenajde adresáta, „podnikateli“ postačí, jestliže mu na vějičku sedne nepatrná část těch uživatelů, ke kterým se zprávy dostanou. Bohužel to funguje a vždycky se najde aspoň několik obětí, jejichž důvěra může být zneužita. Důkazem úspěšnosti tohoto podnikání je jeho rozmach – počet takovýchto útoků neustále roste a jsou stále dokonalejší a propracovanější. Organizované skupiny profesionálních zločinců se stále častěji zaměřují i na menší „trhy“, které pro ně ještě nedávno nebyly zajímavé. A tak se setkáváme s útoky cílenými na české nebo slovenské klienty místních bank a podobně. Riziko roste i tím, že moderní technologie se stávají běžnou součástí života a začínají je používat i technicky méně zdatní (a tím pádem snadněji manipulovatelní) uživatelé. Přitom ve většině případů k úspěšné obraně stačí chladná hlava a zdravý selský rozum. V anonymním prostředí internetu v zásadě nikomu a ničemu nedůvěřujte (téměř všechno, například včetně adresy odesílatele elektronické pošty a odkazu na WWW stránku, se dá zfalšovat), zprávy od neznámých uživatelů ignorujte, a když už nějaká zpráva působí velmi naléhavě a zároveň důvěryhodně, vždy si její pravost ověřte. V tomto vydání se v článku na straně 12 dočtete, s jakými typy internetových podvodů se můžete setkat a jak se jim úspěšně ubránit.

Nepodceňujte ani technické zajištění svého počítače prostřednictvím příslušných bezpečnostních programů – na PPK CD je několik takových užitečných nástrojů, najdete je v rubrice Bezpečný počítač.

VÝHLEDY DO KRAJE

Na přiloženém cédéčku je jako bonus tentokrát opět něco pro turisty a pro milovníky naší krajiny. Elektronická podoba publikace **Půvabné vyhlídky na Čechy** nabízí výběr třiapadesáti míst s pěkným výhledem, která určitě stojí za to navštívit. Kromě textového popisu tu najdete i fotografie a přehledné mapky okolí těchto míst. Najdete spoustu tipů na výlety – doporučuji aspoň některé z nich absolvovat ještě teď na podzim, dokud je příroda krásně barevná.

POSTUP PŘI REKLAMACI PPK CD/DVD

Pokud máte s naším CD nebo DVD problémy, vyzkoušejte ho také na jiném počítači. Jestliže problémy trvají, je možné, že CD (resp. DVD) je poškozeno.

Upozornění! Pokud se vám nedaří z našeho CD nainstalovat či spustit nějaký program, ještě to neznamená, že CD je poškozeno (příčin může být řada: chybějící důležité soubory na vašem počítači, nestabilita operačního systému apod.). CD nám proto k reklamaci posílejte pouze v případě, že si budete jisti, že CD je poškozeno a že chyba není na vaší straně. Drtivá většina cédéček, která čtenáři reklamují, je plně funkčních.

Ve výjimečných případech se stává, že CD je při výrobě špatně vylisováno nebo že se poškodí během distribuce. Zjistíte-li, že vaše CD je poškozeno, zašlete nám ho na adresu: Burda Praha, spol. s r. o., Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3. Na obálku uveďte heslo *Reklamace PPK CD.* Obratem vám zašleme nové CD.

A jestliže na svých toulkách podzimní přírodou něco pěkného vyfotografujete, možná se vám budou hodit i programy určené pro správu a úpravu digitálních fotografií. Takových programů je na cédéčku hned několik a všechny jsou bezplatné, stačí si jen vybrat.

NOVÝ WEB PPK

Po několika letech jsme letos přistoupili k modernizaci našich internetových stránek. Od října běží na adrese *www.ppk.cz* jejich nová podoba. Zatím (zhruba do konce roku) jde o testovací provoz a obsah stránek (včetně archivních materiálů z předchozích ročníků PPK) se průběžně doplňuje. Už teď však budeme rádi, když nám napíšete, jak se vám naše nové stránky líbí a co bychom na nich podle vás měli vylepšit. Věřím, že vás zaujmou například podrobnější informace o aktuálním vydání, rozrůstající se soubor odpovědí na nejrůznější dotazy našich čtenářů nebo možnost stáhnout si vybrané články ze starších vydání PPK ve formátu PDF.

A když jsme u internetových stránek, mám pro vás ještě jednu zprávu. V polovině října byla po víc než jednoročním zkušebním provozu naostro spuštěna mezinárodní knihovna počítačových programů **Download.CHIP.eu**, na jejíž tvorbě se za Česko podílí naše vydavatelství. Podívejte se na adresu *http://download.chip.eu/cz/*. Najdete tam nejen bohatý výběr nejrůznějších programů ke stažení, ale také možnost zapojit se do diskusí o těchto programech, hodnotit je a podělit se o své zkušenosti s ostatními uživateli.

JSME BURDA PRAHA

Pozornější čtenáři si možná všimli jedné změny na potisku a obálce cédéčka a v tiráži časopisu na straně 58. Počítač pro každého už nevydává Burda Communications, ale Burda Praha. Jde jen o „papírovou“ změnu, která se časopisu samého ani jeho čtenářů nedotkne.

Redakce funguje ve stejném složení a na stejné adrese (nemění se ani adresy e-mailové, nadále nám můžete psát na adresu *redakce@ppk.cz*). Počítač pro každého bude vycházet i nadále, nebudu však slibovat, že bude vycházet v nezměněné podobě. Určité změny v grafice časopisu a v jeho struktuře totiž připravujeme, a to ještě na letošní podzim.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Test 24″ LCD monitorů ▶ 16

Multimediální přehrávač s dlouhou výdrží ▶ 24

Fotoaparáty, ze kterých nevyjíždí objektiv ▶ 42

Určitě vyzkoušejte!

Na PPK CD 21/2008 najdete plnou verzi výborného turistického průvodce Půvabné vyhlídky, který vám přiblíží 53 zajímavých vyhlídkových míst rozložených po celém území Čech. Dále jsme pro vás připravili rubriku Bezpečný počítač, rubriku Správce a prohlížeče fotografií a nechybí ani pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti.

THE CORE MEDIA PLAYER 4.11

The Core Media Player je kompaktní multimediální přehrávač. Seznam podporovaných formátů je dlouhý a nechybí v něm žádný z těch rozšířenějších audio- i videoformátů. Bezplatná verze přehrávače podporuje přehrávání audio CD, ale nikoliv filmových DVD. Umí přehrávat streamové vysílání z internetu (tedy například internetová rádia). K dalším funkcím programu The Core Media Player patří podpora pro playlisty s jejich šikovným editorem, ručně nastavitelný ekvalizér, integrovaný editor ID3-značek, podpora vlastních titulků k videu, jednoduché ovládání pomocí nastavitelných klávesových zkratek, minimalizace do oznamovací oblasti, podpora zobrazení přes celou obrazovku, podpora více monitorů připojených k počítači, skinovatelné prostředí a podpora vizualizací.

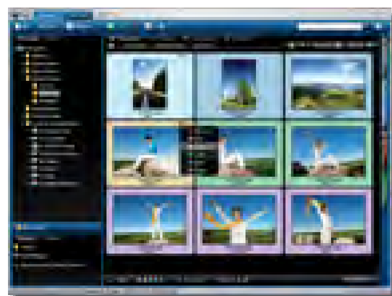
rubrika na CD: obsah CD / zajímavosti

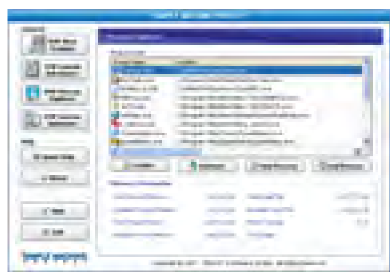

PICTOMIO 1.0

Graficky zajímavě zvládnutý program pro správu fotografií, poskytovaný zcela zdarma. Vedle jednoduchých obrázkových souborů si dokáže poradit také s videosoubory, což nepatří k základní výbavě podobných freewarových programů. Program navíc dovoluje uživateli s videem pracovat, zobrazovat miniatury anebo při jeho přehrávání zoomovat či rotovat. Vše se pak řadí do speciální knihovny, kde můžete jednotlivé položky řadit podle data vzniku nebo podle zařízení, kterým byly pořízeny.

rubrika na CD: obsah CD / správa a prohlížení fotografií

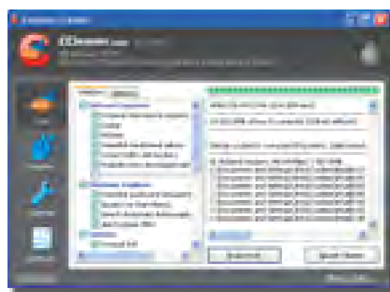

SIMPLE MACHINE PROTECT 1.8.4

Přenosný antivirový program Simple Machine Protect byl vytvořen za účelem okamžitého odstranění virů, červů, trojanů a spywaru z počítače. Tato open-source aplikace nabízí skenování všech souborů nebo kontrolu podle vybrané přípony, dále skenování určené složky, generování reportu, skenování paměti systému, opravu záznamů v registrech systému, obnovu skrytých souborů, možnost léčby infikovaných souborů, informace o vytížení procesoru a operační paměti, vysypání koše, možnost vypnout počítač po dokončení kontroly a také příjemné uživatelské rozhraní.

rubrika na CD: obsah CD / bezpečný počítač

CCLEANER 2.12.660

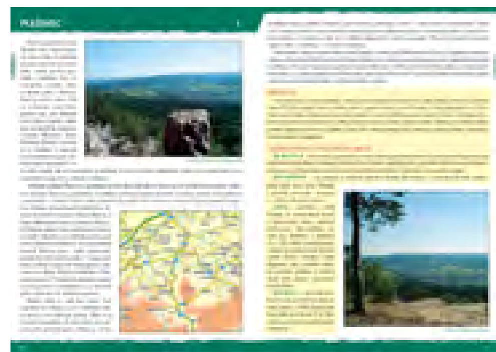
CCleaner je kvalitní program pro kompletní vyčištění operačního systému a pevného disku. Najde přebytečné soubory na disku a vymaže je, vysype koš, smaže historii naposledy otevřených souborů, vymaže cookies a historii z internetového prohlížeče (Firefox, Opera, Internet Explorer) atp. Přítomen je nástroj pro správu programů spouštěných při startu a pro snadné odinstalování nepoužívaného softwaru. Nechybí ani funkce pro opravu chyb v systémovém registru.

rubrika na CD: obsah CD / novinky

PŮVABNÉ VYHLÍDKY

Publikace „Půvabné vyhlídky na Čechy“ zavede čtenáře na 53 zajímavých vyhlídkových míst rozložených po celém území Čech. Jsou to místa známá, méně známá i zcela opomíjená, ale vždy volně turisticky přístupná. Nabízejí pohled na krásu české krajiny, a to jak do daleka, tak i do blízkého okolí nebo do hloubky údolí na města, toky řek nebo na hladinu přehradního jezera. Publikaci doprovázejí orientační mapky a více než stovka fotografií.

rubrika na CD: obsah CD / bonus

SEZNAM PROGRAMŮ NA CD

BONUS
Půvabné vyhlídky

ANTIVIROVÉ PROGRAMY
avast! 4.8.1229 Home Edition CZ
AVG Anti-Virus Free Edition 8.0.173
Avira AntiVir Personal 8.1.0.331
ClamWin Free Antivirus 0.94
Comodo AntiVirus 2.0.17.58 Beta
Multi Virus Cleaner 2008 v8.2.0
RISING Antivirus Free Edition 20.58.42
Simple Machine Protect 1.8.4

ANTISPYWAROVÉ PROGRAMY
Ad-Aware 2008 7.1.0.8
a-squared Free 3.5
EMCO Malware Destroyer v. 4.1.5
SpyCatcher Express
Spyware Terminator 2.3.0.494
SpywareBlaster 4.1
ThreatFire 3.5.0
xp-AntiSpy 3.96-8

SPRÁVA A PROHLÍŽENÍ FOTOGRAFIÍ
DVD Slideshow 0.9.0.2
Fotoview 3.2
HP Photosmart Essential 3.5
Light Artist 1.4
Microsoft Photo Story 3
Photo! 3D Album 1.0
PhotoFiltre 6.3.1
Picasa 2.7
Pictomio 1.0
Studioline Photobasic 3.5
Windows Live Fotogalerie
Zoner Media Explorer Classic 5

NOVINKY
BurnAware Free 2.1.4
CCleaner 2.12.660
Defraggler 1.03.094
DivX for Windows 6.8.4.7
Google Desktop 5.8.809
Google Toolbar 5 Beta
GPU-Z 0.2.8
IE7Pro 2.4
RealAlternative 1.90
RealPlayer 11.0.0.468
Recuva 1.19.350
SeaMonkey 1.1.12
The Gimp for Windows 2.6
Trillian 3.1.11
WinRAR 3.80

ZAJÍMAVOSTI
Arora 0.3
BlockCAD 3.19
Crystal DiskInfo 1.0
Font Viewer 1.0
Magic Boss Key 3.40
Pazera Free Audio Extractor 1.2
Photo Frame Show 1.4
Pixelformer 0.9
Squeez 5.62
The Core Media Player 4.11

SERVIS
Google Chrome Beta
HP Smart Web Printing 4.03
Total Commander 7.04a

Notebook s HDMI

UMAX VISIONBOOK M765T

Cena včetně DPH: od 14 268 Kč.
www.umax.cz

Notebook Umax VisionBook M765T má rozměry 359 × 267 × 25 až 36 mm a hmotnost 2,9 kg. Je vybaven 15,4palcovým displejem, který pracuje v rozlišení 1 280 × 800 bodů. Nad ním je vestavěna 1,3Mpx webová kamerka. Model s procesorem Intel Core 2 Duo T3200, s 2 GB paměti, s 250 GB pevným diskem a bez operačního systému lze pořídit za 14 268 Kč. Notebook s procesorem Intel Core 2 Duo T5800, s 2 GB paměti, s 320GB pevným diskem a s operačním systémem Windows Vista Home Premium stojí 19 028 Kč. Ve výbavě nechybí DVD vypalovačka, čtečka paměťových karet ani bezdrátové adaptéry Wi-Fi a Bluetooth. Příznivci multimediální zábavy ocení vestavěný HDMI výstup pro připojení obrazového i zvukového signálu k plazmovým či LCD televizorům. Novinkou je také použití konektoru eSATA pro připojení externích periferií.

Miniaturní a odolný počítač

PANASONIC TOUGHBOOK CF-U1

Cena včetně DPH: od 48 000 Kč.
www.toughbook.cz

Model Panasonic Toughbook CF-U1 je miniaturní přenosný počítač, který má rozměry 151 × 184 × 57 mm a váží 1 060 gramů. Vyniká také vysokou odolností – podle údajů výrobce přežije v zapnutém stavu pád z výšky až 120 centimetrů. Navíc je tento přístroj vodotěsný a odolný vůči prachu a lze jej používat v teplotách od –20 do +60 stupňů Celsia. Zařízení pracuje pod operačním systémem Windows XP nebo Windows Vista. Obraz se v rozlišení 1 024 × 600 bodů vykresluje na 5,6palcovém (14,2cm) dotykovém displeji. O výkon přístroje se stará 1,33GHz procesor Intel Atom Z520, operační paměť má velikost 1 GB a data se ukládají na SSD disk – ten může mít kapacitu 16 GB nebo 32 GB. Model Toughbook CF-U1 je vybaven bezdrátovými adaptéry Wi-Fi a Bluetooth, jedním portem rozhraní USB 2.0 a dále slotem pro karty SD/SDHC a slotem pro kartu SIM.

Tichý projektor

BENQ MP512

Cena včetně DPH: 7 790 Kč.
www.benq.cz

Projektor BenQ MP512 je založen na technologii DLP a obraz zobrazuje v rozlišení 800 × 600 bodů. Svítivost je 2 200 ANSI lumenů a podle údajů výrobce se jedná o velmi tichý projektor, protože v ekonomickém režimu je jeho hlučnost pouze 26 dB (v normálním režimu pak 31 dB). Při sledování videa se nabízí funkce pro titulky (Closed Caption) – tato funkce usnadňuje projekci pro osoby s vadou sluchu a pro studenty cizího jazyka a také se uplatní v hlučném prostředí. Při sledování multimédií uvítáte kompatibilitu s formátem HDTV, podporujícím rozlišení až 1080i.

VÝSLEDKY SOUTĚŽE S LYNXEM
(Počítač pro každého č. 17/08, Level 169)

1. 50% sleva na počítač Lynx Virtuální pokojíček 7 – Student
Jiří Kovář, Pardubice
Petr Novotný, České Budějovice

2. LCD monitor LG 22"
Martin Siklienka, Praha
Petr Pokorný, Brno

3. Vytuněný CPU Intel Core 2 Duo E8200 box (2,66 GHz)
Andrea Ctiborová, Hradišťko
Jiří Nováček, Karlovy Vary

4. Grafická karta nVidia GeForce 9600 GT
Daniel Bartoš, Praha
Karel Komárek, Hodonín

5. Superklávesnice G15 a myš G9 od společnosti Logitech
Karel Přibyl, Beroun
Roman Klegr, Rudná

6. Rychlá laserová tiskárna Xerox – Phaser 3117
Martin Silvestr, Želetava
Peter Behun, Praha

7. Lákavý MSI TV tuner – Digivox mini III
Jiří Nováček, Ostrava
Karel Vomáčka, Liberec

8. Originální Microsoft Office 2007 home and student
Kamil Pecka, Praha
Jiří Vartecký, Klatovy

9. Dalekohled Nikon – 10x50 Action VII
Pavel Nikodým, Karlovy Vary
Jiří Nevrlý, Pardubice

10.–12. Stylová kšiltovka Intel – BMW Sauber F1 team
Tomáš Novák, Bernartice
Jiří Kubeš, Borovany
Roman Stehlík, Prachatice

Kvalitní zvuk pro notebooky

Dvojice reproduktorů Creative N400 je díky malým rozměrům vhodná pro připojení k notebooku – o přenos zvuku a napájení se stará rozhraní USB. V balení je také přenosné pouzdro, které chrání reproduktory na cestách. Ovládací prvky jsou snadno přístupné na horní ploše pravého reproduktoru. Pro vylepšení zvuku podporují reproduktory technologii Creative Xtreme Fidelity (X-Fi), technologie Creative X-Fi Crystallizer zvyšuje kvalitu komprimované hudby a filmového zvuku.

CREATIVE N400

Cena včetně DPH: 1 479 Kč.
cz.europe.creative.com

Mechanika Blu-ray

Lite-On iHES206 je interní mechanika určená pro čtení disků Blu-ray a pro čtení a vypalování DVD médií. Díky podpoře pro disky Blu-ray nabízí uživateli přehrávání filmů v HD kvalitě. Pro připojení k základní desce počítače je použito rozhraní SATA. Pomocí této mechaniky lze číst disky BD-R/RE/ROM 6násobnou rychlostí (média se dvěma vrstvami 4násobnou rychlostí), média DVD±R, DVD±R DL a DVD+RW 8násobnou rychlostí. U přepisovatelných disků DVD-RW je maximální rychlost čtení dat 6násobná a u médií DVD-RAM je maximem 12násobná rychlost. Mechanika iHES206 podporuje technologii LightScribe, která umožňuje vypalovat potisky na tu stranu optických médií, na kterou se nepořizuje záznam dat.

LITE-ON IHES206

Cena včetně DPH: 139 eur (cca 3 450 Kč).
www.liteonit.com

Pevné disky s líbivým vzhledem

Společnost Verbatim uvádí na trh speciální edice svých 2,5" externích pevných disků. 2,5" HDD s úložnou kapacitou 500 GB bude k dostání v edici Premium Black, zatímco model 320GB HDD se dostane na regály prodejen hned v pěti poutavých barvách – v tzv. edici Colour. 500GB disk Premium Black působí velmi decentně, navíc díky pogumovanému povrchu nevyklouzne z ruky. Barvy edice Colour (červená, modrá, růžová, zelená a kovově černá) zase budou ladit se vzhledem moderních notebooků.

Data se mezi diskem a počítačem přenášejí prostřednictvím USB portu, který slouží také jako zdroj energie pro disk (externí napájecí adaptér tedy není nutný). Disky s rychlostí ploten 5 400 rpm váží cca 170 gramů a jsou dostupné za doporučenou cenu 4 519 Kč (500 GB), respektive 2 699 Kč (320 GB).

VERBATIM 2,5" HDD

Ceny včetně DPH:
4 519 Kč (Premium Black – 500 GB),
2 699 Kč (Color – 320 GB).
www.verbatim-europe.cz

YOUTUBE UMÍ UŽ I ČESKY

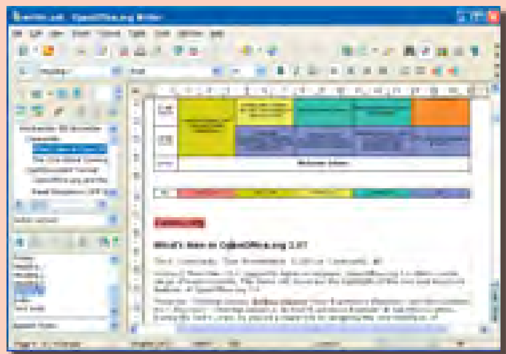
Videoserver YouTube mluví také česky a nově ho najdete i na české adrese *www.youtube.cz*. Nejde jen o překlad stránek do češtiny, přibyli i lokální partneři, známé české celebrity a česká videa. K lokalizaci patří nejen česká doména *www.youtube.cz* a překlad rozhraní webu. Bylo nutné přeložit také stránky, které k YouTube patří, a vytvořit vlastní českou domovskou stránku, která obsahuje i propagovaná videa, podobná videa a propagace českých kanálů. Nelze zapomenout na českou uživatelskou podporu ani na zprovoznění komunitních funkcí, jako je třeba hodnocení videí a jejich sdílení a označování obsahů.
www.youtube.cz, www.youtube.com

U:FON – WEBOVÉ STRÁNKY S NOVÝMI FUNKCEMI

Mezi nejoblíbenější části stránek mobilního operátora patří „Mapa pokrytí" a sekce „Pro mé zákazníky". Na přední místa s vysokým počtem návštěv se řadí také e-shop. Nyní mají zákazníci operátora U:fon k dispozici novou aplikaci – „U:fonovu samoobsluhu". Zde se uživatel zdarma dozví vše o svém účtu, a to ať je kdekoli, a pouze prostřednictvím webového prohlížeče. Pokud se návštěvník stránek zajímá o to, kolik by mohl s tímto operátorem ušetřit, stačí použít službu „U:fonova tarifní kalkulačka". Pro případ, že si chce zákazník změřit rychlost připojení přes zařízení tohoto operátora nebo pouze ověřit připojení svého poskytovatele, může využít další nové služby – „U:fonův měřič rychlosti". Měření rychlosti downloadu probíhá tak, že aplikace provede test nanečisto s menším souborem o velikosti 70 kB a následně podle naměřených hodnot určí aplikace maximální velikost souboru pro stažení (maximálně 10 MB). Na zvolené velikosti souboru se pak měření provádí.
www.ufon.cz

NOVÁ VERZE OPENOFFICE.ORG

13. října byla představena nová verze kancelářského balíku OpenOffice.org s pořadovým číslem 3. Na vývoji se tentokrát vedle komunity samé podílely i společnosti Sun Microsystems, IBM, Novell a Google. Novou verzi kancelářského balíku si

lze zdarma stáhnout také z internetových stránek projektu – *www.openoffice.org*. Uživatelé mohou nově také zakoupit OpenOffice.org 3 na DVD za 299 Kč, čímž podpoří samotný projekt. Více informací o kancelářském balíku naleznete na internetových stránkách *www.openoffice3.cz*. V ČR můžete také navštívit nový portál *openoffice.cz* nebo *602office.cz*.
www.openoffice3.cz

AGENTKA PŘICHÁZÍ

Lidem, kteří se z jakéhokoliv důvodu ocitli v situaci vyžadující hledání nového zaměstnání, přichází na pomoc web Agentka. Na adrese *www.agentka.cz* lze po zadání svého povolání zdarma získat přehled o konkrétních možnostech uplatnění. Zaměstnavatelé, kteří informují úřad práce o svých volných pracovních pozicích, mají nabídky na webu Agentka uvedeny automaticky. Ostatní mohou své nabídky zdarma zadávat přímo na stránkách webu Agentka.
www.agentka.cz

Neničte své zdraví!

Ač se to nemusí na první pohled zdát, dlouhodobé sezení u počítače představuje velkou zátěž pro lidský organismus. Kromě očí je značně zatěžována také bederní i krční páteř a oblast zápěstí, ruky i ramene. Pokud tedy prosedíte u počítače několik hodin denně, měli byste pouvažovat o některém z ergonomických doplňků – ty nejen uleví vašemu tělu, ale zároveň přispějí ke zpříjemnění práce. Celé portofilo produktů této kategorie představila před nedávnem společnost 3M.

Nastavitelný podstavec pod notebook způsobí, že budete mít obrazovku v ideální výši vzhledem k očím. Tedy tak, aby horní část textu byla nepatrně pod úrovní očí. Společnost 3M nabízí hned dva různé podstavce, a to v cenách 1 024 Kč, resp. 875 Kč včetně DPH.

Mnoho uživatelů ocení též **podložku pod zápěstí**. Podložky se vyrábí z netkané látky, která odvádí teplo a vlhkost. Ovládání klávesnice je tak díky patentovanému chladivému gelu příjemnější. Cena podložky je 1 765 Kč včetně DPH. Můžete si pořídit též **gelovou podložku pod myš** – společnost 3M prodává tuto podložku za 569 Kč (poloprůhledná s palmou), resp. za 955 Kč (černá) – všechny ceny zahrnují DPH.

3M opěrky chodidel jsou konstruovány tak, aby umožnily zaujmout optimální pozici při práci a aby tak snížily napětí a únavu nohou, zad a krku. Výška a úhel sklonu opěrky se nastavují nezávisle na sobě. Velmi široká základna opěrky umožňuje velký pohyb chodidel a nohou, povrch opěrky je opatřen bezpečnostním materiálem s neklouzavou úpravou. Cena opěrky je 1 389 Kč včetně DPH.

ERGONOMICKÉ DOPLŇKY 3M

Ceny včetně DPH:
1 024 Kč a 875 Kč (podstavce pod notebook),
1 765 Kč (podložka pod zápěstí),
569 Kč a 955 Kč (podložka pod myš),
1 389 Kč (opěrka chodidel).
www.3m.cz

Creative Suite 4 přichází na trh

Společnost Adobe Systems představila rodinu programů Adobe Creative Suite 4. Údajně nejrozsáhlejší vydání softwaru v historii firmy Adobe (s novou úrovní integrace technologie Flash v celé řadě produktů) zahrnuje sady Creative Suite 4 Design pro předtiskovou přípravu, Creative Suite 4 Web pro tvorbu webových stránek, Creative Suite 4 Production Premium pro zpracování videa a Master Collection. Tato sada obsahuje všechny aplikace firmy Adobe, a najdete v ní tedy programy InDesign CS4, Photoshop CS4 Extended, Illustrator CS4, Acrobat 9 Pro, Flash CS4 Professional, Dreamweaver CS4, Fireworks CS4, Contribute CS4, After Effects CS4, Adobe Premiere Pro CS4, Soundbooth CS4, Adobe OnLocation CS4 a Encore CS4.

ADOBE CREATIVE SUITE 4

Doporučené ceny včetně DPH:
64 867 Kč (Design Premium)
54 990 Kč (Web Premium)
61 630 Kč (Production Premium)
90 821 Kč (Master Collection)
www.adobe.com/cz/

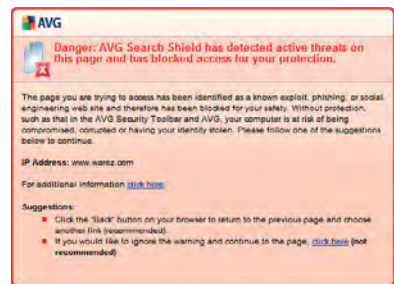
Podvody na internetu

Internet nepřináší jen riziko v podobě záškodnických programů, o kterých jsme psali v minulých číslech PPK. Na důvěřivé uživatele číhá i řada podvodníků. Jak jim nenaletět a ochránit své soukromí i peníze? Poradíme vám.

BEZPEČNOSTNÍ PROGRAMY NA CD

Máte pocit, že váš počítač není proti záškodníkům z internetu dostatečně ochráněn? Pak si prohlédněte CD přiložené k tomuto číslu PPK, speciálně rubriku **Obsah CD / Bezpečný počítač**.

Na internetu se můžete setkat s podvodníky všeho druhu – stejně jako v běžném světě. To je smutný fakt. Samozřejmě že na internetu platí stejné zákony jako ve fyzickém světě. Vzhledem ke globálnímu rozměru internetu je však vymahatelnost práva značně omezená. Na podvodníkovi, který „papírově" sídlí někde v zemi třetího světa, se náhrady eventuální škody nedomůžete, i kdyby důkazy byly sebepřesvědčivější. Je proto lepší být opatrným uživatelem internetu.

▲ Základem bezpečnosti je nenavštěvovat stránky s podezřelým a nelegálním obsahem. Schopnější programy pro internetovou bezpečnost dokáží takové stránky dokonce blokovat.

Vzhledem ke globálnímu rozměru internetu je vymahatelnost práva značně omezená.

Nemusíme snad zdůrazňovat, jak důležité je počítač správně zabezpečit a vyvarovat se rizikových webů, tedy například těch s obsahem pro dospělé nebo s nelegálními kopiemi programů, hudby či filmů. Na podvodníky a podvody lze však narazit i při regulérním využívání internetu a při návštěvách jen zdánlivě nezávadných serverů.

PHISHING

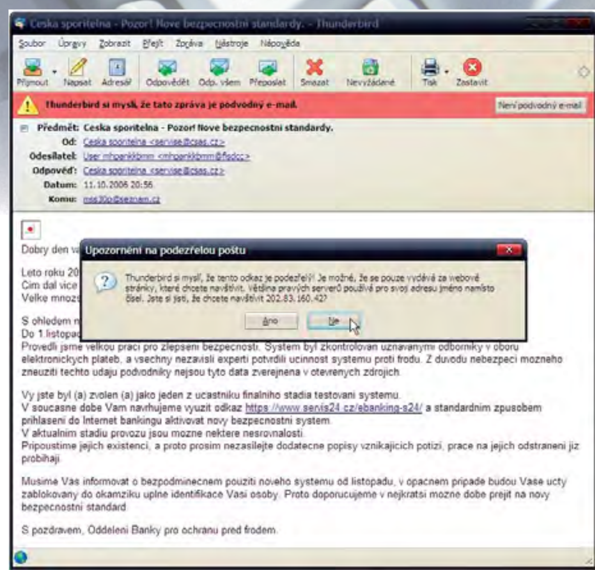
V posledních měsících patří k nejpalčivějším problémům tzv. phishing. Obecně můžeme říci, že je to lákání zneužitelných údajů pod falešnou záminkou. Nejtypičtějším příkladem je pokus o získání přístupových údajů k internetovému bankovnictví.

Potenciální oběti dorazí na první pohled důvěryhodný e-mail, vypadající jako oficiální sdělení od banky. Pod nějakou záminkou vybízí adresáta k navštívení uvedené webové adresy. Ta se většinou podobá skutečné adrese webu banky, nebo je dokonce zdánlivě stejná. Po kliknutí na odkaz se ale ve skutečnosti ocitnete na stránkách podvodníků, které ovšem věrně imitují originální webovou stránku banky. Do připraveného pole zadáte své přihlašovací údaje v domnění, že se řádně přihlašujete k internetovému bankovnictví, ale v tu chvíli je už vyzrazujete podvodníkům a ti je pak mohou zneužít.

Takové podvody nejsou novinkou, ale teprve před několika měsíci se jejich strůjci začali orientovat na klienty českých bank, takže podvodné e-maily jsou psány v češtině. Dokonce se objevil kuriózní a notně drzý případ, kdy podvodné e-maily varovaly před podvody a vybízely k přihlášení k internetovému bankovnictví kvůli změně zabezpečení. Domnělé přihlášení však opět probíhalo na nastrčeném webu a zadané údaje putovaly přímo k podvodníkům.

PŘEDCHOZÍ ČLÁNKY NA TÉMA BEZPEČNOSTI

Tímto tématem volně navazujeme na dva články o různých hrozbách a záškodnících, uveřejněné v dřívějších číslech PPK. Články „**Malware: viry, červy a další havěť**" (PPK 18/2008, strana 38) a „**Malware nejsou jenom viry**" (PPK 19/2008, strana 40) naleznete v elektronické podobě na přiloženém CD v rubrice **Obsah CD / PPK plus / Články v PDF** nebo si je můžete stáhnout z našich webových stránek (viz *http://ppk.cz/cs/archiv-vydani/ppk-18-2008-pdf.html*, resp. *http://ppk.cz/cs/archiv-vydani/ppk-19-2008-pdf.html*).

▲ Jazyková bariéra nás už nechrání tak jako dříve. Podvodné dopisy se nyní vyskytují i v češtině. Schopný e-mailový klient však takové podvody odhalí. (Zdroj: msblog.cz)

Banky dnes sice mají různá jištění, aby nebylo možné ke kontu proniknout jen se znalostí hesla (např. autorizují transakce prostřednictvím potvrzovacích kódů putujících na mobilní telefon), ale lepší je nespoléhat jen na podobné záchranné brzdy. Raději se pořádně rozmyslete, než zareagujete na nějaký manipulativní e-mail, který se svým obsahem snaží vynutit vaši rychlou a zbrklou reakci.

Moderní e-mailové programy (Windows Live Mail, Mozilla Thunderbird) i webové prohlížeče (Mozilla Firefox, Internet Explorer, Google Chrome) mají filtry, které velkou část podvodných e-mailů, resp. falešných webů umějí rozpoznat, a uživatele včas varují. Nejlepší ochranou je ale uvažovat s chladnou hlavou.

Pokud vám nějaká naléhavá zpráva přijde, není nic jednoduššího než zvednout telefon a ověřit si její autentičnost přímo na bezplatné lince banky. A nezapomínejte, že phishing nemusí být zaměřen jen proti vašemu účtu v bance, ale že jeho cílem mohou být jakékoliv informace, resp. přihlašovací údaje, které lze zneužít.

NIGERIJSKÉ DOPISY

Phishing nejsou jen podvodné e-maily, na které můžete narazit ve své e-mailové schránce. Starším, avšak stále překvapivě dobře fungujícím podvodem jsou tzv. nigerijské dopisy, které se objevovaly ještě v době, kdy e-mail

skoro nikdo nepoužíval – byly tedy doručovány klasickou poštou.

Jejich pisatelé se vydávají za nějaké významné a důvěryhodné osoby převážně z afrických, ale občas i blízkovýchodních zemí, které potřebují pomoci, a případnému dobrodinci slibují, že nezůstane bez odměny.

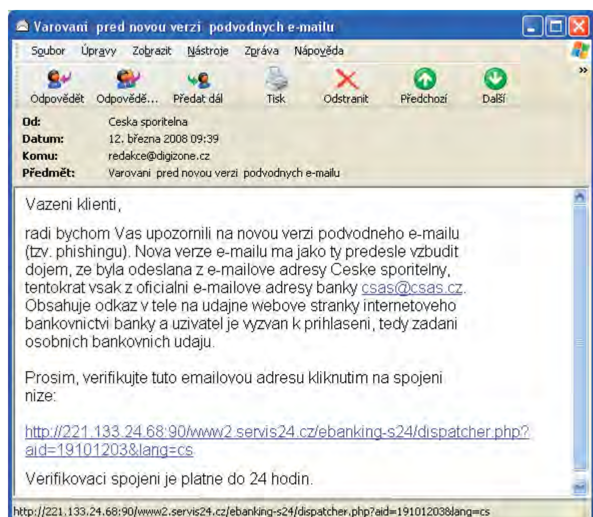
Existuje spousta exemplářů a různých obměn, ale tři věci mají všechny nigerijské dopisy společné: Buď nabízejí vidinu rychlého zisku, nebo hrají na city adresáta (případně obojí), pod nějakou záminkou lákají z adresáta peníze a vydělat na nich může jen pisatel.

Asi nejčastější je tento model: Pisatel přišel k penězům, potřebuje je dostat ze své země, kde zuří válka, a k tomu by rád využil váš účet. Jako poděkování vám slibuje nemalou část ze svého bohatství, ale nejdřív potřebuje zaslat drobný obnos na důležité výdaje. Další varianty už jsou jenom různé obměny nastíněného scénáře.

Zde vás žádný počítačový program spolehlivě neochrání. Antispamové filtry v některých případech sice nigerijské dopisy dokážou z e-mailové schránky odfiltrovat, ale v tomto případě skutečně stačí jako obranu proti podvodníkům používat hlavně svůj rozum.

▲ Před zadáváním přihlašovacích údajů zkontrolujte adresu stránek! Podvodné stránky vypadají na vlas stejně jako ty pravé. (Zdroj: Maxiorel.cz)

▼ Podvodníci mají už tolik drzosti, že k podvodu využívají i e-maily varující před podvody. (Zdroj: iinfo.cz)

OBCHODNÍCI S DEŠTĚM

Zejména na firmy a živnostníky se zaměřují pochybní podnikavci, které můžeme označit za takové vykutálené obchodníky s deštěm. Jejich služby se často pohybují na samé hranici zákona, a v nemalé řadě případů i za ní – pak už můžeme hovořit o podvodu.

Nabízejí zpravidla nějakou službu, která vám získá velký příliv zákazníků a zakázek přes internet. Je pravda, že kvalitní webová prezentace skutečně může řadě firem a živnostníků přivést nové klienty, ale musí ji vytvořit profesionál, a ne individuum, které potřebuje rychle vydělat.

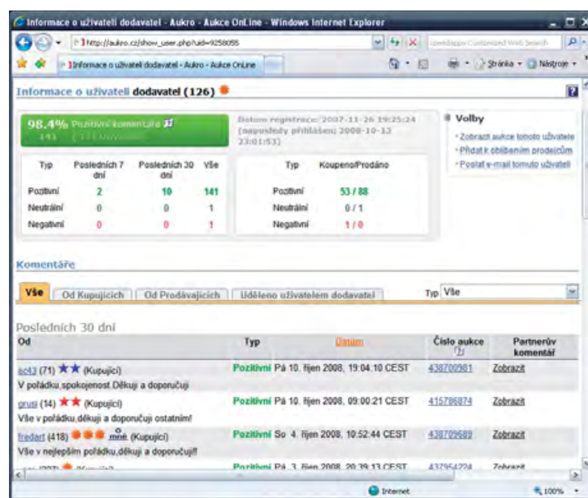
Takoví „obchodníci" nabízejí ve skutečnosti zcela bezcenné služby za nemalé poplatky. Typickým příkladem je zařazení na nějaké údajně velmi exkluzivní seznamy, přes které k vám bude proudit mnoho nových klientů. V lepších případech se za své peníze dočkáte jen minimální služby, v horších případech se nedočkáte vůbec ničeho. Podvodník inkasuje zálohu a dělá mrtvého brouka.

Pokud opravdu stojíte o klienty, kteří si nabídku vašich služeb najdou na internetu, objednejte si zhotovení webových stránek u profesionála. Jak jej poznat? Nemusí se omezovat jen na obecné proklamace o stovkách spokojených klientů, ale ukáže vám svou konkrétní dřívější práci. Klidně pak můžete oslovit jeho jiné klienty a poptat se na jejich zkušenosti.

Takový profesionál, který se tvorbou webových stránek zabývá, má alespoň základní přehled v internetovém marketingu a poradí vám i s vhodnou propagací vašich služeb, resp. se zviditelněním vaší webové prezentace. Řekněme si na rovinu, že to není úplně levné, ale investice do propagace na internetu dnes skutečně může pro firmy a živnostníky hrát z hlediska prosperity nebo konkurenčního boje zcela klíčovou roli.

A právě na tuto kartu sázejí výše zmiňovaní obchodníci s deštěm. Pokud si sami netroufáte posoudit, zdali nabídka služeb je skutečně zajímavá, nebo zda jde o holý nesmysl, poptejte se ve svém okolí někoho, kdo s internetem pracuje už delší čas. Nabídky různých podvodníčků totiž často odhalí jen zkušenější uživatel. Každopádně vždy chtějte konkrétní reference a nespokojte se jen s obecnými proklamacemi.

Na aukčních serverech se pohybují nejrůznější podvodníci a neexistuje spolehlivý recept, jak jim nenaletět.

▲ Na aukcích se neřiďte jen hodnocením ostatních účastníků, byť jde o vcelku dobré vodítko.

PODVODY V AUKCÍCH

Popularita internetových aukcí na českém internetu roste a spolu s nimi k nám přicházejí i nešvary, které uživatelé z vyspělejších zemí znají už delší dobu. Na aukčních serverech se pohybují nejrůznější podvodníci a neexistuje spolehlivý recept, jak jim nenaletět.

Na rozdíl od nakupování v internetových obchodech nelze v nějaké větší míře získat reference o prodejcích a řídit se jimi. Internetové aukční síně nabízejí u svých pravidelných uživatelů jakýsi přehled jejich obchodů a dávají možnost hodnotit uživatele jinými uživateli, kteří s ním už obchodovali. To sice může být vedlejší pomocný faktor při nakupování, ale velkou váhu takovým referencím přikládat také nelze. Nedávno se třeba na českém internetu vyskytovala skupinka podvodníků, kteří si takto navzájem zvyšovali své kladné hodnocení, čímž se činili na první pohled důvěryhodnými.

Jak tedy v aukcích nakupovat tak, abyste podvodníkům pokud možno nenaletěli? Rozhodně neplaťte předem. Je to sice pohodlné, ale také nebezpečné. Trvejte na osobním předání, eventuálně na platbě dobírkou. Zásadně nekupujte takové zboží, u něhož reálně hrozí, že obdržíte padělek či imitaci. S ohledem na zkušenosti řady uživatelů ze zahraničních aukcí typu eBay máme na mysli třeba starožitnosti, značkové hodinky a šperky, umělecké předměty apod. Prodejce ani nemusí být sám o sobě podvodníkem, a přesto vám může prodat padělek či imitaci – i on totiž mohl naletět a dané zboží nyní draží v domnění, že jde o originál.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Norton Antivirus 2009

TIP PPK 21/2008

NORTON ANTIVIRUS 2009

Jazyk: čeština.

Doporučená cena: 1 135 Kč (licence na 1 rok / 1 počítač). Při nákupu stažením instalace z internetu 999 Kč (všechny ceny zahrnují DPH).

www.symantec.cz

Norton Antivirus vyšel z dílen firmy Symantec a jeho úkolem je ochrana počítače.

SEZNAMTE SE

Norton Antivirus 2009 nabízí ochranu počítače před viry a jinými škodlivými kódy. Mezi možnosti, které nabízí, patří ochrana před viry, červy, spywarem, boty a dalšími hrozbami, kontrola e-mailových zpráv a blokování zpráv, které jsou nakaženy virem. Norton Antivirus 2009 můžeme pokládat za lehčí verzi produktu Norton Internet Security 2009.

I když Norton Antivirus nabízí technologie pro vyhledávání nových (dosud neznámých) škodlivých kódů, pro bezpečnost počítače je důležité pravidelné doplňování údajů do databáze známých hrozeb. Norton Antivirus 2009 používá stejně jako Norton Internet Security 2009 novou technologii rychlé pulzní aktualizace – tato technologie dokáže podle údajů výrobce zajistit obnovu databáze každých pět až patnáct minut. Zakoupením produktu Norton Antivirus 2009 získáváte licenci na instalaci na jeden počítač. Součástí licence je právo na odběr aktualizací po dobu jednoho roku. Stahování aktualizací zabezpečuje aplikace Live Update, která je součástí instalace programu Norton Antivirus 2009.

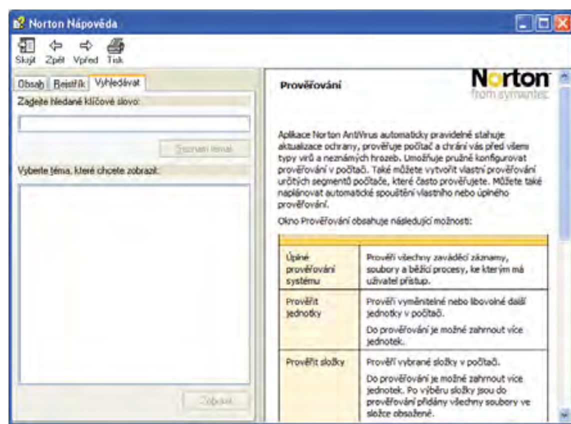
INSTALACE

Norton Antivirus jsme instalovali na počítač, na němž již byl nainstalován produkt Norton Internet Security. Instalační program nás vyzval k odinstalaci NIS – ta proběhla bez problémů. Odinstalace jiných antivirových programů je potřebná – mohlo by se stát, že dvě současně běžící antivirové aplikace by se mohly dostat do kolize. Po restartu pak bez problémů proběhla instalace programu Norton Antivirus. Na úvodní obrazovce instalačního programu najdete tlačítka pro zobrazení licenčního ujednání a tlačítko pro změnu složky, do které bude Norton Antivirus 2009 instalován. Kdo chce, může rovnou kliknout na největší tlačítko, spouštějící instalaci. Ta je rychlá – sám proces instalace proběhl za necelé dvě minuty a skončil zobrazením hlavního okna produktu Norton Antivirus.

Po skončení instalace máte třicet tři dnů na přihlášení produktu k účtu Norton Account. Teprve po tomto přihlášení bude Norton Antivirus moci odebírat aktualizace po dobu jednoho roku.

MOŽNOSTI PRODUKTU

Norton Antivirus 2009 je podle firemních materiálů méně náročný na operační paměť počítače a na systémové prostředky než předchozí verze. Technologie Sonar slouží pro odhalování virů v reálném čase bez využívání antivirové databáze, technologie Norton Insight umožňuje zaměřit se pouze na ohrožené procesy a tím zkracuje dobu prověřování.

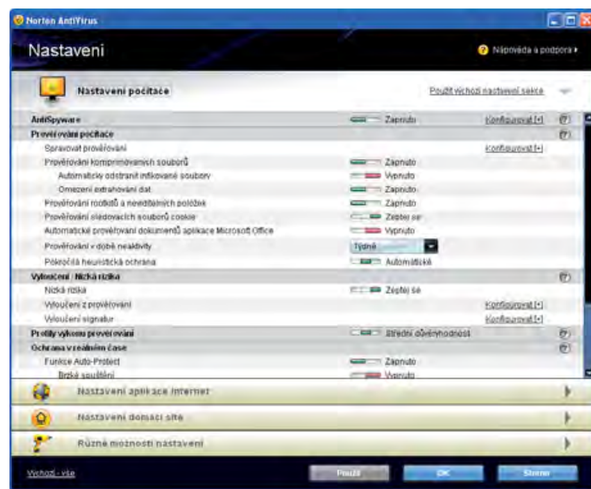
▲ Nápověda je přehledná, ale v některých místech by mohla být podrobnější.

Další novinkou produktů Norton 2009 je funkce Tichý režim. Ta umožňuje potlačit varovná hlášení v případě, že sledujete film, hrajete hru apod. Funkci Tichý režim si můžete nastavit podle vlastních potřeb. Je-li tato funkce aktivní, pak Norton potlačí většinu výstrah a pozastaví činnosti prováděné na pozadí. Budou se provádět pouze ty činnosti, které chrání počítač před viry a ostatními bezpečnostními riziky. Funkci Tichý režim je možné aktivovat dvěma způsoby: Buď ji Norton Antivirus aktivuje sám v okamžiku, kdy je nějaká aplikace zapnutá v celoobrazovkovém režimu (a po ukončení tohoto režimu funkci deaktivuje), nebo ji můžete zapnout sami a nastavit dobu, po kterou má být aktivní. Standardní nastavení je takové, že funkce Tichý režim je aktivována při spuštění libovolné aplikace v celoobrazovkovém režimu.

Podíváte-li se na uživatelské nastavení programu, najdete velký počet možností, které je možné nastavit. V hlavním okně je seznam položek, které je možné zapnout nebo vypnout – stav každé položky je zobrazen graficky. U některých oblastí je ještě odkaz Konfigurovat, kterým vyvoláte dialogové okno s dalšími možnostmi nastavení. Stále je k dispozici odkaz pro vyvolání nápovědy – ta zobrazuje tabulku volitelných položek se stručným popisem každé z nich.

Norton Antivirus nabízí ochranu před viry a dalšími hrozbami a kontrolu e-mailových zpráv.

▼ Okno s možnostmi nastavení Norton Antiviru 2009.

HODNOCENÍ

Norton Antivirus nabízí dobrou ochranu počítače a o jeho kvalitách svědčí i výsledky testů antivirových produktů (jsou uveřejněny např. na stránkách *www.virusbtn.com/news/2008/09_02*). Za výhody považujeme to, že během instalace není nutné žádné nastavení parametrů a že po instalaci je produkt připraven k práci bez nutnosti dalších nastavení a úprav (s výjimkou přihlášení k účtu Norton Account) – výhodou je také to, že program je včetně nápovědy lokalizován do češtiny. ■ mzi

Monitory i pro filmy

Velké LCD monitory lze používat nejen pro zobrazování dat, ale i pro přehrávání filmů. Mají totiž širokoúhlý displej s poměrem stran 16 : 10, nabízejí velkou zobrazovací plochu a monitory s délkou úhlopříčky 24 palců (61 cm) pracují v rozlišení vhodném i pro přehrávání filmů v plném HD rozlišení.

BEZ VÍTĚZE

Z testovaných produktů jsme jednoznačného vítěze tentokrát neurčili. Každý z recenzovaných monitorů totiž nabízenými vlastnostmi zaujme jiného uživatele. Nejlepší obraz nabízí monitor FSC Scenicview P24W-5 ECO, takže bude volbou pro zájemce, kteří kladou důraz na co největší kvalitu. Monitor BenQ G2400WT lze doporučit uživatelům, kteří dávají přednost co nejnižší ceně a jimž nebudou vadit menší úhly pohledu. Tento monitor má sice displej otočný do polohy na výšku, ale právě kvůli menšímu zornému úhlu zleva není monitor v této pozici na delší používání příliš vhodný. Pokud tedy uvažujete o používání displeje orientovaného na výšku, bude z testovaných monitorů jednoznačnou volbou model HP LP2475w. A monitor Samsung SyncMaster T240HD pro změnu osloví ty uživatele, kteří zamýšlejí používat monitor i jako televizor – tento přístroj je totiž vybaven televizním tunerem a dodává se i s dálkovým ovladačem.

▶ Dva monitory v testu (BenQ a HP) umožňují otočení displeje do polohy na výšku.

Pětice testovaných monitorů používá displej s úhlopříčkou dlouhou 24 palců a obraz zobrazuje v rozlišení 1 920 × 1 200 bodů, takže není problém na nich přehrávat filmy v nejvyšší kvalitě – tzn. ve Full HD rozlišení, které je 1 920 × 1 080 bodů. Velkou zobrazovací plochu uvítáte i při běžné práci s počítačem: Na pracovní ploše monitoru může být spuštěno několik oken programů najednou, což je výhodné třeba při současné práci s více aplikacemi. Tuto výhodu oceníte také při práci s rozsáhlými tabulkami, při prohlížení a úpravě fotografií či třeba při provozování programů určených pro technické výkresy.

JAS

Hodnota jasu udává největší svítivost monitoru při zobrazení bílé barvy. Čím je udávaný jas vyšší, tím má monitor lepší svítivost, a je tedy lépe použitelný pro sledování filmů a pro hraní her – v této oblasti využijete vyššího jasu nejvíce.

KONTRAST

Kontrast neboli kontrastní poměr je udáván jako poměr svítivosti bílé a černé barvy. Obě hodnoty se měří v luxech a platí, že větší kontrast je lepší než kontrast malý.

ZORNÉ ÚHLY

Zorné úhly udávají úhel, pod kterým je obraz stále velmi kvalitní a z hlediska barevnosti neměnný. Po překročení tohoto úhlu začne obraz ztrácet kontrast a barvy začnou blednout. Opět platí: čím jsou zorné úhly větší, tím lépe.

DOBA ODEZVY

Doba odezvy udává čas, za který se obrazový bod (pixel) dokáže změnit z černé barvy na bílou a zpět na černou. Černý pixel se tedy rozsvítí do bílé barvy, následně zhasne a zobrazuje opět barvu černou. V tomto případě je tedy lepší, když je doba odezvy co nejkratší. U mnoha monitorů však výrobci neuvádějí dobu změny z černé barvy na bílou a zpět, ale dobu potřebnou pro změnu z tmavě šedé barvy na barvu světle šedou a zpět.

ROZHRANÍ HDMI

Rozhraní HDMI (High-Definition Multimedia Interface – multimediální rozhraní s vysokým rozlišením) slouží pro přenos videa a zvuku v digitální podobě. Přes toto rozhraní se pomocí jednoho kabelu nekomprimovaně přenášejí obrazová i zvuková data. Výhodou rozhraní HDMI je, že je vhodné i pro přenos videa ve vysokém rozlišení (1 280 × 720 bodů nebo 1 920 × 1 080 bodů) a vícekanálového zvuku. Oproti analogovým rozhraním odpadá nutnost signálové konverze z digitální formy do analogové a díky bezztrátovému přenosu dat tak HDMI rozhraní poskytuje vysokou obrazovou i zvukovou kvalitu.

PŘIPOJENÍ ZDROJŮ VIDEA

Testované monitory mají kromě stejné velikosti zobrazovací plochy, širokoúhlého displeje a stejného rozlišení také několik dalších shodných vlastností. Všechny mají matný povrch a jsou vybaveny vstupem HDMI pro připojení videotechniky (např. stolního přehrávače DVD či Blu-ray disků nebo videokamery). Některé monitory jsou kromě videovstupu HDMI vybaveny i dalšími videovstupy. Např. testovaný model HP je vybaven i videovstupem S-Video a vstupy pro připojení komponentního a kompozitního videa. Monitor Samsung je díky zabudovanému TV tuneru a dálkovému ovladači plnohodnotným LCD televizorem. Dokáže přijímat televizní vysílání šířené jak analogově, tak digitálně (DVB-T). Tento televizor je kromě dvou vstupů HDMI vybaven i konektorem SCART a také vstupy pro komponentní video. Monitor LG nabízí videovstup HDMI a videovstup pro komponentní video.

◀ Monitor LG není vybaven digitálním vstupem DVI – pro připojení k počítači přes DVI se používá kabel zapojovaný do portu HDMI.

PŘIPOJENÍ K POČÍTAČI

Pro připojení k počítači si u všech testovaných monitorů můžete vybrat mezi digitálním vstupem DVI a analogovým vstupem D-Sub. Monitor HP disponuje sice dvěma zdířkami DVI, ale v balení je s monitorem i kabel, na jehož jednom konci je zástrčka DVI a na druhém zástrčka D-Sub. S tímto kabelem tak můžete monitor připojit k počítačovému výstupu D-Sub. Monitor LG používá podobnou strategii – je dodáván s kabelem s jednou koncovkou DVI a na druhém konci je zástrčka HDMI.

CENA A VÝBAVA

Cenové rozpětí se pohybuje od 8 318 Kč (tolik stojí model BenQ

▲ Většina 24palcových LCD monitorů je vybavena porty HDMI, DVI a D-Sub. Nožičky (zleva): D-Sub. HDMI. DVI.

G2400WA) do 16 993 Kč (to je cena monitoru FSC Scenicview P24W-5 ECO). Monitory BenQ, LG a Samsung používají displej založený na technologii TN, u monitoru FSC byla při výrobě displeje použita vyspělejší technologie S-PVA a monitor HP se pyšní technologií S-IPS. Obě tyto vyspělejší technologie jsou sice dražší, ale projevují se většími zornými úhly, vyšší svítivostí a také lepším podáním barev.

Model FSC Scenicview se na rozdíl od ostatních monitorů v testu vyznačuje i přítomností čidla automatického nastavení jasu v závislosti na světelných podmínkách.

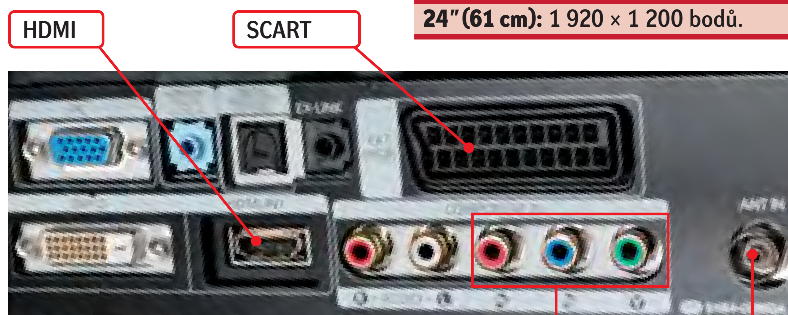
ROZLIŠENÍ LCD MONITORŮ

19″ (48,3 cm): 1 280 × 1 024 nebo 1 440 × 900 bodů.

20″ (50,8 cm): 1 600 × 1 200, 1 400 × 1 050 nebo 1 680 × 1 050 bodů.

22″ (55,9 cm): 1 680 × 1 050 bodů.

24″ (61 cm): 1 920 × 1 200 bodů.

▲ Nejpestřejší nabídkou vstupů se pyšní monitor Samsung, který má integrovaný TV tuner pro příjem analogového i digitálního televizního vysílání.

Na monitoru s velkou zobrazovací plochou lze spustit více programů najednou a hodí se i pro přehrávání filmů.

◀ Tři monitory v testu disponují rozhraním USB.

Reproduktory jsou u testovaných monitorů zastoupeny ve třech případech – nejsou zabudovány u modelů HP a LG. U monitoru HP se však můžete těšit na šest portů USB – dva jsou situovány v levém boku a čtyři v zadní části vedle ostatních konektorů. Po dvou portech tohoto rozhraní najdete i u monitorů FSC a LG.

Nejlevnější v testu

Jas	Kontrast	Doba odezvy	Max. spotřeba v testu
250 cd/m²	1 000 : 1	5 ms	41 W

S cenou 8 318 Kč je nejlevnějším modelem v testu BenQ G2400WA. Nabízí širokoúhlý displej (má poměr stran 16 : 10), který pracuje v rozlišení 1 920 × 1 200 bodů. I když lze tento monitor z pohledu 24palcových modelů pořídit za nízkou cenu, je zobrazovací displej otočný do pozice na výšku a je umístěn na výškově nastavitelném podstavci. Pokud používáte displej v tradiční, tedy vodorovné poloze, pak spodní okraj displeje lze upravovat v rozsahu od 6,8 cm do 19,8 cm nad pracovní plochou. Pro připojení k počítači má uživatel na výběr mezi analogovým vstupem D-Sub a digitálním rozhraním DVI. Ve výbavě nechybí ani videovstup HDMI. Monitor je vybaven i reproduktory a v pravém boku nabízí výstup pro sluchátka. Menu monitoru nekomunikuje česky, je ale výborně přehledné. Pohyb a nastavování se ovládají pomocí čtyř tlačítek, která jsou situována uprostřed pod předním okrajem displeje. Jedno tlačítko je vyhrazeno pro automatické nastavení obrazu, jedním tlačítkem vyvoláte menu pro přímou úpravu jasu a kontrastu a dalším tlačítkem se přepíná mezi přednastavenými obrazovými režimy Standard, Movie, sRGB, Photo a Dynamics. Monitor nevyniká velkými úhly pohledu, zejména zespoda je zorný úhel velmi malý, což znamená, že při otočení na výšku je velmi malý úhel pohledu zleva. Tento fakt v podstatě vylučuje dlouhodobější používání monitoru při otočení displeje do této pozice. Displej nabízí dobrý jas a velmi dobrý kontrast. Líbilo se nám i dobré rozlišení škály šedi v tmavém spektru, trochu slabší to bylo ve světlé části. Nové uživatele jistě potěší spotřeba monitoru: Ta v běžném provozu činí 26 W, bez zapnutých reproduktorů jsme naměřili maximální spotřebu 41 W. Když je počítač vypnutý, monitor má spotřebu 1,4 W.

BENQ G2400WT

Cena včetně DPH: 8 318 Kč.
Poskytl: BenQ; *www.benq.cz*.
Typ displeje: TN.
PC vstupy: DVI-D, D-Sub.
Videovstupy: HDMI.
Úhly pohledu horizontálně/vertikálně: 160°/160°.
Rozměry: 558 × 441 až 571 × 213 mm.

 nízká cena, vysoký kontrast, nízká spotřeba energie

 menší úhly pohledu

◀ Tlačítka pro ovládání menu jsou u monitoru BenQ ukryta pod spodním okrajem.

Jas	Kontrast	Doba odezvy	Max. spotřeba v testu
400 cd/m²	1 000 : 1	13 ms	91 W

Skvělý obraz

Nejdražším monitorem v testu je FSC Scenicview P24W-5 ECO. Za cenu 16 933 Kč však získáte model poskytující výborný obraz. Displej je založen na technologii S-PVA, díky níž monitor disponuje velkými úhly pohledu a nabízí syté barvy. Displej není otočný do polohy na výšku, podstavec však umožňuje výškové nastavení – spodní okraj displeje tak může nad deskou stolu čnít ve výšce od 5,8 cm do 17,4 cm. Pro připojení k počítači lze použít obrazové vstupy D-Sub a DVI-D, pro připojení videotechniky je zde videovstup HDMI. Vedle nich jsou situovány i dva porty rozhraní USB, ty jsou však umístěny v zadní části monitoru, a proto jsou hůře přístupné. Díky senzoru pro zjišťování intenzity světla (nachází se uprostřed horního okraje displeje) nabízí tento monitor automatickou úpravu jasu displeje – v menu monitoru je tato nabídka označena jako Auto brightness. Menu monitoru není lokalizováno do češtiny, ale díky přehlednému provedení a čtyřem tlačítkům se ovládá velmi snadno a pohodlně. Jedno z tlačítek je vyhrazeno pro automatické nastavení obrazu. V menu jsou připraveny tři režimy zobrazení: Office (kancelář), Photo a Video. Při provozování monitoru jsme ocenili výborný jas i kontrast a líbilo se nám příkladné rozlišení škály šedi, a to jak ve světlém, tak i v tmavém spektru. Výborné jsou také úhly pohledu. Spotřeba při průměrném nastavení jasu a kontrastu se pohybuje kolem 59 W, při nastavení maximálních hodnot se vyšplhá na 91 W. Výrobce uvádí, že při aktivované přednastavené funkci ECO se po vypnutí počítače monitor vypne a jeho spotřeba klesne na nulu. Při ověřování této informace jsme však zjistili, že po vypnutí PC připojeného k monitoru odebíral testovaný model ze sítě 0,9 W.

FSC SCENICVIEW P24W-5 ECO

Cena včetně DPH: 16 933 Kč.

Poskytl: Fujitsu Siemens Computers, s. r. o.; *www.fujitsu-siemens.cz.*

Typ displeje: S-PVA.

PC vstupy: DVI-D, D-Sub.

Videovstupy: HDMI.

Úhly pohledu horizontálně/vertikálně: 178°/178°.

Rozměry: 564 × 433 až 549 × 218 mm.

výborný obraz, velké úhly pohledu, vysoký jas, vysoký kontrast, výškově nastavitelný podstavec, 2 porty USB

vyšší cena, vyšší spotřeba energie

Jas	Kontrast	Doba odezvy	Max. spotřeba v testu
400 cd/m²	1 000 : 1	12 ms	96 W

Na vysoké noze

Displej monitoru HP LP2475w je oproti ostatním testovaným monitorům založen na vyspělé technologii S-IPS. Díky tomu nabízí monitor velké úhly pohledu a na rozdíl od druhého monitoru s otočným displejem (BenQ G2400WT) v tomto případě nehrozí, že by při pohledu ze stran poklesla kvalita obrazu. Displej je díky konstrukci podstavce výškově nastavitelný – spodní okraj displeje může být od desky stolu vzdálen 6 cm až 17,5 cm. Pro připojení k počítači jsou vzadu připraveny dva porty rozhraní DVI-I. Ty slouží pro připojení přes digitální rozhraní, ale díky kabelu s koncovkou D-Sub můžete monitor připojit pouze k počítači s analogovým výstupem D-Sub. Pro připojení videotechniky je monitor výborně disponován – je vybaven porty Display Port, HDMI, S-Video a dále vstupy pro komponentní a pro kompozitní video. Tento monitor má ve výbavě celkem šest portů USB: Čtyři jsou umístěny v zadní části monitoru a dva jsou snadno dostupné v levém boku. Menu sice nekomunikuje česky, ale je přehledně strukturováno. Monitor nabízí tlačítko pro automatické nastavení obrazu, jedním tlačítkem můžete zjistit, které obrazové vstupy jsou aktivní, a dalším tlačítkem můžete rychle vybrat zdroj obrazových dat. U tohoto monitoru jsme zjistili, že má dobrý jas a kontrast, velmi dobré úhly pohledu a výborné rozlišení tmavých barevných odstínů. Horší je rozlišení světlé škály šedi a také jsme si všimli nerovnoměrného podsvícení displeje, které je méně intenzivní kolem okrajů displeje. Jako zápor musíme označit i vyšší spotřebu – ta při běžném provozu činí 68 W, maximální spotřeba je 96 W.

HP LP2475W

Cena včetně DPH: 11 233 Kč.

Poskytl: Hewlett-Packard, s. r. o.; *www.hp.cz.*

Typ displeje: S-IPS.

PC vstupy: 2× DVI-I.

Videovstupy: HDMI, Display Port, S-Video, komponentní video, kompozitní video.

Úhly pohledu horizontálně/vertikálně: 178°/178°.

Rozměry: 556 × 413 až 528 × 256 mm.

velké úhly pohledu, výškově nastavitelný podstavec, 6 portů USB

vyšší spotřeba energie, rozlišení světlé části šedé

Jasný displej

Jas	Kontrast (dynamický)	Doba odezvy	Max. spotřeba v testu
400 cd/m²	2 000 : 1	5 ms	96 W

Pokud hledáte 24palcový monitor s cenou do 10 000 Kč, tento přehled vám nabízí dva modely: nejlevnější monitor v testu BenQ a monitor LG Flatron L246WH. Ten stojí 9 455 Kč, má výškově nastavitelný displej, avšak v jeho výbavě chybí digitální vstup DVI. I tak však lze tento monitor k počítačovému výstupu DVI připojit – s monitorem se totiž dodává kabel, který je na jednom konci zakončen zástrčkou DVI a na druhém konci je zástrčka, kterou připojíte do portu HDMI. Videovstupy jsou zde dva: port HDMI a konektory pro komponentní video. V levém boku jsou umístěny dva porty rozhraní USB.

LG FLATRON L246WH

Cena včetně DPH: 9 455 Kč.

Poskytl: LG Electronics CZ, s. r. o.; *cz.lge.com.*

Typ displeje: TN.

PC vstupy: D-Sub.

Videovstupy: HDMI, komponentní video.

Úhly pohledu horizontálně/vertikálně: 170°/170°.

Rozměry: 561 × 440 až 544 × 269 mm.

Podstavec umožňuje výškové nastavení displeje – spodní okraj displeje může být nad stolem vysoko 6,9 cm až 17,1 cm. Tlačítka pro ovládání menu jsou situována pod dolním okrajem displeje v levé části. Jedním tlačítkem vybíráte mezi zdroji obrazových dat a pro pohyb v menu slouží šest tlačítek. Menu nekomunikuje s uživatelem česky a oproti ostatním monitorům v testu není nastavování obrazu tak intuitivní. Na tomto displeji se nám líbila velká svítivost, monitor však nedisponuje nijak velkým kontrastem. Vzhledem k použitému displeji TN jsou velmi dobré úhly pohledu – ty jsou menší jen při pohledu zespoda. Líbilo se nám také dobré rozlišení tmavé části škály šedi, trochu slabší to je ve světlém spektru. Monitor má také velkou spotřebu energie: V běžném provozu spotřebuje 61 W, maximální spotřeba je 96 W. Naopak při vypnutém počítači spotřeba klesne na 0,7 W.

 úhly pohledu, vysoký jas

 vyšší spotřeba energie

◄ Ovládání menu u monitoru LG nám z testovaných modelů přišlo nejméně intuitivní. Pro pohyb v něm je vyčleněno šest tlačítek.

Monitor i televizor

Jas	Kontrast	Doba odezvy	Max. spotřeba v testu
300 cd/m²	1 000 : 1	5 ms	47 W

Monitor Samsung SyncMaster T240HD se z testovaných přístrojů vymyká proto, že nabízí integrovaný TV tuner, který slouží pro příjem televizního vysílání jak v analogové, tak v digitální podobě (DVB-T). V zadní části je tak kromě portů DVI a D-Sub (pro přívod obrazových dat z počítače) přítomna i zdířka pro připojení TV antény. Monitor je navíc vybaven pestrou škálou videovstupů: Jsou zde dva porty HDMI (jeden z nich se nachází pod odklopným krytem v levém boku monitoru), videovstupy pro komponentní video a také vstup SCART. K tomuto monitoru se navíc dodává i dálkový ovladač, který využijete nejen pro přepínání televizních programů, ale i pro práci s menu. To je lokalizováno do češtiny a díky ovladači se v něm uživatel snadno pohybuje. Pro tuto činnost můžete použít i pět tlačítek (umístěných v pravém boku monitoru), ale pohyb v menu, uskutečňovaný jejich pomocí, již tak komfortní není. Zobrazovací displej je založen na technologii TN, takže nepřekvapí, že tento monitor (či televizor) nabízí malé úhly pohledu – zejména při pohledu zespoda barvy rychle tmavnou. Displej není výškově nastavitelný ani otočný do polohy na výšku. Jas je pouze průměrný, kontrast je však výborný. Výborné je rozlišení škály šedi v tmavém spektru, podstatně méně jsme byli spokojeni s odlišením světlých odstínů. Průměrná je u tohoto monitoru spotřeba energie: Ta při běžném provozu činí 41 W, maximální spotřeba je 47 W. Když je počítač vypnutý, monitor spotřebuje 1,2 W.

SAMSUNG SYNCMASTER T240HD

Cena včetně DPH: 12 483 Kč.

Poskytl: Samsung; *www.samsung.cz.*

Typ displeje: TN.

PC vstupy: DVI-D, D-Sub.

Videovstupy: 2× HDMI, SCART, komponentní video.

Úhly pohledu horizontálně/vertikálně: 160°/160°.

Rozměry: 573 × 474 × 249 mm.

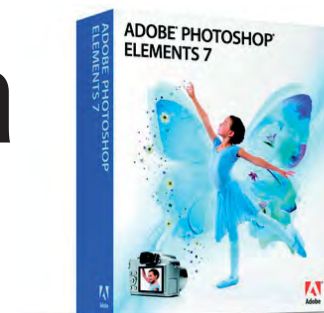

 TV tuner, dálkový ovladač, nabídka portů, české menu

 menší úhly pohledu

◄ Tlačítka pro ovládání menu jsou u monitoru Samsung hůře přístupná – nacházejí se totiž v pravém boku. Pomocí dálkového ovladače se v menu budete pohybovat podstatně komfortněji.

Fotokomora v počítači

Společnost Adobe nedávno představila sedmou verzi programu Photoshop Elements, světoznámého grafického editoru, určeného nejen pro úpravu a organizaci fotografií. Zatím je k dostání anglická verze, proto vás dnes seznámíme jen se základními funkcemi. Česká verze se objeví na konci listopadu 2008 a v některém z následujících čísel (v návodové části) vám představíme její vlastnosti.

ADOBE PHOTOSHOP ELEMENTS 7

Výrobce: Adobe, *www.adobe.cz*.

Jazyk: angličtina (čeština koncem listopadu).

Cena s DPH: 2 225 Kč.

SYSTÉMOVÉ POŽADAVKY:
Procesor: 1,3 GHz nebo rychlejší.
Operační systém: Microsoft Windows XP SP2 nebo SP3 nebo Windows Vista.
Operační paměť: 1 GB.
Volné místo na pevném disku: 1,5 GB.
Grafická karta: S barevnou hloubkou 16 bitů a podporou pro DirectX 9.
Monitor: Rozlišení 1 024 × 768 bodů.
Mechanika: Jednotka CD-ROM pro instalaci.
Prohlížeč: Mozilla Firefox 1.5 nebo MS Internet Explorer 6 a vyšší pro webové funkce.

Program Adobe Photoshop Elements 7 nabízí snadné stažení fotografií z fotoaparátu jedním kliknutím nebo skenováním více fotografií najednou: Photoshop fotografie sám oddělí, vyrovná je a každou fotografii uloží zvlášť. Mezi získanými fotografiemi lze rychle vyhledávat a řadit je přiřazením visaček a klíčových slov. Fotografie je možné roztřídit do alb a podalb a v nich lze fotografie snadno filtrovat podle několika kritérií zároveň, například podle data, velikosti, fotoaparátu i metadat. Prohlížet lze jednotlivé fotografie přes celé okno nebo srovnávat více záběrů zároveň. Procházení fotografií doplněných o visačky je rychlé i v rozsáhlých galeriích, čítajících tisíce fotografií.

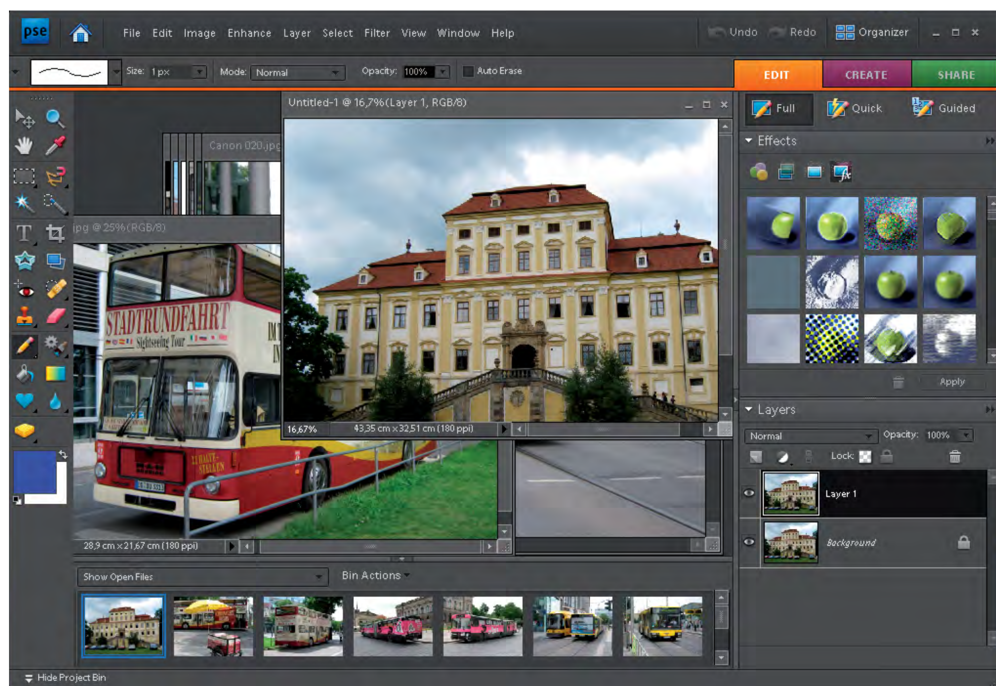
Novinkou je Photomerge, umožňující odstranit nežádoucí prvky z fotografií či vytvářet panoramatické záběry bez viditelných přechodů.

SNADNÉ ÚPRAVY

Nově je možné okamžitě v jednom kroku udělat z fádní fotografie špičkovou, a to za použití tzv. zkratek, určených pro rozjasnění modré oblohy nebo pro vybělení zubů. Jedním kliknutím lze provádět i další nejčastější úpravy, jako je barva, kontrast, osvětlení a přirozené nastavení pleťových tónů. Program Photoshop Elements 7 umí automaticky (při stahování z fotoaparátu) odstranit jev červených očí, případně lze provést odstranění i dodatečně, aniž je třeba na oči klikat. Žádný problém nečiní ani korekce vad objektivu nebo kůže. Možné je aplikovat i některý z dalších stovek přídavných efektů.

Řadou funkcí vás provedou průvodce. Nová je i podpora pro formát RAW od více výrobců fotoaparátů a také nástroj Photomerge pro vyčištění scény, kterým lze z fotografie snadno odstranit rušivé elementy. Photomerge umožňuje i tvorbu panoramatických snímků bez viditelných přechodů. Nový nástroj Inteligentní štětec umožňuje vybrat více oblastí a jedním tahem je nechat provést.

▼ Základní pracovní plocha pro editaci včetně efektů ve Photoshop Elements 7.

CENTRUM SDÍLENÍ

Fotografie je možné snadno sdílet včetně e-mailu a galerií na internetu a také na CD přes Centrum sdílení. K prezentaci na stránkách je možné využít i šablony pro tvorbu on-line alb. Ze snímků je možné vytvořit i videoklipy – fotografie ze sériového snímání tak můžete snadno rozpohybovat. Různorodé fotografie je možné doplnit o přechody a vytvořit z nich prezentaci.

VŠE POD JEDNOU STŘECHOU

Program Adobe Photoshop Elements 7 nabízí snad vše, co si pod pojmem „správa fotografií“ dokážete představit. Stačí mít nějaké snímky, počítač a hlavně dostatek času, a prostřednictvím tohoto programu můžete dělat doslova zázraky, nad kterými se bude lidem tajit dech.

To vše je možné získat za cenu lehce přesahující dva tisíce korun. V některém z dalších článků vám některé jednotlivé funkce popíšeme na konkrétních příkladech. ■ dee

Virtuální pokojíček

Počítač Lynx MS Student VP7 je určen především pro zájemce o kompletní sadu počítače s veškerými periferiemi. Představuje řešení nejen pro studenty, ale i pro všechny začínající zájemce o výpočetní techniku. Kombinuje vysoký výpočetní výkon s průměrnou grafikou a dobrým provedením.

LYNX MS STUDENT VP7

Cena včetně DPH: 19 990 Kč.
Poskytl: eD' system Czech, a. s.; *www.lynx.cz.*
Procesor: Intel Core 2 Duo E7200/2,53 GHz.
Velikost paměti: 3 GB.
Čip grafické karty: nVidia GeForce 8500 GT.
Pevný disk: Western Digital, 500 GB.
DVD vypalovačka: LG HL-DT-ST GH22.
Operační systém: Windows Vista Home Premium.
Příslušenství v ceně:
LCD monitor: Asus VW221D.
Multifunkční tiskárna: HP F2280.
Reproduktory: Labtec Pulse 285.

\+ vysoký výkon procesoru, bohatá výbava

Sestava Lynx MS Student VP7 obsahuje veškeré příslušenství, které může student potřebovat. Kromě samotného počítače je v ceně 19 990 Kč zahrnut i 22palcový LCD monitor Asus VW221D, inkoustové multifunkční zařízení HP F2280, klávesnice a myš značky Labtec, reproduktory a headset pro internetovou komunikaci. PC lze koupit i samostatně za 14 900 Kč.

Je dobře, že prodejce této sestavy zvolil právě 22palcový monitor – monitor s kratší úhlopříčkou dnes snad ani nemá cenu pořizovat. Zvolený Asus VW221D s rozlišením 1 680 × 1 050 bodů představuje rozumný kompromis mezi velkou úhlopříčkou, cenou a výbavou. U tohoto monitoru jsme naměřili kontrast 169 : 1, svítivost 291 cd/m² a dobu odezvy 8 ms. Displej má s ohledem na nízkou cenu překvapivě dobrý obraz, ale bohužel je vybaven pouze jedním analogovým vstupem. V případě této sestavy to na škodu není – jak se zmíníme dále, grafická karta tohoto počítače totiž není supervýkonná, ale jinak bychom zájemcům o 22palcový monitor raději vždy doporučili model vybavený alespoň jedním digitálním vstupem DVI.

Počítač Lynx MS Student VP7 se za zajímavou cenu dodává i s 22palcovým LCD monitorem, reproduktory a multifunkční tiskárnou.

MULTIFUNKČNÍ TISKÁRNA V CENĚ

Multifunkční tiskárna HP F2280 je opravdu základní model pro méně náročné uživatele, ale jednoduchý tisk a skenování dokumentů zvládne. Nelze od ní čekat zázraky v podobě přesného fototisku a s ohledem na vyšší tiskové náklady a prázdnou studentskou kapsu ji k objemnějšímu tisku nedoporučujeme.

Sestava Lynx VP7 obsahuje i digitální TV tuner s FM přijímačem. Výpočetní výkon sestavy je poměrně vysoký, ale použitá grafická karta je dnes již mírně zastaralý model s nižším výkonem. Asi za tisíc korun navíc bychom PC raději vybavili kartou s čipem Radeon 3870, který nabízí mnohem vyšší herní výkon. Na nVidii 8500GT si hry samozřejmě zahrajete, ale na hry v plném rozlišení 22palcového displeje raději zapomeňte.

Výpočetní výkon sestavy, daný kombinací poměrně rychlého disku, procesoru a 3GB paměti, je velmi dobrý a stačí na jakýkoliv současný software. Drobnou výhradu máme k použití trošku hlučnějšího chladiče procesoru – existují totiž i tišší řešení. K použité skříni nemáme výhrady: Je pevná, hrany nejsou ostré a na tuto cenovou kategorii je nadstandardní. Kabely jsou uvnitř skříně pečlivě uloženy, jsou svázány a upevněny a nikde se nepletou. Základní deska nabízí výbornou konektivitu (disponuje osmi porty USB, dvěma porty FireWire a dvěma porty eSATA), pasivně chlazený čipset a dostatek pozic pro další upgrade.

POČÍTAČ V TESTU

Tuto pěkně vybavenou sestavu jsme prověřili v sadě testů. Projevila se v nich vysoká výpočetní síla procesoru, omezenější výkon grafické karty a poměrně rychlý pevný disk. Použitím standardního chladiče se o něco zvýšila hlučnost sestavy, která tak dosahuje 43 dB, což je však průměrná hodnota. Počítač rozhodně nebude produkovaným hlukem rušit. Rychlost procesoru se pak projevila výbornými výsledky v testech Cinebench R10, v testech komprimování videa do formátu DivX a při převodu hudby do formátu MP3. Celkový výkon sestavy jsme zjišťovali pomocí testu PC Mark Vantage – v něm počítač uspěl na výbornou.

Celkově jsme byli spokojeni jak s výbavou celé sestavy, tak s výkonem a provedením počítače. Ten kombinuje vysoký výkon výpočetní s průměrným výkonem grafickým. Hlučnost je na přijatelné úrovni. Pokud by uživatel chtěl počítač časem upgradovat, ocení poměrně kvalitní a pevnou skříň.

■ Michal Bareš

TESTY

PC Mark Vantage: 4 107.
3D Mark Vantage: 675.
3D Mark 2006: 2 602.
Cinebench R10: 2:52 min.
Převod filmu do DivX: 6:51 min.
Převod hudby do MP3: 1:18 min.
Spotřeba: klidový stav 80 W, maximální výkon 107 W.

Zapomeňte na iPod!

TIP PPK 21/2008

Přehrávače iPod se dnes v podstatě staly synonymem pro MP3 přehrávače. To ale neznamená, že je iPod to nejlepší, co je dnes na trhu, spíše to svědčí o skvělém marketingu firmy Apple. Pokud vám nestačí být pouze „in“, mohl by vás zaujmout přehrávač Cowon D2.

COWON D2

Cena včetně DPH: 3 890 Kč (4GB verze).
Poskytl: Bell Technology, s. r. o. *www.bell-technology.cz*
Velikost paměti: 4, 8, 16 GB.
Paměťové karty: SD/SDHC
Rozhraní: USB 2.0.
Napájení: interní akumulátor.
Displej: dotykový TFT 2,5palcový, 320 × 240 bodů, 16 mil. barev.
Podpora formátů: MP3, WMA, OGG, FLAC, WAV, APE, AVI (320 × 240, 30 fps), TXT, JPEG, SWF.
Rozměry: 78 × 55 × 17 mm.
Hmotnost: 91 g.

+ kvalitní displej, výdrž akumulátoru, skvělý zvuk, velké možnosti uživatelských nastavení, přehrávač Flash

Cowon D2 patří do kategorie tzv. zařízení PMP (Portable Media Player). Tyto přehrávače obsahují barevný displej, a jsou tudíž schopné přehrávat kromě hudby také video a zobrazovat fotografie. Cowon D2 je navíc vybaven přijímačem VKV, mikrofonem, přehrávačem Flash a slotem pro SD karty.

Výborný přehrávač s velkým množstvím funkcí a ohromující výdrží nabízí dokonalý zvuk i obraz.

Velmi kvalitní 2,5palcový dotykový displej zabírá téměř celou přední stranu přehrávače a zobrazuje 16 milionů barev v rozlišení QVGA (320 × 240 bodů). Přehrávač můžete ovládat také přibaleným malým trojúhelníkovým stylusem, který zároveň slouží jako stojánek. Většina funkcí přehrávače se tedy ovládá pomocí dotykového displeje, přesto na jeho horní straně naleznete čtyři tlačítka. Třípolohový přepínač slouží k zapnutí a vypnutí přehrávače (respektive displeje) a také k jeho uzamknutí. Tlačítka „+“ a „–“ slouží k ovládání hlasitosti (v určitých případech se dají použít také k pohybu v menu) a tlačítko označené jako „M“ k návratu do menu. Na boku je výstup pro sluchátka a pod krytkou je schován USB konektor a konektor pro nabíječku. Ten je víceúčelový a dá se k němu připojit i speciální kabel pro přímé nahrávání či pro výstup na TV. Ve spodní části je již zmiňovaný slot pro SD karty. To je jedna z velkých předností tohoto přehrávače. Přehrávač se prodává ve třech verzích, lišících se velikostí vnitřní paměti (4, 8 a 16 GB), ale pomocí SDHC karet lze jeho paměť dále rozšířit až o 32 GB.

Přehrávač se po připojení k počítači zobrazí jako další disk (pokud je vložena SD karta, zobrazí se dva disky) a může sloužit i pro přenos dat. Hudbu i video můžete do přehrávače kopírovat stejně jako ostatní data, nepotřebujete tedy žádný speciální software.

Po zapnutí přehrávače se objeví základní menu (mezi jazyky je i čeština) s osmi ikonami pro jednotlivé funkce přehrávače. Kromě přehrávání hudby a videa je zde také prohlížeč obrázků ve formátu JPEG a prohlížeč textových souborů (TXT). Pátá ikona slouží pro spuštění rádia a šestá pro záznam zvuku, a to buď pomocí vestavěného mikrofonu, nebo z externího zdroje. Pod ikonou nástroje se skrývají čtyři další položky: jednoduchá a vědecká kalkulačka, zápisník pro ručně psané poznámky a přehrávač Flash. Díky podpoře pro formát SWF si můžete do přehrávače stáhnout z internetu nejen velké množství her, ale také různé aplikace, jako je například zmenšená verze Wikipedie, různé organizéry, stopky apod. (více na *http://iaudiophile.net/forums/index.php*). A konečně poslední ikona nabízí velmi rozsáhlé možnosti uživatelských nastavení, ať už se jedná o zvuk (pětipásmový nastavitelný ekvalizér a další efekty pro vylepšení zvuku), nebo o zobrazení (jas displeje, obrázek na pozadí, barva fontů), anebo o uživatelská tlačítka. Příjemná je také funkce Resume (pokračovat), zajišťující, že i po vypnutí přehrávače můžete začít poslouchat hudbu nebo sledovat video v místě, kde jste skončili. Pokud navíc zapnete funkci „Fade in“ (v češtině trochu nelogicky nazvanou jako „ztlumování“), hudba se plynule zesílí na nastavenou hlasitost.

Přehrávač se dobíjí buď pomocí přiložené nabíječky, nebo přes konektor USB. Vydrží přehrávat hudbu přibližně 50 hodin a video zhruba 10 hodin, což je opravdu úctyhodné.

Cowon D2 je po všech stránkách výborný přehrávač s velkým množstvím funkcí a určitě si zaslouží naše ocenění Tip PPK. ■ **Kateřina Rettová**

▲ Vědecká kalkulačka.

PODPOROVANÉ ZVUKOVÉ FORMÁTY

MP3 – formát ztrátové komprese zvukových souborů.

WMA (Windows Media Audio) – komprimovaný hudební formát, vyvinutý firmou Microsoft jako konkurence MP3.

FLAC (Free Lossless Audio Codec) – jak už název napovídá, jedná se o bezztrátový kompresní formát.

OGG – kontejnerový formát, který může obsahovat jak audiodata, tak videodata.

WAV (Waveform Audio Format) – bezztrátový nekompresní zvukový formát.

APE (Monkey's Audio) – nepříliš rozšířený bezztrátový kompresní formát.

Snadný tisk webových stránek

Když člověk potřebuje vytisknout něco z webové stránky, obvykle „vyplácá“ spoustu barvy (toneru) i papíru, a výsledek je přesto tristní – z požadované informace je obvykle na každém papíru jedna věta, takže nakonec nezbude než potřebné údaje opsat ručně. Dnes popíšeme ovládání nástroje, jehož pomocí vytisknete pouze to, co chcete.

HP SMART WEB PRINTING

Výrobce: Hewlett-Packard.
Cena: zdarma.
Jazyk: čeština.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
http://download.chip.eu/cz/HP-Smart-Web-Printing_2083990.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak program nainstalovat.
- Jak program ovládat.
- Jak pracovat s klipy.
- Jak seřadit a vytisknout klipy.

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 21/2008

INSTALACE

Software **HP Smart Web Printing** získáte zdarma z CD přiloženého k tomuto číslu PPK (rubrika **Obsah CD / Servis**) nebo jej můžete stáhnout na internetové adrese uvedené v záhlaví tohoto článku. Sama instalace je pak velmi jednoduchá – stačí několikrát kliknout na tlačítko **Další** a souhlasit s **licenčními podmínkami**.

Poté, co průvodce instalací nakopíruje soubory na patřičná místa, stačí kliknout na tlačítko **Dokončit** a dál se již nemusíte o nic starat. Nástroj byl nainstalován do obou prohlížečů (pokud nemáte Firefox nainstalován, pak jen do Internet Exploreru).

POŽADAVKY

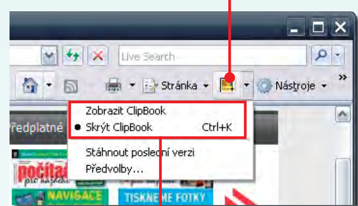
Nástroj **HP Smart Web Printing** je doplňující modul pro prohlížeče Internet Explorer 6 a 7 a Firefox 2. Bohužel zatím nespolupracuje s nejnovější, trojkovou verzí Firefoxu. Program je k dispozici zcela zdarma, komunikuje česky, a přestože je vyvinut společností HP, můžete jej použít v součinnosti s tiskárnou libovolné značky.

ZÁKLADNÍ OVLÁDÁNÍ NÁSTROJE

HP Smart Web Printing se nenápadně usídlí na nástrojové liště prohlížeče. Reprezentuje ho ikona se symbolem obrázku a výběrového rámečku (**obr. 1**). Vpravo od této ikony naleznete ještě malou černou šipku, která rozbaluje menu programu. Příkazem **Stáhnout poslední verzi** můžete zkontrolovat, zda neexistuje novější verze nástroje. Daleko zajímavější je však dvojice příkazů **Zobrazit ClipBook / Skrýt ClipBook**. Ta (de)aktivuje postranní panel, v němž můžete ukládat jednotlivé „klipy“, nebo chcete-li „výstřižky“ – tedy vybrané oblasti webových stránek.

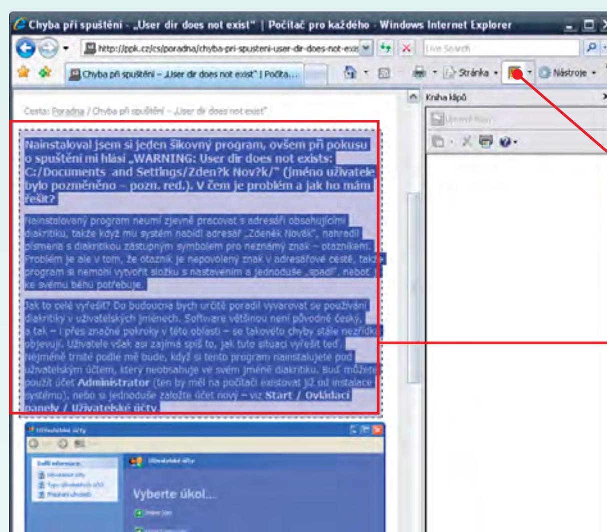
Chcete-li vytisknout určitou oblast webové stránky, klikněte na ikonu nástroje na hlavním panelu. Tato ikona (tlačítko) zůstane jako by „zamáčknutá“ a vy můžete myší vybrat příslušnou část stránky: Klikněte levým tlačítkem myši do levého horního rohu zvolené oblasti, tlačítko podržte stisknuté a myší pohybujte směrem k pravému dolnímu rohu (**obr. 2**). Až bude mít vybíraná oblast ideální rozměr, tlačítko myši uvolněte. U pravého dolního okraje rámečku se nyní zobrazí roletové menu (**obr. 3**) – vyberete-li z tohoto menu příkaz **Tisk**, můžete oblast vytisknout; vyberete-li příkaz **Klip**, oblast se vloží do postranního panelu a zde k ní můžete přidat další „výstřižky“.

Ikona programu HP Smart Web Printing.

◀ Obr. 1

Zobrazení/skrytí postranní lišty s klipy.

Klikněte na tlačítko...

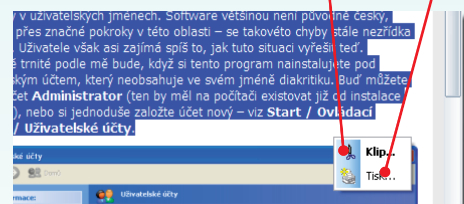
◀ Obr. 2

... a označte požadovanou oblast.

▼ Obr. 3

Přidání oblasti do klipů.

Tisk vybrané oblasti.

PRÁCE S KLIPY

Každý klip (výstřižek) má u svého horního okraje (**obr. 4**) políčko se zatržítkem a následuje popis klipu (popisem je titulek stránky, z níž byl pořízen). Zrušíte-li toto zatržení, klip se stane neaktivním – jakékoliv akce se pak týkají pouze aktivních klipů. Můžete také ovlivňovat zatržení všech klipů najednou. K tomu slouží tlačítko s několika bílými čtverečky (vlevo nahoře). Pokud nejsou zatrženy všechny klipy, kliknutím na toto tlačítko docílíte toho, že se zatrhnou. Pokud není zatržen žádný klip, naopak kliknutím na toto tlačítko označíte všechny. Nebo můžete kliknout na malou černou šipku vedle a vybrat jeden ze tří příkazů: **Vybrat všechno**, **Zrušit výběr všeho**, **Obrátit výběr**.

Usoudíte-li, že některý z klipů nakonec nebudete chtít vůbec tisknout, stačí kliknout na ikonu se symbolem červeného křížku a tím klip (po potvrzení) vymazat. Pozor! Touto akcí smažete všechny označené (aktivní) klipy! Pokud chcete smazat jen jediný klip, je nejlepší jeho označení kliknutím zrušit a posléze použít zmiňovanou volbu **Obrátit výběr**.

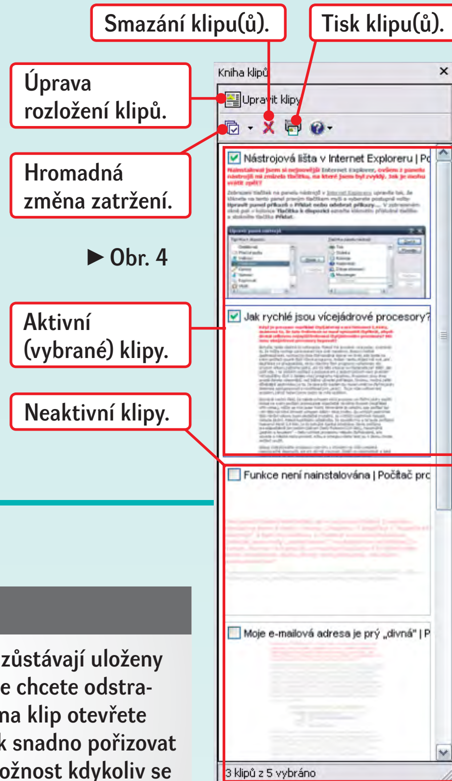
Naopak tisk (aktivních) klipů zahájíte tak, že kliknete na tlačítko **Tisk**. Daleko lepší však je nejdříve poopravit rozmístění klipů a jejich rozměry. To můžete provést po kliknutí na tlačítko **Upravit klipy** (podrobněji v následující kapitole).

MÍSTNÍ NABÍDKA KLIPU

Kliknete-li na klip pravým tlačítkem myši, zobrazí se místní nabídka (**obr. 5**). V ní je několik praktických příkazů, zejména pak příkaz **Vymazat tento klip** a příkaz **Vytisknout** (pouze) **tento klip**.

▶ Obr. 5
Místní nabídka klipu.

▶ Obr. 4

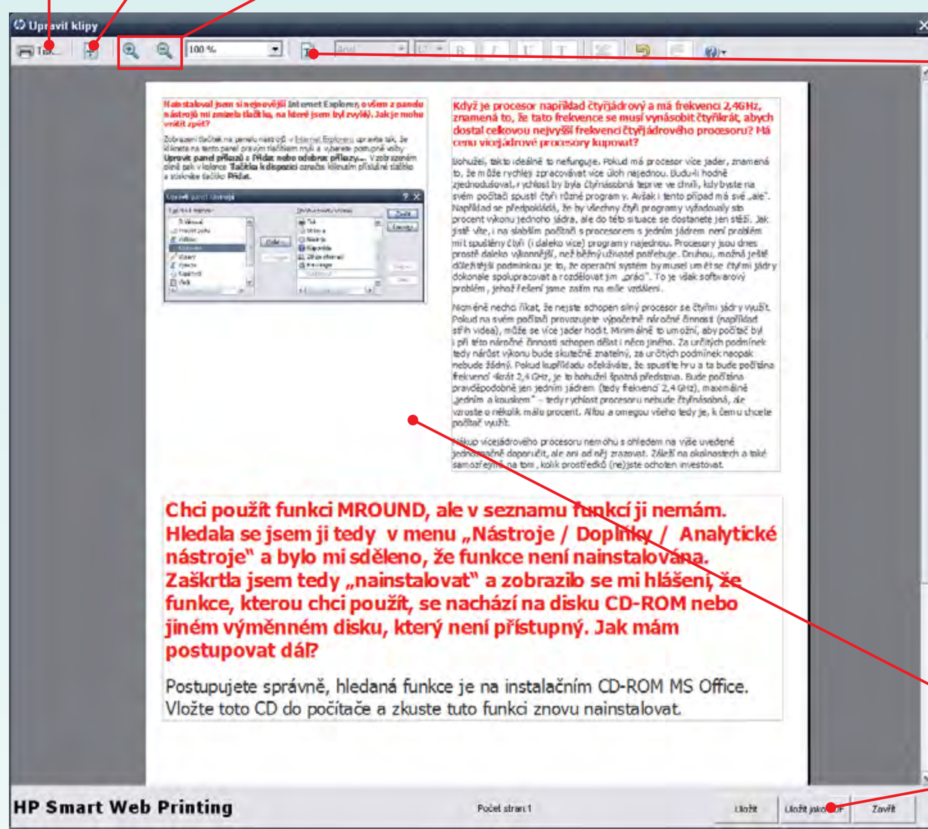
ÚPRAVA KLIPŮ PŘED TISKEM

V předchozí kapitole jsme si řekli, že klipy můžete před vytištěním ještě upravit – srovnat. V okně vyvolaném tlačítkem **Upravit klipy** (**obr. 6**) lze jednotlivé klipy přesouvat pouhým tahem myší – klikněte na klip, tlačítko myši podržte stisknuté a kurzor přesuňte na cílové místo. Když (jednoduše) kliknete na klip, zobrazí se kolem něj rámeček, v jehož rozích jsou zelené čtverečky. Tažením za tyto čtverečky můžete změnit měřítko klipu (**obr. 7**). A označený klip můžete kliknutím na tlačítko s červeným křížkem smazat.

Pokud si budete chtít stránku s výstřižky ještě „vyšperkovat", můžete pomocí tlačítka se symbolem listu papíru a písmene „T" ještě doplnit textové popisky. (Klikněte na zmíněné tlačítko a dále na libovolné místo, kam chcete popisek umístit. K formátování popisku použijte tlačítka na hlavním panelu. Viz **obr. 8**.) A aby toho nebylo málo, nemusíte stránku(y) s výstřižky tisknout na papír, ale můžete pořídit „výtisk elektronický" – nástroj totiž umí **ukládat do** formátu **PDF**! (Viz tlačítko v pravém dolním rohu stránky.) ■ aha

KLIPY JAKO ZÁLOŽKY

Zajímavou vlastností nástroje je také to, že klipy zůstávají uloženy – nezmizí ani po restartování prohlížeče. (Pokud je chcete odstranit, musíte je smazat.) Navíc dvojitým kliknutím na klip otevřete webovou stránku, z níž byl pořízen. Můžete si tak snadno pořizovat „výpisky" z internetových stránek a přitom mít možnost kdykoliv se vrátit k původnímu zdroji.

▲ Obr. 6

◀ Obr. 7. Změna rozměru klipu.

▶ Obr. 8

Práce s funkcemi v MS Excelu 2007

MS EXCEL 2007

Součást kancelářského balíku MS Office 2007
Jazyk: čeština.
www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak vyhledat požadovanou funkci.
- Jak vybranou funkci vložit do tabulky.
- Jak zjednodušit vkládání vybraných funkcí.

Pokud jste jednotlivé excelovské funkce používali již dříve, určitě jste si povšimli několika změn, k nimž došlo v MS Excelu 2007. Ti, kteří funkce v Excelu dosud nepoužívali, by měli vědět, že pomocí nich vyřeší v tabulkách mnohé situace, které by za použití vlastních vzorců jen těžko vypočítali.

VLOŽENÍ FUNKCE DO BUŇKY

Nejprve označte buňku, do které potřebujete určitou funkci vložit, a přejděte na záložku **Vzorce** (obr. 1). Zde použijte průvodce **Vložit funkci**, nebo pokud přesně víte, kterou funkci potřebujete, využijte ikony, představující jednotlivé skupiny (kategorie) funkcí.

Pro zjednodušení práce s funkcemi je určen právě průvodce **Vložit funkci** (obr. 2). Proto ho nejprve vyzkoušejte a podívejte se, co vlastně obsahuje. Klikněte tedy na ikonu **Vložit funkci**.

Zobrazí se dialogové okno **Vložit funkci** a v něm můžete určitou funkci snadno vyhledat pomocí políčka **Vyhledat funkci** a tlačítka **Přejít**; potřebnou funkci také můžete najít přímo v určité kategorii. V MS Excelu se nachází přes tři sta různých funkcí, kvůli snadnějšímu vyhledávání jsou však rozděleny do skupin, takzvaných kategorií:

Finanční	Datum a čas
Matematické	Statistické
Vyhledávací	Databáze
Text	Logické
Informační	Inženýrské
Krychle	Vlastní

V seznamu kategorií je také skupina **Vše** (všechny funkce), která obsahuje abecední seznam všech funkcí. Zajímavá je i skupina s názvem **Naposledy použité**, ve které MS Excel zobrazuje deset naposledy užitých funkcí. Pokud použijete funkci, která v daném seznamu není, při příštím volání průvodce se v seznamu již objeví a naopak funkce, která nebyla použita delší čas, ze seznamu vypadne.

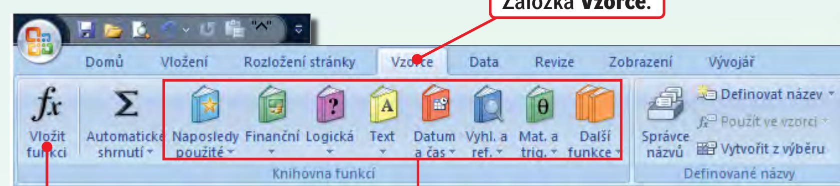
CO JE TO FUNKCE?

Funkce jsou předdefinované vzorce, které umí provést výpočty na základě určitých zadaných hodnot (takzvaných vstupních hodnot) neboli argumentů. Obecný tvar funkce je **=název_funkce(argumenty)**.

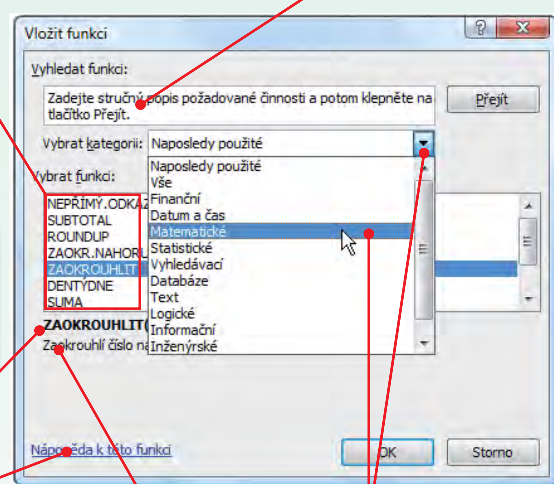
Název dané funkce (například funkce Odmocnina, Suma, Průměr, ...) často odpovídá jejímu významu, argumenty jsou pak hodnoty, s kterými chcete počítat, a které je tedy třeba do funkce doplnit. Argumenty jsou vždy uzavřeny v kulaté závorce, a pokud je jich více, jsou odděleny středníkem. Jestliže funkce žádné argumenty nepotřebuje, pak v jejím zápisu musí zůstat prázdné závorky (například u funkce **=Dnes()**).

Podobně jako u vlastních vzorců se v buňce po potvrzení zobrazí výsledek, ale v řádku vzorců dále zůstane zadání funkce.

V MS Excelu existují různé funkce, které vám mohou usnadnit nejenom výpočty s čísly, ale také práci s textem nebo vyhledávání v databázi. Také vám některé z nich mohou poskytnout důležité informace o vlastnostech dat a souboru. Buď je můžete zapisovat do buňky přímo prostřednictvím klávesnice, nebo můžete použít průvodce vkládáním funkcí, který vám celou práci usnadní.

▼ Obr. 1

▲ Obr. 2

INFO

Průvodce **Vložit funkci** můžete zavolat i kliknutím na ikonu **Vložit funkci** přímo v řádku vzorců.

JAK SE PRŮVODCE POUŽÍVÁ?

1. Označte tedy buňku, do které chcete funkci zadat. Potom v záložce **Vzorec**, nebo přímo v řádku vzorců klikněte na ikonu **Vložit funkci**. Zobrazí se první krok průvodce (**obr. 2**) a v něm najděte jednotlivé funkce, roztříděné do jednotlivých kategorií.

2. Vyhledejte funkci, kterou potřebujete pro daný výpočet použít. Jestliže znáte název funkce, zkuste ji nejprve najít ve skupině **Naposledy použité**. Pokud zde není, zamyslete se, do které kategorie by mohla patřit. Vyberte ji (například funkci **Zaokrouhlit**) a klikněte na tlačítko **OK**.

3. Zobrazí se další dialogové okno – jde o druhý krok průvodce **Vložit funkci**, a to o krok nazvaný **Argumenty funkce**. Toto okno obsahuje všechna políčka pro doplnění povinných i nepovinných argumentů (**obr. 3**).

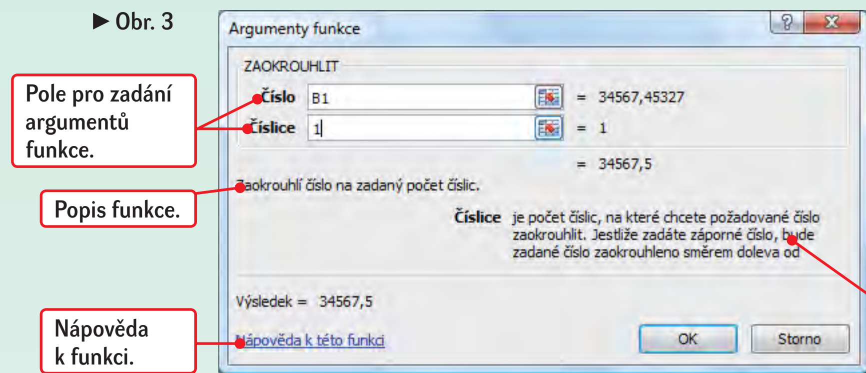
4. Jednotlivá políčka pro doplnění argumentů jsou zde popsána a vždy stručně vysvětlena, aby se vám jednotlivé hodnoty nebo odkazy na buňky snadněji doplňovaly. Jestliže byste si ani přesto nevěděli s argumenty rady, klikněte na odkaz pro nápovědu. Zobrazí se podrobné vysvětlení dané funkce i s řešením vzorových příkladů.

5. Dopište tedy do jednotlivých políček dané argumenty (mohou to být i odkazy na buňky) a povšimněte si toho, že se v dialogovém okně průběžně zobrazují přesně zadávaná čísla, případně i dílčí výsledky výpočtů.

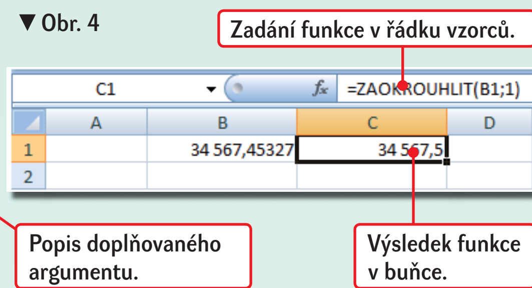
6. Po doplnění všech potřebných argumentů klikněte na tlačítko **OK**. V buňce se zobrazí výsledek (pokud bylo vše správně zadáno) a v řádku vzorců se bude dále zobrazovat zadání funkce (**obr. 4**).

Důležité je dodat, že dialogové okno druhého kroku průvodce **Vložit funkci** je pro jednotlivé funkce různé a že jeho obsah i vzhled závisí na vybrané funkci.

▶ Obr. 3

▼ Obr. 4

RYCHLÉ VOLÁNÍ NĚKTERÝCH FUNKCÍ

Pokud často používáte jen základní výpočty, jako je součet, průměr, vyhledání maxima či minima apod., bude pro vás užitečná ikona **Automatické shrnutí**, nacházející se v záložce **Vzorce**. Proto nejprve označte buňku, ve které chcete mít výsledek, a potom klikněte přímo na ikonu **Automatické shrnutí**.

MS Excel vloží do dané buňky funkci **Suma** a zároveň se pokusí navrhnout rozsah buněk pro celé sčítání (**obr. 5**). Jestliže s navrženým rozsahem souhlasíte, stiskněte klávesu **Enter**. Pokud s navrženým rozsahem nesouhlasíte, upravte rozsah buněk pomocí myši a teprve potom stiskněte klávesu **Enter**. Výsledek se objeví v označené buňce (**obr. 6**).

Pod ikonou **Automatické shrnutí** jsou ještě další funkce pro rychlé použití. Stačí při výpočtu kliknout na šipku ikony, a rozbalí se nabídka (**obr. 7**) funkcí.

A jak se s nimi pracuje? Stejně jako při sčítání buněk. Nejprve opět označte buňku, ve které chcete mít výsledek, a klikněte na šipku ikony **Automatické shrnutí**. Z rozbalené nabídky pak jen kliknutím vyberte požadovanou položku (například položku Průměr, Maximum nebo Počty). MS Excel pak do buňky danou funkci (Průměr, Max. nebo Počet) vloží. Po upravení rozsahu vše potvrďte, a výsledek se v označené buňce zobrazí. ■ Marie Franců

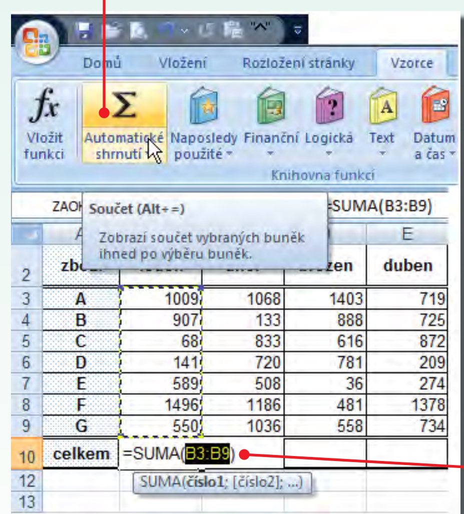
INFO

Jestliže potřebujete sčítat nesouvislé oblasti buněk, pak při návrhu určité oblasti pro sčítání ji zkuste hned upravit. Stačí stisknout klávesu Ctrl a pokračovat v označování dalších oblastí pro sčítání. Po stisknutí klávesy Enter se objeví součet ze všech takto označených oblastí, i když jsou nesouvislé.

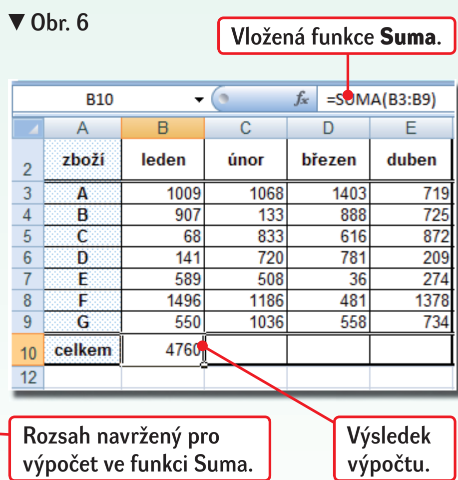
ZAOKROUHLIT | =SUMA(B3:B6;C4:C8;D3:D6)

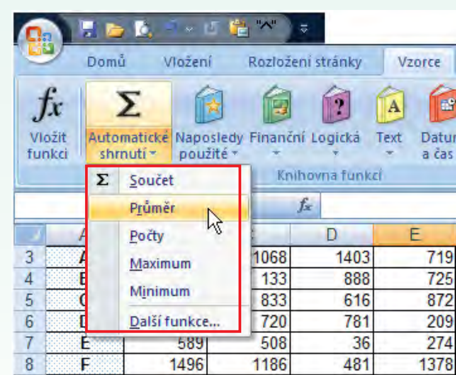
	A	B	C	D	E	F
3	A	1009	1068	1403	719	1049,75
4	B	907	133	888	725	663,25
5	C	68	833	616	872	597,25
6	D	141	720	781	209	
7	E	589	508	36	274	
8	F	1496	1186	481	1378	
9	G	550	1036	558	734	
10	celkem	4760				
12						
13						
14			=SUMA(B3:B6;C4:C8;D3:D6)			
15			SUMA(číslo1; [číslo2]; ...)			
16						

▼ Obr. 5

▼ Obr. 6

▲ Obr. 7. Nabídka ikony **Automatické shrnutí**.

Formátujeme čísla v Calcu

CALC

Tabulkový procesor, součást balíku OpenOffice.org
www.openoffice.cz, www.602.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- ▶ Jak do buňky Calcu zapsat zlomek.
- ▶ Jak nastavit zobrazování složených zlomků.
- ▶ Jak nastavit vlastní formát zobrazování hodnot.

Formátování buněk nespočívá jen v nastavení písma a jeho velikosti, barvy a stylu. Je tu spousta dalších možností, a tak v tomto článku najdete příklady, jak formátovat zlomky. Tím získáte znalosti, které budete moci zobecnit pro zobrazení všech možných typů hodnot.

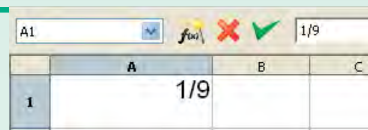

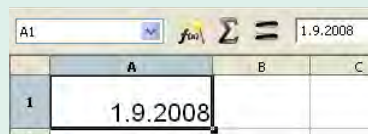
Zápis hodnot do buněk Calcu vám jistě nedělá žádné problémy. Víte, že v jedné buňce může být hodnota jednoho druhu – například text nebo číslo. Je-li obsah buňky „smíšený“, program jej považuje za text. Chcete-li s číselnou hodnotou dál počítat, nelze do jedné buňky zapsat hodnotu a k ní textový popis – ten je třeba zapsat do buňky vedlejší (výjimkou jsou předem připravené formáty, automaticky přidávající třeba označení měny).

Do buněk obvykle zapisujete texty a čísla, ale v sešitech pak lze zadané hodnoty různě zobrazit, podle nastavení formátu buňky. V praxi to znamená, že výchozí hodnota do buňky zadaná je stále stejná, jen je v buňce pokaždé prezentována jiným způsobem. Využívat formátování buněk v praxi je velice žádoucí – nestačí tabulky „halabala naťukat“ ve stylu psacího stroje. I když budou kalkulace a výsledky precizní a budou plně vypovídat o tom, co chcete svou tabulkou sdělit, přesto potenciální zákazník, klient či jen divák raději sáhnou po zdroji dat s pečetí profesionality (i když bude obsahovat prakticky totéž).

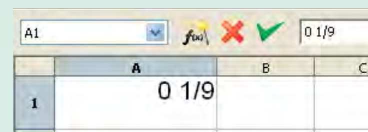
ZÁPIS ZLOMKŮ

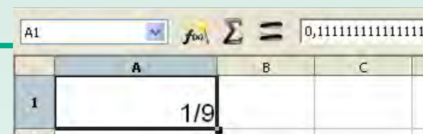
Málokdo ví, že do buněk lze zapisovat i zlomky – ve formě zlomků s lomítkem místo zlomkové čáry. Komplexní zápis zlomků umožňuje aplikace Math, ale tou se zde zabývat nebudeme. Udělejme malý pokus. Zkusme do buňky zapsat nějaký zlomek, třeba **1/9**. Po „odkliknutí“ však nebude výsledek takový, jaký byste očekávali (**obr. 1**). Pokud je buňka ve výchozím tvaru a není jí předem přiřazen určitý formát, bude zápis interpretován zřejmě jako datum, což není to, co jsme chtěli.

▲ Obr. 1. Po potvrzení zápisu hodnoty 1/9 (nahoře) se v buňce objeví datum (dole). To není výsledek, jaký jsme chtěli.

▲ Obr. 2. Další pokus o zápis zlomku je úspěšný.

Zkusme tedy malý trik. Místo **1/9** napišme **0 1/9** (pro jistotu slovy: nula, mezera, jedna, lomítko, devět).

Tento pokus již vede k uspokojivému výsledku (**obr. 2**). Přímo v buňce se vypíše zlomek, zatímco ve vstupním řádku je hodnota zlomku ve formě desetinného čísla.

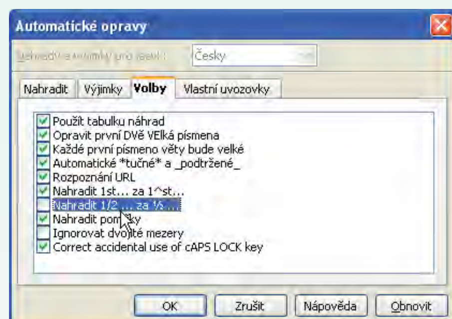
ZLOMKY ¼, ½ A ¾

Tyto tři zlomky mohou působit potíže, neboť jejich zobrazení využívá speciální znaky; s tím jste se možná už setkali při zápisu textu ve Writeru. Místo tří znaků v zápisu **1/2** se vypíše znak jediný – ½. Bohužel toto pravidlo platí jen pro uvedené tři zlomky, takže třeba zlomek **3/8** se výše uvedeným způsobem nezapíše. Problém ale může být opačný – budete mít řadu různých zlomků a nebudete chtít, aby se ty tři zápisy zlomků od ostatních lišily. Problém vyřešíte zásahem do nastavení automatických změn.

1. V menu **Nástroje** zadejte příkaz **Automatické opravy**, a otevře se stejnojmenné dialogové okno (**obr. 3**).

2. Kliknutím na příslušnou záložku přejděte na kartu **Volby**.

3. Zrušte zaškrtnutí políčka **Nahradit 1/2... za ½...** a klikněte na tlačítko **OK**.

AUTOMATICKÉ KRÁCENÍ ZLOMKŮ

Calc zadané zlomky automaticky krátí a převádí do složeného tvaru. Uveďme si příklady:

▶ Pokud napíšete **11/9**, zobrazí se v buňce hodnota 1 2/9 – to je v naprostém pořádku, protože je to skutečně pravda.

▶ Jestliže napíšete **6/8**, zobrazí se v buňce hodnota 3/4 – Calc v tomto případě zlomek vykrátil.

Od této chvíle se jmenované zlomky nebudou automaticky nahrazovat, dokud zaškrtnutí políčka opět neobnovíte.

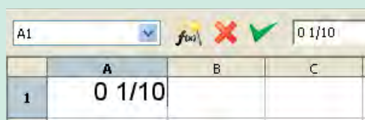
◀ Obr. 3. Zrušení automatického formátování zlomků ¼, ½ a ¾.

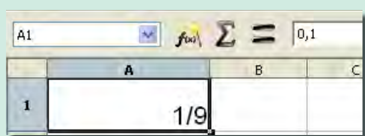
ZDÁNLIVÉ NESMYSLY A JEJICH ŘEŠENÍ

Zkuste napsat do buňky zlomek **1/10**. A výsledek? Zobrazí se **1/9**! Nesmysl? Ale ne, jen nevhodný formát zobrazení. Pokud se podíváte do vstupního řádku, uvidíte, že buňka obsahuje správnou hodnotu – tedy **0,1** (**obr. 4**).

A teď popíšeme, jak je to s těmi formáty. Klikněte pravým tlačítkem myši do buňky a v místní nabídce zadejte příkaz **Formát buněk**. Otevřete se dialogové okno **Formátovat buňky** a v něm kliknutím na příslušnou záložku zobrazte kartu **Čísla** (**obr. 5**).

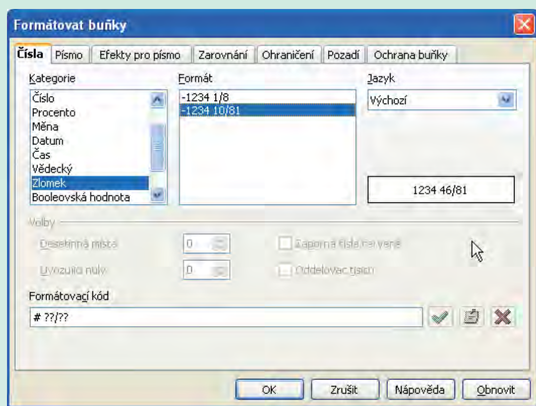
V seznamu **Kategorie** vidíte různé typy číselných hodnot – mezi jinými tu najdete i položku

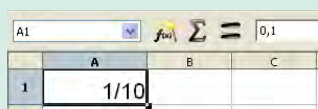

◀ Obr. 4. Zdánlivá záhada.

▼ Obr. 5. Karta pro nastavení číselných formátů.

Zlomek. Klikněte na ni, a v závislém seznamu **Formát** uvidíte dva předem připravené formáty zlomků. Na první pohled nesrozumitelné hodnoty mají ve skutečnosti velmi prostý význam – první hodnota slouží k zobrazení zlomků s jednociferným čitatelem i jmenovatelem, druhá pak k zobrazení zlomků s čitatelem i jmenovatelem dvouciferným. Zkuste tedy „provinilé" buňce přiřadit formát **-1234 10/81**, a zobrazení se hned upraví (**obr. 6**).

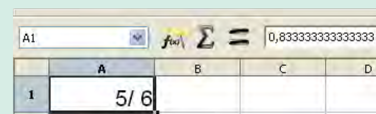

◀ Obr. 6. Výsledek po přiřazení formátu -1234 10/81.

Problém tedy byl v tom, že formát s jednociferným jmenovatelem neuměl zobrazit desítku, a proto místo ní dal nejbližší jednociferné číslo – devítku. Skutečný obsah buňky však byl samozřejmě zachován, takže pouhou změnou formátu se vše vyřešilo.

Proč ale rovnou nebrat formát **-1234 10/81** jako výchozí? Odpověď opět nejlépe poskytne jednoduchý pokus: Přiřaďte buňce tento formát a pak do ní zapište třeba zlomek **5/6**. Jak vidíte na **obrázku 7**, mezi lomítkem a šestkou se vytvoří nežádoucí mezera (**5/ 6)**, a to právě kvůli prostoru rezervovanému pro dvojciferné číslo.

▼ Obr. 7. Nehezké zobrazení při nevhodném formátu.

VLASTNÍ FORMÁT ZLOMKŮ

A jak to udělat, budete-li chtít zapsat zlomky s trojciferným a víceciferným čitatelem či jmenovatelem? Maličkost, vytvoříte si pro ně vlastní formáty.

Podívejte se na kartu **Čísla** v dialogovém okně **Formátovat buňky** (viz **obr. 5**). Když v seznamu **Formát** kliknete na položku **-1234 1/8**, v poli **Formátovací kód** se zobrazí zápis **# ?/?**. Po kliknutí na druhou položku, tedy na položku **-1234 10/81**, se zobrazí kód **# ??/??**. Určitě vás ihned napadnou souvislosti – znak **#** je zástupným znakem pro celočíselnou část zobrazeného zlomku a otazníky jsou zástupné znaky pro cifry v čitateli a jmenovateli – kolik otazníků, tolik cifer. Zlomky s trojciferným čitatelem a jmenovatelem tedy budou vyžadovat formátovací kód **# ???/???**.

Zkuste tento kód zapsat do pole **Formátovací kód** a sledujte chování celé karty. Při první změně se seznam **Kategorie** přepne na položku **Definováno uživatelem**; vy se tím však nedejte zmást a formát dopište. Pak klikněte na tlačítko se zeleným zatržítkem a bublinovou nápovědou **Přidat**. Formát je identifikován jako typ **Zlomek** a zařazen do seznamu formátů zlomků.

Pokud se budete chtít některého z vlastních formátů zbavit, klikněte na jeho položku v seznamu **Formát** a pak na tlačítko s červeným křížkem a nápovědou **Odstranit**, umístěné vpravo od pole **Formátovací kód**.

TROCHU TO CELÉ ZOBECNÍME

Teď, když to máme tak krásně a složitě nalinkované, si můžeme prozradit, že to jde i jednodušeji. Tak třeba převodu zadaného zlomku na smíšený tvar se zbavíte odstraněním formátovacího znaku # před zlomkem – použijete tedy místo tvaru **# ???/???** pouze tvar **???/???**. Potom se zlomek **13/7** bude zobrazovat opravdu jako **13/7**, a ne ve tvaru **1 6/7**.

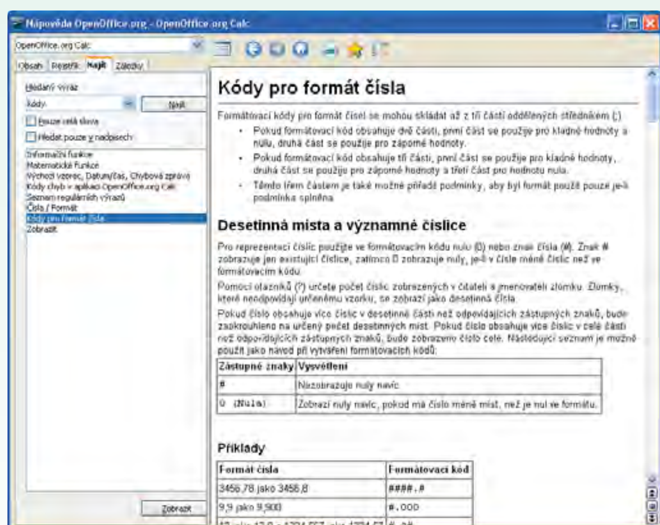
A to nejlepší nakonec – specifikujete-li formát **#####/#####** (počet křížků zvolte podle největšího počtu cifer v čitateli či jmenovateli), nemusíte se starat o nic dalšího. Formát můžete použít pro zlomek **3/11** stejně jako pro zlomek **11/3** či **111/13**. Zlomky se budou zobrazovat bez rozkladu na smíšený tvar a bez mezer za lomítkem. Krácení čitatele proti jmenovateli bude ovšem fungovat stále.

Při jakýchkoliv pochybnostech nastavte ukazatel listu nad buňku a ujistěte se, že ve vstupním řádku je skutečně patřičná numerická hodnota.

PŘEHLED KÓDŮ PRO FORMÁTOVÁNÍ BUNĚK

Pokud se chcete informovat o nejrůznějších formátovacích kódech, nahlédněte do nápovědy. Nápovědný systém otevřete nejrychleji klávesou **F1**; pokud jste právě v dialogovém okně **Formátovat buňky**, klikněte na tlačítko **Nápověda**. V levé části okna nápovědy (**obr. 8**) klikněte na záložku karty **Najít** a do pole **Hledaný výraz** zapište slovo **kódy**. Po kliknutí na tlačítko **Najít** se v níže umístěném okénku vytvoří seznam položek vyhovujících zadanému vzoru – když dvojitě kliknete na položku **Kódy pro formát čísla**, získáte požadované informace.

■ Jiří Lapáček

▶ Obr. 8. Přehled kódů pro formátování čísel.

Tipy pro MS Word

MS WORD 2003

Součást MS Office 2003
Jazyk: čeština.
www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak zabránit nepovolenému otevření dokumentu.
- Jak zabránit nepovolené editaci dokumentu.
- Jak zobrazit formátování dokumentu.
- Jak zajistit plynulý tok textu.

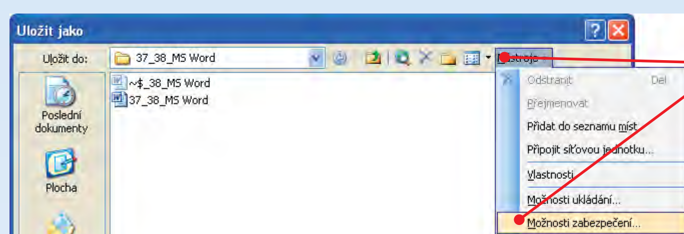
Přinášíme vám několik tipů pro usnadnění práce s textovým editorem MS Word 2003.

OCHRANA DOKUMENTU

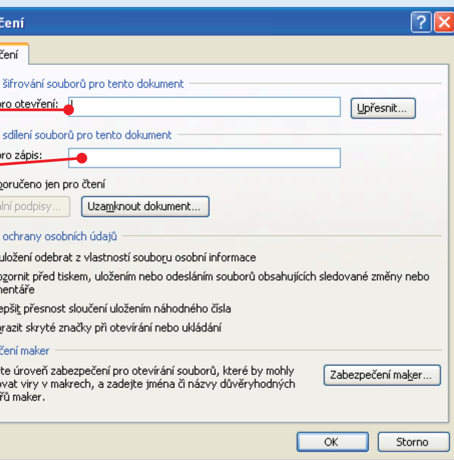
Chcete-li, aby se k obsahu dokumentu nedostali nepovolaní uživatelé, můžete tento dokument zabezpečit heslem.

Hesla pro otevření a pro uložení můžete zadat nebo upravit v dialogovém okně **Uložit jako** (obr. 1). Toto dialogové okno můžete kdykoliv zobrazit tak, že z nabídky **Soubor** vyberete příkaz **Uložit jako**. V horní části dialogového okna klikněte na tlačítko **Nástroje** a z nabídky vyberte příkaz **Možnosti zabezpečení**.

Tím zobrazíte dialogové okno **Zabezpečení** (obr. 2).

▲ Obr. 1

▲ Obr. 2

OCHRANA DOKUMENTU PROTI OTEVŘENÍ

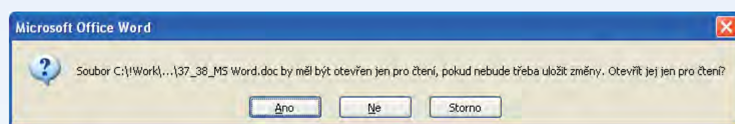
Chcete-li, aby dokument mohl otevřít jen ten uživatel, který zná heslo, zapište toto heslo do políčka **Heslo pro otevření**. Je-li toto heslo vložené, pak si MS Word vyžádá před otevřením dokumentu jeho zadání.

OCHRANA DOKUMENTU PROTI ULOŽENÍ ZMĚN

Potřebujete-li, aby uživatelé mohli dokument číst, ale nemohli uložit změny, zapište heslo do pole **Heslo pro zápis**. Pokud jste heslo do tohoto pole zapsali, MS Word si při otevření dokumentu toto heslo vyžádá. Uživatelé, kteří heslo neznají, mohou otevřít dokument jen pro čtení (obr. 3). Pozor! Provedete-li změny v dokumentu, můžete dokument uložit pod jiným jménem.

DOKUMENT JEN PRO ČTENÍ

V případě, že některý dokument používáte jen pro čtení a nechcete v něm ukládat změny, pak v okně **Zabezpečení** (obr. 2) zaškrtněte položku **Doporučeno jen pro čtení**. V tomto případě MS Word při otevření dokumentu zobrazí dotaz (bez vyžadování hesla), zda chcete dokument otevřít jen pro čtení (obr. 4). Pozor! Stisknete-li po zobrazení tohoto dotazu klávesu **Enter**, bude dokument otevřen jen pro čtení. Chcete-li otevřít dokument i pro zápis, je třeba kliknout na tlačítko **Ne**.

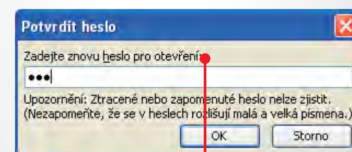
► Obr. 4

HESLO A VELIKOST PÍSMA

Při zadávání hesla dejte pozor na velikost písma – MS Word totiž v heslu rozlišuje malá a velká písmena.

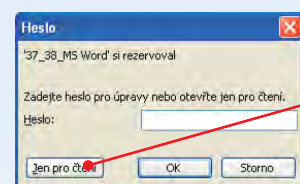
POTVRZENÍ HESLA

Pokud jste do některého z editačních polí v okně **Zabezpečení** (obr. 2) zadali heslo, MS Word při uzavření tohoto okna vyžádá opakované zadání hesla. Opakované zadání slouží pro kontrolu zadaného hesla: V případě, že se heslo zadané v okně **Zabezpečení** odlišuje od kontrolního zadání, MS Word zadané heslo nepřijme. V případě, že jste zadali obě hesla (dokument si mohou přečíst jen určití uživatelé a pouze někteří z nich smí i zapisovat), je třeba v okně **Potvrdit heslo** zjistit, které heslo MS Word právě kontroluje.

DALŠÍ MOŽNOSTI ZOBRAZENÍ OKNA ZABEZPEČENÍ

Další možností přístupu k zadání/úpravě hesla je to, že z nabídky **Nástroje** vyberete příkaz **Možnosti** a v dialogovém okně kliknete na záložku **Zabezpečení**.

▲ Obr. 3

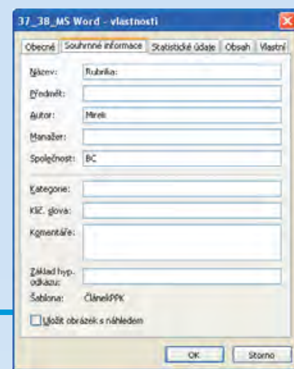
ZMĚNA NEBO ZRUŠENÍ ZADANÝCH HESEL

Chcete-li zadané heslo změnit nebo zrušit, zobrazte dialogové okno **Zabezpečení** a příslušné heslo buď upravte, nebo smažte. Poté okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

INFORMACE O DOKUMENTU

Chcete-li zjistit, kdo je autorem dokumentu, který čtete a u něhož potřebujete zjistit některé statistické údaje, vyberte z nabídky **Soubor** příkaz **Vlastnosti**. Potom se zobrazí dialogové okno **Vlastnosti** (obr. 5), které se vztahuje k právě otevřenému dokumentu. Toto okno má v horní části čtyři záložky. Po kliknutí na záložku **Obecné** zjistíte datum vytvoření dokumentu a datum posledního uložení. Ale na tyto informace není možné plně spoléhat. Na kartě **Souhrnné informace** můžete zjistit jméno autora, případně společnost, ve které pracuje.

▶ Obr. 5

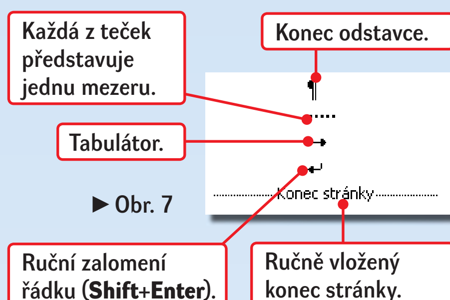
FORMÁTOVACÍ ZNAKY

Může se stát, že v dokumentu MS Wordu je řádek zalomen uprostřed stránky nebo že je v tomto místě zalomena stránka. MS Word nabízí možnost zobrazit tzv. netištitelné znaky. Díky nim poznáte například to, zda je v daném místě ručně zalomen řádek, nebo ručně vložen konec stránky, anebo to, zda někdo v tomto místě stiskl tabulátor.

▲ Obr. 6

Netištitelné znaky můžete zobrazit nebo skrýt pomocí nástroje **Zobrazit nebo skrýt** (obr. 6). Tento nástroj najdete na panelu **Standardní**.

▶ Obr. 7

ZOBRAZENÍ PANELU NÁSTROJŮ

Potřebujete-li některý z dostupných panelů s nástroji zobrazit nebo skrýt, pak z nabídky **Zobrazit** vyberte příkaz **Panely nástrojů**. Tím zobrazíte seznam dostupných panelů – klikněte na název toho panelu, který chcete zobrazit nebo skrýt. Zobrazené panely jsou zaškrtnuty.

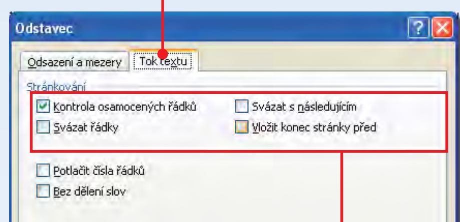
Nejčastěji používané netištitelné znaky jsou na obrázku 7. Jsou-li tyto znaky zobrazeny, můžete s nimi pracovat.

TOK TEXTU

U vícestránkového dokumentu se může stát, že nadpis odstavce zůstane viset jako poslední řádek jedné stránky a text odstavce pokračuje na další stránce. Může se stát také to, že MS Word rozdělí na dvě stránky odstavec, který má zůstat celistvý (celý na jedné stránce). Tyto chyby sice lze napravit i ručně (tedy vložením konce stránky), ale to není dobrá cesta – budete-li dokument dál editovat, může se stát, že kvůli ručně vkládaným koncům stránek budou náhle v dokumentu celé téměř prázdné stránky.

Nastavení toku textu platí pro jednotlivé odstavce. Klikněte do odstavce, jehož se bude nastavení týkat, nebo označte text příslušných odstavců, má-li se změna týkat více odstavců.

Klikněte na záložku **Tok textu**.

▲ Obr. 8

Možnosti nastavení toku textu.

ODSTAVEC

Odstavec z hlediska formátování je pro MS Word část textu ukončená stiskem klávesy **Enter**. Odstavcem tedy může být jeden řádek nebo text v rozsahu více řádků. Z hlediska MS Wordu je odstavcem nadpis odstavce i jeho text, tak jak to chápe čtenář.

Z hlediska čtenáře nadpis odstavce, z hlediska MS Wordu odstavec.

Z hlediska čtenáře i z hlediska MS Wordu odstavec.

Tok·textu¶
Máte-li·vícestránkový·dokument,·
poslední·řádek·jedné·stránky·a·tex
že·MS·Word·rozdělí·na·dvě·stránk
Tyto·chyby·jde·sice·napravit·i·ruči

Poté z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Odstavec** a v dialogovém okně **Odstavec** (obr. 8) klikněte na záložku **Tok textu**. Stejnojmenná karta nabízí tyto možnosti:

Kontrola osamocených řádků – poslední řádek odstavce nebude vytištěn jako první řádek nové stránky a první řádek odstavce nebude vytištěn jako poslední řádek stránky.

Svázat řádky – celý odstavec se vytiskne na jedné stránce.

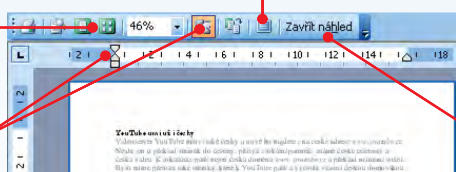
Svázat s následujícím – označený odstavec bude na stejné stránce jako odstavec následující.

Vložit konec stránky před – vybraný odstavec bude zobrazen jako první na nové stránce.

NÁHLED PŘED TISKEM

Předtím než dokument nebo jeho část vytisknete, je dobré prohlédnout si jej tak, jak bude odeslán na tiskárnu. Náhled před tiskem můžete zobrazit buď tak, že z nabídky **Soubor** vyberete příkaz **Náhled**, nebo tak, že kliknete na nástroj **Náhled** na panelu **Standardní**.

V obou případech se zobrazí okno s náhledem dokumentu. V horní části okna je panel nástrojů (obr. 9). Pomocí nástroje **Více stránek** můžete v náhledu zobrazit více stránek najednou. Podle potřeby můžete v náhledu zobrazit nebo skrýt pravítko anebo okno náhledu zvětšit na celou plochu obrazovky.

Konkrétní místo dokumentu si můžete prohlédnout pomocí nástroje **Lupa** (druhý nástroj zleva). Na tento nástroj klikněte a poté na místo, které chcete vidět v detailu. Po dalším kliknutí do dokumentu se vrátíte k původnímu měřítku zobrazení.

Je-li vše v pořádku, můžete dokument pomocí nástroje **Tisk** vytisknout. Je-li třeba provést další úpravy, náhled ukončete kliknutím na tlačítko **Zavřít náhled**. ■ mzi

Rodinné fotoalbum v počítači

Vlastníte digitální fotoaparát a fotografie přibývají neúnosným tempem, takže se v nich už pomalu nevyznáte a nalézt zpětně nějaký snímek je téměř nemožné? S organizací, úpravou i publikováním fotografií vám pomůže bezplatná aplikace Windows Live Fotogalerie z dílny společnosti Microsoft.

WINDOWS LIVE SUITE

Výrobce: Microsoft Corporation.
Cena: zdarma.
Jazyk: čeština.
Velikost: 2,3 MB (+ 13 MB Fotogalerie).
http://download.chip.eu/cz/Windows-Live-Suite_163556.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak program nainstalovat.
- Jak přidat fotografie.
- Jak fotografie třídit.
- Jak fotografie opravit.
- Jak fotografie zveřejnit.

INSTALACE PROGRAMU

Stažený instalační soubor má pouze 2,3 MB, jedná se totiž pouze o on-line instalátor. To znamená, že při instalaci si vyberete pouze ty komponenty, o které máte zájem, a ty budou staženy z internetu. Nemusíte tedy stahovat zbytečná data navíc. V balíku aplikací Windows Live Suite najdete kromě dále popsaného fotoalba i program *Messenger* (program pro rychlou textovou komunikaci – tzv. „kecálek“), program *Mail* (poštovní klient) a program *Writer* (texový editor pro bloggery).

Instalace je zpracována kompletně v češtině, a tak se jí nemusíte bát. Po přijetí licenčního ujednání zrušte v druhém okně zatržení všech položek (**obr. 1**), jinak se váš počítač „obalí“ zbytečným, téměř až reklamním softwarem. Poté instalaci spusťte kliknutím na tlačítko **Instalovat**. Po chvilce uvidíte hlavní okno, ve kterém najdete i požadovanou součást **Fotogalerie** (její velikost je 13 MB). Zaškrtněte ji. (Pokud chcete vyzkoušet i ostatní součásti balíku, zaškrtněte i je. Dále se jim v tomto návodu věnovat nebudeme.) Poté klikněte na **Přidat k instalaci**, čímž započne stahování požadovaných komponent.

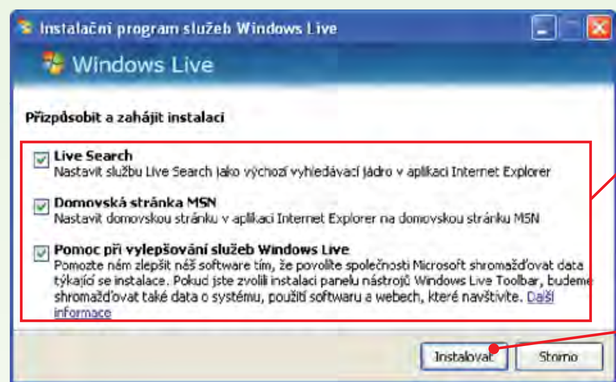
Za chvíli (její délka záleží na počtu stahovaných komponent a na rychlosti vašeho připojení k internetu) se v horní části zobrazí informace o dokončení instalace. Poté stačí kliknout na tlačítko **Ukončit** (**obr. 2**). Činnost instalátoru se ukončí a objeví se okno internetového prohlížeče s informacemi o Windows Live. Toto okno zavřete. Fotogalerii nyní najdete v menu **Start** pod položkou **Windows Live**.

CO DÁLE OBSAHUJE BALÍK WINDOWS LIVE SUITE?

Windows Live Messenger
Windows Live Messenger možná znáte pod starším jménem MSN Messenger: Jedná se o „kecálkovský“ program fungující v síti MSN. Ta není v Česku tak populární jako ICQ, ale nabízí v podstatě stejné funkce, tedy textovou komunikaci, telefonování i videohovory a on-line hry. Navíc neobsahuje reklamní bannery. Síť MSN je také méně poruchová.

Windows Live Mail
Dá se považovat za nástupce známého programu Outlook Express, který byl ve standardní instalaci starších operačních systémů, ale má společné prvky i s programem Windows Mail z Windows Vista.

Windows Live Writer
Máte-li svůj vlastní webový deníček (blog) a používáte některou ze známých služeb, jako je *Windows Live Spaces* a *Blogger.com*, nebo dokonce využíváte vlastní instalaci publikačního systému *WordPress*, můžete si za pomoci tohoto programu zjednodušit práci. Napíšete nový článek a ten můžete pohodlně doplnit o multimediální prvky a ve vhodný okamžik jej publikovat. Taktéž můžete aktualizovat kterýkoliv z dříve napsaných článků. Nevýhodou je chybějící podpora pro české služby, jako je *blog.cz*.

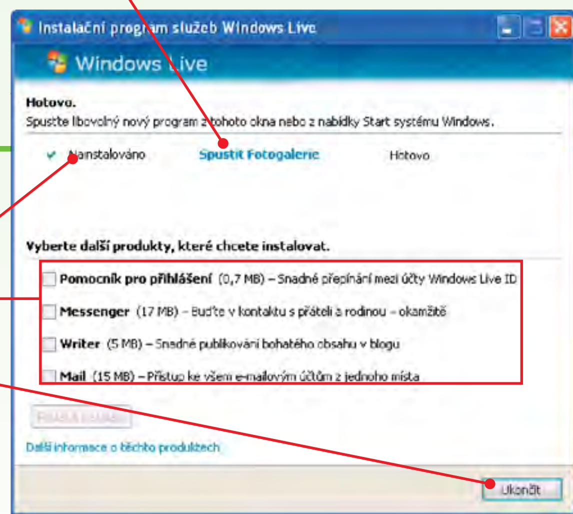

◀ Obr. 1

Nepotřebné části instalace.

Pokračování v instalaci.

Spuštění programu Fotogalerie.

▶ Obr. 2

Fotogalerie je nainstalována.

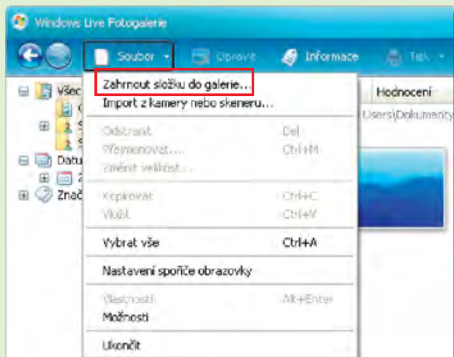
Ostatní možnosti instalace.

Ukončení činnosti instalátoru.

PŘIDÁNÍ FOTOGRAFIÍ A TŘÍDĚNÍ

Po spuštění programu se zobrazí dotaz, zda chcete automaticky asociovat soubory formátu JPG (a jim podobné). Používáte-li na prohlížení obrázků již nějaký jiný program, je dobré toto nastavení neměnit. Zaškrtněte však to, aby se tento dotaz v budoucnu **již nezobrazoval**, jinak se s ním budete setkávat při každém spuštění Fotogalerie.

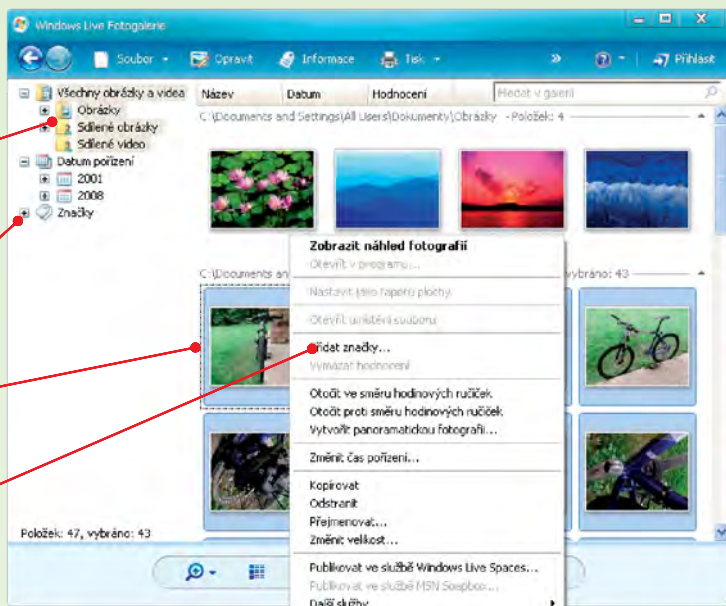
Program automaticky prohledává obrázky ve složce **Obrázky** ve vašem adresáři *Dokumenty*. Máte-li zde nějaké fotografie, zobrazí se v okně programu. Chcete-li použít jinou složku, do které ukládáte fotografie ze svého digitál-

ního fotoaparátu, stačí v programu kliknout na menu **Soubor** a zde na položku **Zahrnout složku do galerie** (**obr. 3**). Zobrazí se informační okno, oznamující, že zpracování může trvat delší dobu, pokud je v této složce velké množství fotografií. Všechny nalezené snímky se pak zobrazí v hlavním okně, kde si s nimi konečně můžete hrát – tedy upravovat je, třídit nebo je připravit pro prezentaci.

Jistě se vám mnohokrát stalo, že jste bez úspěchu hledali starší fotografii s konkrétním motivem. Pomocí programu Windows Live Fotogalerie se vám to již nestane. Po přidání nových snímků stačí vybrat požadovaný okruh fotografií a po kliknutí pravým tlačítkem myši zvolit v otevřeném menu příkaz **Přidat značky** (**obr. 4**). Poté napište heslo a to se k vybraným snímkům přiřadí. Každá fotografie může mít několik značek, což výrazně usnadňuje třídění snímků. Například přiřadíte-li ke snímku značky *chata*, *vnučka Dominika* a *Velikonoce*, později jej najdete mnohem snadněji, než kdyby zůstal pod anonymním názvem, např. jako soubor *P1120020.JPG*. Všechny použité značky vidíte v levé části programu pod položkou **Značky**, můžete tedy okamžitě prohledávat fotografie se stejnými značkami.

◀ Obr. 3. Vložte adresář, do něhož běžně ukládáte své fotografie.

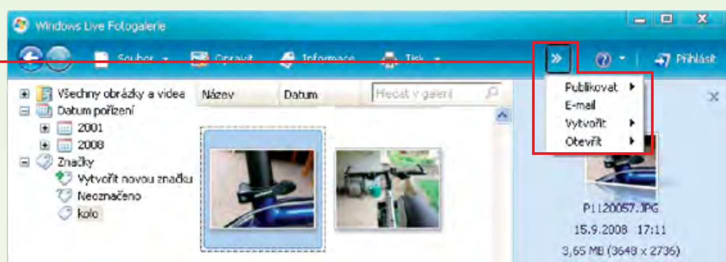
▶ Obr. 4

ÚPRAVY FOTOGRAFIÍ A PUBLIKOVÁNÍ

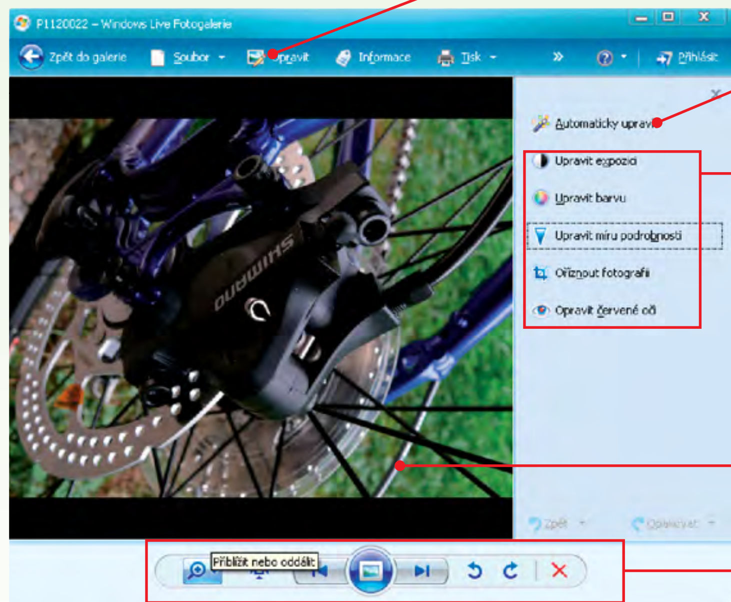
Ne každá fotografie se povede, ale někdy stačí maličká úprava, a snímek okamžitě vypadá mnohem lépe. Mnohdy by se dalo říci, že až nečekaně lépe. Samozřejmě nelze opravit všechno, ale základní opravy a korekce fotografií program zvládne. Asi nebude překvapením, že k tomu slouží tlačítko **Opravit** v hlavním menu. Okno programu se po této volbě přeskládá do jednoduchého editoru.

Pokročilejší uživatele potěší možnost manuálních oprav seřazených do pěti logických celků, začátečníky zase možnost automatické korekce **Automaticky opravit** (**obr. 5**). V případě této činnosti se program pokusí nastavit optimální hodnoty, což můžete následně doladit manuálně. Co však za vás program sám neudělá, to je odstranění jevu červených očí a oříznutí fotografie. Ve spodní části programu je stejné ovládání, jaké znají uživatelé operačního systému Windows Vista a v graficky trošku horší podobě i uživatelé Windows XP u vestavěného prohlížeče fotografií. Tato lišta umožňuje snímek otočit nebo smazat, případně jej přiblížit nebo oddálit nebo přejít s úpravami na další fotografii.

Pod pojmem publikování je myšleno předvedení fotografií vašim přátelům. K publikování přistoupíte pomocí tlačítka **Publikovat** v hlavním menu. (Pokud toto tlačítko nevidíte, patrně má monitor malé rozlišení nebo je program zobrazen v malém okně – další položky hlavního menu naleznete pod rozbalovacím tlačítkem s ikonou dvojité šipky „»“).

▶ Obr. 6

◀ Obr. 5

Fotografie můžete automaticky zveřejnit na webu **Windows Live Spaces** nebo **Flickr** (internetové fotogalerie podobné českým *Rajce.cz* nebo *Fotoalba.cz*), poslat elektronickou poštou nebo vypálit na datové CD nebo DVD (**obr. 6**). Dále je možné snímky vytisknout, nebo přímo objednat běžné fotografie v internetovém fotolabu. Pro tuto možnost však u nás nejsou žádné fotolaboratoře. Oproti placeným programům zde nenaleznete žádné pokročilejší možnosti publikování, jako je například automatická prezentace na vypáleném disku nebo tvorba kalendářů s fotografiemi. I bez možnosti tyto funkce využít se ale jedná o kvalitní program, který zaujme nejednoho zapáleného fotografa, a to nejen cenou, ale i svými dostupnými funkcemi. Ať se vám líbí!

■ Martin Taneček, martin@tanecek.eu

Tipy pro ukládání dokumentu

MS WORD 2007
MS EXCEL 2007
POWERPOINT 2007

Součásti MS Office 2007
Jazyk: čeština.
www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
- Jak uložit soubory ve formátu starší verze MS Office.
- Jak uložit dokument jako webovou stránku.
- Jak odebrat z dokumentu osobní údaje.

Velmi důležité je soubor správně uložit. Je jedno, zda se jedná o dopis, tabulku, prezentaci či obrázek. Proto se zkuste podívat na některé možnosti, které při ukládání nabízí nová verze programů MS Office.

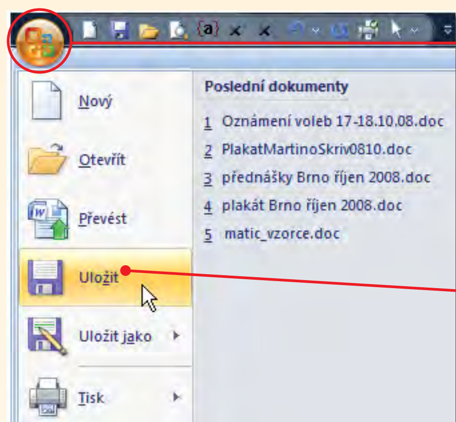
JAK ULOŽIT SOUBOR VE FORMÁTU NOVÉ VERZE MS OFFICE?

Když vytvoříte byť jen část textu, soubor raději uložte. Nikdy nečekejte s ukládáním na to, až bude celá práce dokončena. Uložením totiž dáte souboru jméno a zadáte jeho umístění. Data v uloženém souboru zůstanou i v případě, že činnost aplikace byla násilně ukončena. Pro uložení klikněte v nabídce tlačítka **Office** na příkaz **Uložit** nebo na příkaz **Uložit jako** (obr. 1).

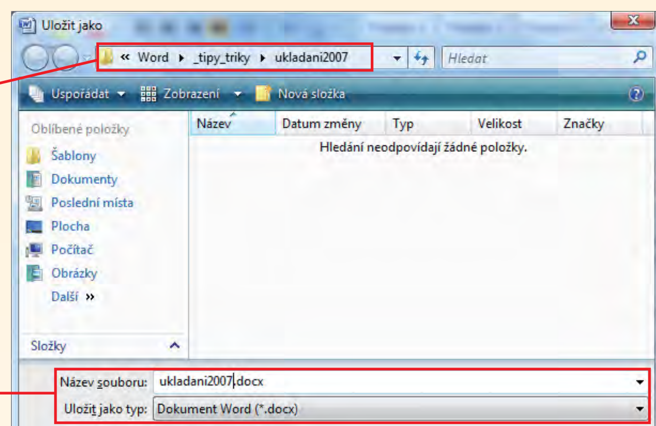
Pokud soubor ještě nikdy nebyl uložen, je jedno, který z příkazů zvolíte. Programy MS Office totiž poznají, že soubor nemá ještě jméno, a v obou případech zobrazí dialogové okno **Uložit jako** (obr. 2).

Nejprve v zobrazeném okně vyhledejte složku, do které potřebujete soubor uložit. Zadejte název souboru a jeho typ a klikněte na tlačítko **Uložit**.

Pokud byl soubor již někdy uložen, klikněte v nabídce tlačítka **Office** na příkaz **Uložit**, a poslední změny dokumentu se uloží – příkaz se neptá na jméno souboru ani na jeho umístění. Pokud byste použili příkaz **Uložit jako**, program vám dovolí soubor přejmenovat a přitom se zachová i původní soubor se starým názvem. Vytvoříte tím vlastně kopii existujícího souboru. Místo příkazu **Uložit** můžete použít také ikonu **Uložit**, nacházející se obvykle na panelu rychlého přístupu.

◀ Obr. 1

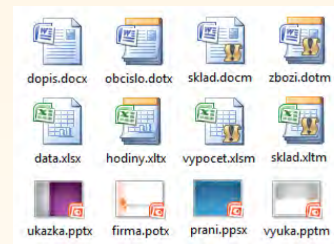

▶ Obr. 2

TYPY SOUBORŮ PRO NOVOU VERZI PROGRAMŮ MS OFFICE

Při ukládání je důležité zkontrolovat i typ souboru. Pokud budete pracovat s programem MS Word, nový typ souboru už nemá příponu **.doc**, ale **.docx** (u šablon **.dotx**). Pokud pracujete s makry, můžete se setkat se soubory opatřenými příponou **.docm** nebo **.dotm**. Při práci s MS Excelem půjde o přípony **.xlsx** a **.xltx** (ti z vás, kteří pracují s makry, určitě znají přípony **.xlsm** a **xltm** – obr. 3).

Pokud vytváříte prezentace, soubor v nové verzi bude mít příponu **.pptx**, případně **.potx** (šablony). Při předvádění prezentace se setkáte s příponou **.ppsx**. Jestliže použijete v prezentacích makra, pak se jako čtvrté písmeno přípony souboru objeví písmeno **m**, podobně jako u souborů zpracovaných v MS Wordu nebo v Excelu.

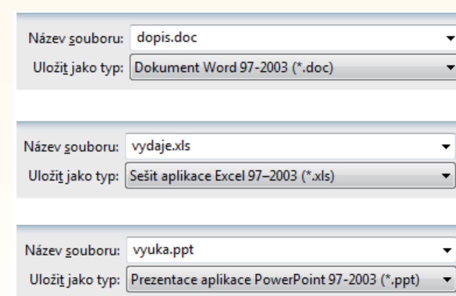

◀ Obr. 3

ULOŽENÍ SOUBORU DO STARŠÍCH VERZÍ

Možná si řeknete, že nevýhodou je to, že tyto soubory už nemohou být čteny staršími verzemi programů MS Office. Při standardní instalaci tedy starší verze tento typ souborů nepřečtou. Pokud si však uživatelé doinstalují ze serveru firmy Microsoft doplněk pro kompatibilitu s novými typy dokumentů, se čtením těchto souborů nebudou mít problémy.

Pokud víte, že posíláte soubor uživateli, který má starší verzi programů MS Office, můžete soubor pro jistotu uložit do dané verze hned.

▶ Obr. 4. Typy souborů pro uložení ve formátech dřívějších verzí MS Office: shora MS Word, MS Excel, PowerPoint.

Jak? V dialogovém okně **Uložit jako** stačí v rozbalovací nabídce políčka **Uložit jako typ** vybrat správnou volbu (obr. 4).

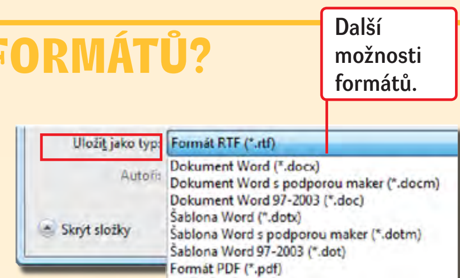
Při takovém uložení už nebudou mít se čtením souboru daní uživatelé problém, přestože nebudou mít doplněk pro kompatibilitu doinstalován. Jen se nahoře u názvu otevřeného souboru bude v hranatých závorkách zobrazovat text **[Režim kompatibility]**.

JAK JE TO S ULOŽENÍM SOUBORŮ DO JINÝCH FORMÁTŮ?

Programy MS Office umožňují ukládat vytvořené soubory i do jiných formátů. To znamená, že dokumenty z MS Wordu lze ukládat například do nejznámějšího formátu **RTF** (Rich Text Format), do textového formátu **TXT** nebo do formátu pro programy MS Works (**WPS**). Stačí, když se podíváte do rozbalovací nabídky **Uložit jako typ** (obr. 5).

Podobné je to například i v MS Excelu – v tomto případě můžete ukládat do formátů **TXT**, **CSV**, **DIF** nebo **PRN**. Program MS PowerPoint zase umožňuje ukládat do obrázkových formátů (**GIF**, **JPG**, **PNG**, **TIF**, **EMF**, **WMF**) nebo osnovu prezentace do textového formátu **RTF**.

A samozřejmě ze všech programů MS Office lze ukládat i do formátu **XML**.

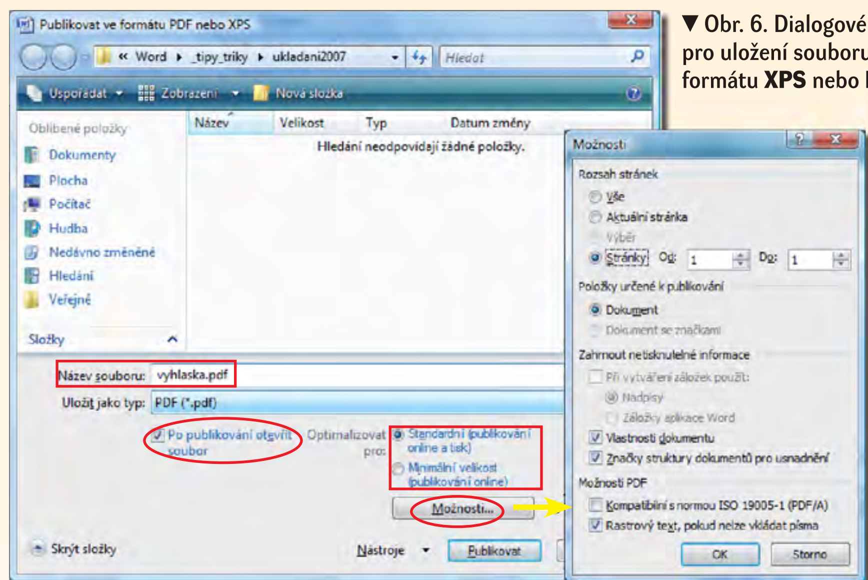
▲ Obr. 5

MOŽNOSTI ULOŽENÍ DO FORMÁTU PDF NEBO XPS

Jestliže ze stránek Microsoftu stáhnete doplněk **SaveAsPDFandXPS.exe** a ten na počítači s MS Office 2007 nainstalujete, pak můžete soubory z programů MS Office přímo ukládat (exportovat) také do formátu **PDF**, případně do formátu **XPS**.

Formát **PDF** (Portable Document Format) určitě není třeba představovat, protože se hodně využívá při výměně a sdílení dokumentů. Nelze jej bez potřebného softwaru snadno upravovat, a proto si často právě v tomto formátu můžete stáhnout některé návody či dokumenty z internetových stránek. Podobné je to i s formátem **XPS** (XML Paper Specification). Jedná se také o formátovaný dokument určený pro sdílení souborů, ale není tak rozšířený jako formát **PDF**.

Jak se tedy soubor do formátu **PDF** uloží? V nabídce tlačítka **Office** klikněte na příkaz **Uložit jako** a poté na položku **PDF** nebo **XPS**.

▼ Obr. 6. Dialogové okno pro uložení souboru ve formátu **XPS** nebo **PDF**.

Zobrazí se dialogové okno **Publikovat ve formátu PDF nebo XPS** (obr. 6). Zvolte umístění pro uložení souboru i jeho název.

Pokud chcete soubor po vytvoření hned zkontrolovat a otevřít bezprostředně po jeho uložení, zaškrtněte políčko **Po publikování otevřít soubor** (toto zaškrtávací políčko je k dispozici pouze tehdy, když je v počítači nainstalován program pro čtení souborů ve formátu **PDF**).

V části **Optimalizovat pro** si můžete vybrat, zda je pro vás důležitější velikost souboru, nebo kvalita tisku. Pokud chcete vysokou kvalitu, klikněte na volbu **Standardní (publikování online a tisk)**; pokud vám záleží především na výsledné velikosti souboru, pak zvolte možnost **Minimální velikost (publikování online)**.

Prostřednictvím tlačítka **Možnosti** lze zadat ještě některé další informace. Bohužel, sada MS Office neumožňuje dokumenty ve formátu **PDF** uzamknout.

Nakonec klikněte na tlačítko **Publikovat**, a soubor ve formátu **PDF** se hned vytvoří. Ještě je třeba dodat to, že tento soubor již nemůžete v programech MS Office upravovat; proto je důležité ponechat si originál – ten případně upravíte a vše do formátu **PDF** znovu exportujete.

ULOŽENÍ SOUBORU JAKO WEBOVÉ STRÁNKY

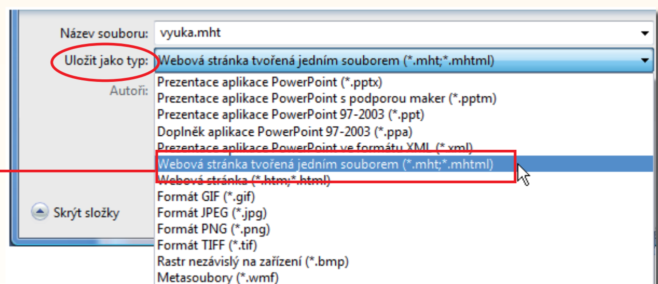
Trochu nestandardní je možnost ukládat do formátu webových stránek. Proč? K tvorbě webových stránek jsou většinou určeny speciální programy, nebo přímo psaní stránek v daném jazyce – kancelářské programy se využívají jen pro rychlé uložení do tohoto formátu, například pro rychlou publikaci informací na intranetu.

Jak se soubor do webového formátu uloží? V nabídce tlačítka **Office** klikněte na příkaz **Uložit jako** a poté na položku **Jiné formáty**.

Tím se zobrazí dialogové okno **Uložit jako**. Z rozbalovací nabídky políčka **Uložit jako typ** (obr. 7) vyberte možnost **Webová stránka tvořená jedním souborem** nebo možnost **Webová stránka**. Potom jen doplňte název a místo pro publikaci daného souboru.

První možnost vytvoří stránku tak, že všechny pomocné soubory integruje do jednoho souboru s příponou **.mht** nebo **.mhtml**. Druhý způsob pak vytvoří složku, ve které budou všechny pomocné soubory (obrázky, pozadí, zvuky) uloženy samostatně. Nakonec klikněte na tlačítko **Uložit**, a webová prezentace se vytvoří. Můžete si ji pak hned prohlédnout ve webovém prohlížeči. ■ **Marie Franců**

▶ Obr. 7

Položky pro uložení stránky určené pro publikaci na internetu.

Jak obnovit nechtěně smazaná data

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 21/2008

Občas se každému uživateli přes veškerou opatrnost „podaří“ smazat nějaká důležitá data. Ať se to stalo vlastním omylem, nebo „šikovností“ jiného uživatele, není třeba ihned propadat panice. Ve většině případů je totiž možné takto „ztracená“ data ještě zachránit. Bezplatnou pomoc nabízí jednoduchý a uživatelsky nenáročný program Recuva.

RECUVA

Autor: Piriform Ltd.
Jazyk: slovenština/čeština.
Cena: zdarma.
Rubrika na CD: Obsah CD / Novinky.
http://www.recuva.com

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak Windows obvykle mažou soubory.
- Jak program nainstalovat a počeštit.
- Jaké jsou možnosti hlavního okna programu.
- Jak smazané soubory vyhledat.
- Jak smazané soubory obnovit.

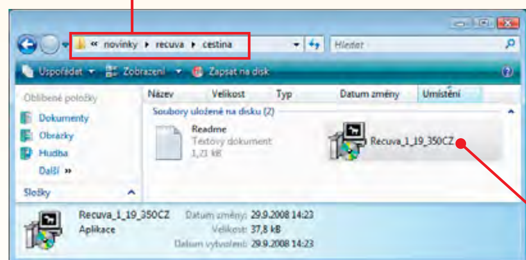
INSTALACE A POČEŠTĚNÍ PROGRAMU

Program Recuva najdete na přiloženém cédéčku v rubrice **Obsah CD / Novinky** nebo si jej můžete stáhnout ze stránek autora programu na adrese *www.recuva.com*. Po spuštění instalačního programu nejprve vyberte jazyk průvodce instalací a zároveň jazyk ovládacího rozhraní programu. Pro snadnější instalaci vám doporučujeme vybrat slovenštinu (**Slovensky**), můžete však ponechat i předvolenou angličtinu (**English**), protože ihned po dokončení instalace program „počeštíte“. Dále postupujte podle instrukcí průvodce, pomocí kterých program za chvilku nainstalujete na svůj počítač.

Upozornění! Ve čtvrtém kroku instalace zrušte označení zaškrtávacího políčka **Install Optional Yahoo! Toolbar**, a neinstalujte tedy rozšiřovací lištu **Yahoo!** do internetového prohlížeče.

Jakmile instalaci dokončíte, můžete provést českou lokalizaci programu. Instalační soubor s češtinou **Recuva_1_19_350CZ.exe** najdete na přiloženém cédéčku v adresáři **novinky/recuva/cestina** (**obr. 2**). Dvojitým kliknutím soubor spusťte a opět postupujte podle pokynů instalačního průvodce. Ihned po dokončení instalace češtiny spusťte program Recuva. Nejprve se zobrazí dialogové okno průvodce **Recuva Wizard**. Vzhledem k tomu, že se v následujícím popisu omezíme na práci s hlavním oknem programu, doporučujeme vám označit v tomto dialogovém okně zaškrtávací políčko **Do not show this Wizard on startup** (příště nezobrazovat) a dialogové okno uzavřít kliknutím na tlačítko **Storno** (**obr. 3**).

Na PPK CD 21/2008 vyhledejte instalační soubor...

... a dvojitým kliknutím jej spusťte.

◀ Obr. 2. Instalace české lokalizace programu.

▼ Obr. 3. Obnova smazaných souborů – dialogové okno průvodce.

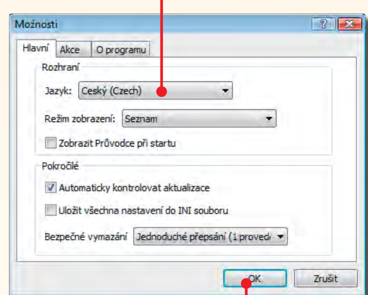

Označte zaškrtávací políčko **Do not show this...**

... a dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **Storno**.

Pro aktivaci češtiny klikněte v hlavním okně programu na tlačítko **Možnosti (Options)**. Zobrazí se stejnojmenné dialogové okno a v něm z rozbalovacího seznamu **Jazyk** (**Language**) vyberte položku **Český (Czech)**. Dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK** (**obr. 4**).

Z rozbalovacího seznamu **Jazyk** vyberte položku **Český (Czech)**...

... a dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

▲ Obr. 4. Dialogové okno **Možnosti**.

MAZÁNÍ SOUBORŮ VE WINDOWS

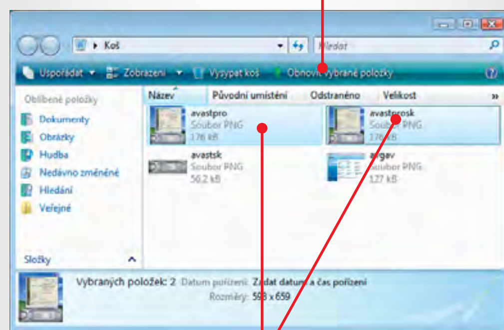
V operačních systémech Windows spočívá smazání souborů pouze v přesunu do specializované složky – **koše**. Chcete-li takto „smazané“ soubory obnovit, nepotřebujete k tomu žádný program. Stačí pouze otevřít **koš**, označit příslušný soubor a kliknout na odkaz **Obnovit...** (**obr. 1**). Pokud však máte používání koše vypnuté, dojde k nějaké havárii, či prostě jen smažete některé soubory tzv. „na tvrdo“ (tj. okamžité smazání bez přesunu do koše – např. pomocí klávesové zkratky **Shift+Del**), musíte již využít služby nějakého programu pro obnovování dat.

Jak je vůbec možné smazaná data obnovit? Mazání souborů totiž kvůli rychlému průběhu funguje tak, že příslušné místo disku je pouze označeno jako volné. Ale data, která na něm byla, se nijak nepoškodí do doby, než přes ně systém uloží něco jiného. Utilita pro obnovení souborů tedy de facto nemusí umět nic jiného než ignorovat označení volných částí disku a prozkoumat jejich skutečný obsah.

Z výše uvedeného vyplývá, že úspěšnost obnovení dat je závislá na velikosti zbývajícího místa na disku a na době, před kterou byla data smazána. Se zvětšujícím se volným prostorem se totiž zvyšuje šance, že systém dané místo na disku ještě nepřepsal. Časová závislost je pak přesně opačná: Čím déle od smazání, tím menší šance na obnovu, neboť příslušná data již pravděpodobně budou nahrazena jinými.

▼ Obr. 1. Obnova souborů z **koše**.

... a klikněte na položku **Obnovit vybrané položky**.

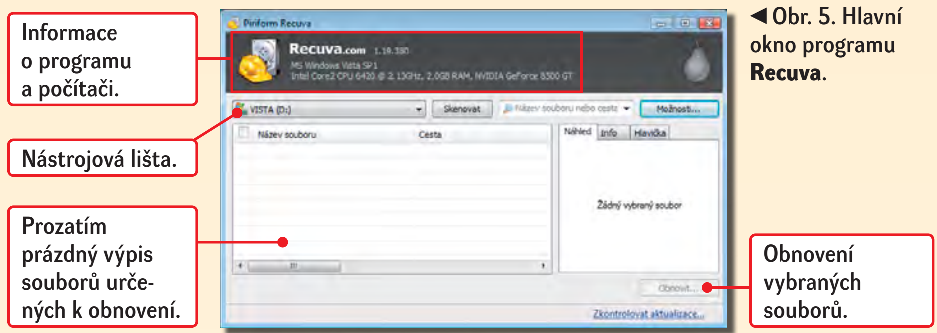

Soubory, které chcete obnovit, označte...

HLAVNÍ OKNO PROGRAMU

Hlavní okno programu je jednoduše a účelně uspořádáno (**obr. 5**). V jeho horní části jsou uvedeny základní informace o počítači a programu samém. Níže se nachází jednoduchá nástrojová lišta. Většinu okna ale zabírá prozatím prázdný výpis nalezených souborů. Úplně vpravo dole je umístěno tlačítko pro obnovení souborů (**Obnovit...**), které je zatím neaktivní.

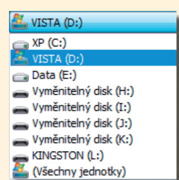
Po kliknutí na tlačítko **Možnosti...** v nástrojové liště se dostanete k nastavením programu. Na záložce **Hlavní** je již dříve zmíněný rozbalovací seznam pro výběr jazyka a rozbalovací seznam **Režim zobrazení**. V něm můžete změnit styl výpisu souborů, a to z obyčejného seznamu všech nalezených souborů (**Seznam**) na stromovou strukturu adresářů (**Strom**) nebo na náhledy souborů (**Miniatury**), pokud je takový náhled dostupný. Nastavení v části **Pokročilé** (stejně jako další volby na záložce **Akce**) pak doporučujeme upravovat, resp. měnit pouze zkušeným uživatelům. Název záložky **O programu** srozumitelně popisuje její obsah.

◀ Obr. 5. Hlavní okno programu **Recuva**.

HLEDÁNÍ SMAZANÝCH SOUBORŮ

Pro vyhledání smazaných souborů stačí z rozbalovacího seznamu vybrat příslušnou diskovou jednotku, flash disk nebo paměťovou kartu a kliknout na tlačítko **Skenovat** (**obr. 6**). Nyní je třeba vyčkat, neboť skenování vzhledem k velikosti současných paměťových médií nějakou chvíli potrvá. O průběhu vyhledávání jste informováni v jednoduchém okně se stavovým řádkem. V popisku nad ním naleznete i přesné procentuální vyjádření již prozkoumané části disku a počet již nalezených smazaných souborů.

◀ Obr. 6. Obnovovat lze i data z přenosných disků a paměťových karet. Musíte je však připojit před spuštěním programu.

Program Recuva umožňuje obnovovat data ze všech médií, která používají klasický diskový systém (FAT32 nebo NTFS). Kromě pevných disků jde zejména o USB flash disky a o paměťové karty. U vyměnitelných médií je ale třeba dát pozor na to, že médium musí být připojeno předtím, než program Recuva spustíte! V opačném případě by se totiž v rozbalovacím seznamu nezobrazilo. Zároveň vám **důrazně doporučujeme** odpojovat vyměnitelná média od počítače až po ukončení práce s Recuvou! V opačném případě by totiž mohlo dojít k selhání programu a k následné ztrátě obnovovaných dat.

OBNOVOVÁNÍ SOUBORŮ

Všechny nalezené soubory se zobrazí řádek po řádku (resp. ve stromové struktuře/náhledu) v okně programu (**obr. 7**). V několika sloupcích získáte informace o pravděpodobném původním jménu souboru (**Název souboru**), jeho umístění na disku (**Cesta**), datu i času **poslední úpravy** a o **velikosti** souboru. Sloupce **Stav** a **Komentář** obsahují popis, zda daný soubor bude možné obnovit bez problémů (**Stav > Výborný**, **Komentář > Nedetekovány žádné přepsané clustery**), či zda již byl zčásti něčím přepsán a obnovení bude problematické, ne-li nemožné (jiné stavy a komentáře). Kliknutím na název sloupce můžete nalezené soubory podle příslušného parametru seřadit – prvním kliknutím vzestupně, druhým sestupně.

V nalezených souborech lze i vyhledávat – k tomu slouží textové pole **Hledat** (**obr. 8**). Do něj stačí pouze začít psát vyhledávaný řetězec, a ve výpisu se výběr automaticky začne zužovat pouze na odpovídající soubory. Pro úplnost dodejme, že se vyhledává jak v názvech souborů, tak v názvech adresářových cest k nim.

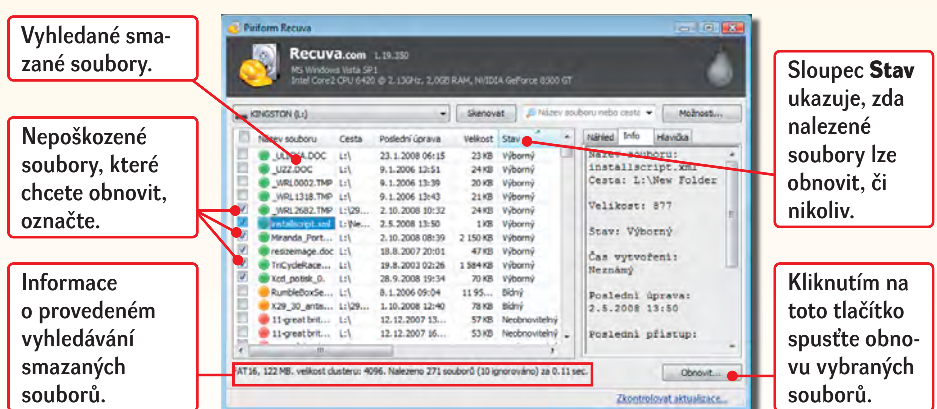
Vlevo hned vedle názvu každého nalezeného souboru je umístěno zaškrtávací políčko pro výběr souboru, který chcete obnovit. Označte tedy všechna políčka a v pravém dolním rohu hlavního okna programu klikněte na tlačítko **Obnovit...** Nyní budete vyzváni k vyhledání adresáře, do kterého se mají obnovované soubory uložit. **Doporučení!** Je-li to možné, zvolte adresář na jiném disku než na tom, z kterého data obnovujete! V opačném případě by totiž mohlo dojít ke kolizi a přepsání některé části obnovovaných dat ještě před jejich úplným obnovením. Po vybrání adresáře a kliknutí na tlačítko **OK** budou vybraná (nepoškozená!) data obnovena. ■ **vrba**

Textové pole pro zadání řetězce důležitého pro vyhledání podle názvu, přípony či názvu adresářové cesty.

Vyhledávání není třeba potvrzovat, seznam vyhledaných souborů se upravuje ihned při zadávání textu.

▶ Obr. 8. Vyhledávání ve výsledcích.

▼ Obr. 7. Obnova vybraných souborů.

Fotbal na webu

ADRESÁŘ

http://www.fotbal.cz
http://fotbal.idnes.cz
http://www.fotbalzive.cz
http://www.gambrinusliga.cz
http://www.slavia.cz
http://www.sparta.cz
http://www.sportstream.cz
http://www.onlajny.cz

Fotbal patří bezesporu mezi nejpopulárnější sporty na světě a u nás je to sport číslo jedna. Internet dnes fotbalovým fanouškům nepřináší jen nejnovější zprávy, ale také přímé přenosy z domácí ligy a sestřihy toho nejlepšího ze zahraničí.

▲ Chcete mít přímý přehled o dění na trávnících, ale nemáte čas sledovat přenosy?

FOTBAL.CZ

Oficiální webové stránky Českomoravského fotbalového svazu (*http://www.fotbal.cz*) přinášejí kromě formálních náležitostí z fotbalového zákulisí také aktuální zpravodajství z českého ligového i reprezentačního fotbalu.

K dispozici je rozlosování, výsledky a tabulky všech domácích soutěží od první ligy po divizní skupiny, ale také soutěží dorosteneckých a mládežnických. Rovněž jsou připraveny informace o českých reprezentačních výběrech, a to od „áčka" přes juniorské výběry až po ženskou reprezentaci a futsal.

FOTBAL NA IDNES

Fotbalová sekce zpravodajského serveru iDnes (*http://fotbal.idnes.cz*) patří k nejčtenějším sportovním serverům na českém internetu. Přináší zpravodajský servis hlavně z nejvyšší tuzemské soutěže, ale také z vystoupení našich hráčů v zahraničních ligách, ze zápasů reprezentace a z účasti českých klubů v evropských pohárech.

Internetové přenosy všech zápasů naší nejvyšší fotbalové ligy můžete sledovat zdarma na webových stránkách www.fotbalzive.cz.

Za pozornost stojí databáze českých hráčů a hráčů působících v českých týmech. K dispozici jsou též hráčské statistiky pro aktuální sezonu, výsledky a tabulky ze všech domácích soutěží, porovnání návštěvnosti nejvyšší ligy, pravidelné ankety a např. hodnocení reprezentačního výběru a čas od času i on-line rozhovory s fotbalovými osobnostmi.

▼ Fotbalová sekce na serveru iDnes.cz patří mezi nejčtenější sportovní stránky u nás.

FOTBAL ŽIVĚ

Fotbal živě (*http://www.fotbalzive.cz*) je zpravodajský fotbalový server provozovaný Českou televizí. Kromě běžných článků na něm naleznete i sestřihy zápasů a různá další videa. Od aktuální sezony rovněž přináší přímé komentované přenosy ze všech prvoligových zápasů. Diváci se sice musí spokojit s nižší kvalitou obrazu a absencí opakovaných záběrů, ale zase nejsou odkázáni jen na výběr jednoho či dvou zápasů určených pro televizní přenos a sledování internetových přenosů je bezplatné.

▼ Je libo přímé přenosy všech zápasů nejvyšší soutěže?

GAMBRINUS LIGA

Oficiální internetové stránky české nejvyšší soutěže naleznete na *http://www.gambrinusliga.cz*. Přináší aktuální zpravodajství o prvoligových klubech. Jednoduše si můžete zobrazit jen ty zprávy, které se přímo týkají vašeho oblíbeného týmu, včetně fotogalerií z jednotlivých zápasů.

Stránky nabízejí také podrobné statistické informace nejen o všech prvoligových fotbalistech, ale též o rozhodčích či o návštěvnosti stadionů. Zavítat můžete i do výsledkového archivu či do přehledu rozlosování.

SLAVIA.CZ A SPARTA.CZ

Většina fotbalových klubů z vyšších soutěží má své vlastní webové stránky a nejinak je tomu u úřadujícího mistra Slavie Praha (*http://www.slavia.cz*) a u Sparty Praha, nejúspěšnějšího týmu v historii samostatné české ligy (*http://www.sparta.cz*). Weby obou pražských „S" nabízejí podobný obsah. Aktuální zpravodajství včetně rozhovorů s hráči a trenéry je samozřejmostí.

Pro fanoušky je na obou webech připraveno diskusní fórum, internetový obchod s klubovými suvenýry, on-line rezervace vstupenek, klubové hymny, tapety určené na plochu a spořiče obrazovky a obsah pro mobilní telefony (např. tapety či vyzvánění).

SPORTSTREAM.CZ

Na těchto nedávno spuštěných stránkách (*http://www.sportstream.cz*) naleznete spoustu videa – konkrétně sestřihy a reportáže z anglické Premier League a italské Serie A, jedněch z nejlepších fotbalových lig světa (působí zde i několik českých či slovenských hráčů). Můžete si prohlédnout góly z jednotlivých kol, podívat se na reportáže k zápasům, nejlepší brankářské zákroky, výkon hráče kola a na nejzajímavější momenty kola.

ONLAJNY.CZ

Server Onlajny.cz (*http://www.onlajny.cz*) poskytuje tzv. živé textové reportáže nejen z fotbalových utkání, ale také z hokeje či volejbalu. Redaktor popisuje v textové podobě aktuální dění na hrací ploše stylem rozhlasového přenosu. Není to sice takový komfort jako přímé přenosy na serveru Fotbal živě, ale zase takto můžete fotbal „sledovat", i pokud máte pomalejší připojení, eventuálně pokud kopanou takto „sledujete" na displeji mobilního telefonu. Vedle nejvyšší soutěže jsou nabízeny i reportáže z druhé ligy, z nižších soutěží a z domácího poháru.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

Google Chrome: nováček mezi prohlížeči

INSTALACE PROGRAMU

Program Google Chrome naleznete na přiloženém CD v rubrice **Obsah CD / Servis**. Připravte se však na to, že při jeho instalaci se z internetu stahují další data. Autoři k tomuto opatření přistoupili pravděpodobně proto, aby uživatel instaloval vždy aktuální (a tedy bezpečný) prohlížeč.

Po letech spekulací a dohadů internetový gigant Google představil vlastní webový prohlížeč. Jmenuje se Google Chrome, je poskytován zdarma a nechybí mu česká lokalizace. Jak si vede ve srovnání s konkurencí a co nového uživatelům přináší?

pěkný a praktický vzhled, intuitivní ovládání, rychlost, bezpečnost, stabilita

problémy s funkčností některých aplikací, zatím jen vývojová verze

GENIÁLNÍ UŽIVATELSKÉ ROZHRANÍ

Po spuštění prohlížeče na první pohled zaujme svérázné pojetí uživatelského rozhraní. Zatímco Firefox se snaží graficky co nejvíce ladit s operačním systémem, Google Chrome sází na osobitý modrý design a v řadě ohledů na atypické uživatelské rozhraní, které je ale přesto velmi intuitivní.

Google Chrome jako všechny moderní prohlížeče podporuje prohlížení stránek v panelech (v jeho české lokalizaci se však panelům říká karty). Ovládací prvky prohlížeče zabírají na obrazovce jen zlomek místa a většinu prostoru ponechávají prohlíženému webu, což ocení uživatelé s menšími monitory.

Vykreslování a zpracování webových stránek je hodně rychlé, což poznáte zejména u komplikovanějších webových aplikací.

V záhlaví okna chybí titulkový pruh – jeho roli plní lišta s panely, resp. s kartami, čímž se ušetřilo trochu místa na obrazovce. K podobným úsporným opatřením patří i inteligentní zobrazování stavového řádku a lišty se záložkami (oblíbenými položkami) jenom v okamžiku, kdy je skutečně potřebujete.

Hlavní nabídka chybí úplně. Všechny funkce jsou ale přesto hned po ruce na panelu nástrojů, kam se přesunul i řádek s adresou. Chcete-li v Google Chrome vyhledávat, na rozdíl od jiných prohlížečů zde nenaleznete speciální pole. Jeho úlohu přebírá adresní řádek. Prohlížeč pozná, že zadávaný text není internetovou adresou, ale vyhledávacím dotazem a po odkliknutí zobrazí výsledky.

RYCHLOST, BEZPEČNOST, STABILITA

Google Chrome můžeme označit jako velmi rychlý webový prohlížeč. Rychlost startu je ve srovnání s Firefoxem i Internet Explorerem až neuvěřitelná. Rychlé je i samo vykreslování a zpracování webových stránek, což poznáte zejména u komplikovanějších webových aplikací. Google Chrome totiž používá stejné vykreslovací jádro jako prohlížeč Safari od Applu – je dost rychlé samo o so ě a vývojáři Googlu jej ještě vylepšili.

To ale nepřináší jen výhody. Použité jádro momentálně není tak široce podporované jako jádra konkurenčních prohlížečů, takže ne všechny internetové služby jsou v Google Chrome funkční. Na problémy můžete narazit třeba v případě internetového bankovnictví.

Po rychlosti je dalším často diskutovaným tématem také bezpečnost prohlížečů. Google Chrome vaše bezpečí a soukromí chrání hned na několika frontách. V první řadě je vybaven filtrem omezujícím přístup na nebezpečné stránky. Zpravidla jde o weby sloužící k phishingovým útokům či k šíření záškodnických programů. Pokud se na takovou stránku dostanete, prohlížeč zastaví svou činnost, upozorní na možné riziko a zeptá se, zdali web chcete přesto načíst.

Samozřejmě je přítomen filtr vyskakovacích oken, ale blokování reklamních prvků na webových stránkách bohužel zatím chybí. Zajímavou funkcí je anonymní režim. Pokud jej aktivujete, pak se na disk během surfování neukládají žádná data, která by bylo možné použít pro stopování vašich aktivit. To se hodí třeba na počítačích, které sdílí více uživatelů.

Google Chrome má také předpoklady být velmi stabilním prohlížečem. Pokud v jiných současných prohlížečích máte otevřeno v panelech více stránek současně a nějaká z těchto stránek vyvolá pád prohlížeče, zavřou se spolu s ním i ostatní otevřené stránky. To Google Chrome je uzpůsoben tak, že se zavře jen panel (karta) s tou stránkou, která způsobila nestabilitu, a ostatní stránky zůstanou nadále otevřeny.

▼ Po startu nabízí Google Chrome nejčastěji navštěvované weby.

POHODLÍ NA DRUHOU

K zajímavým funkcím patří i přetahování otevřených panelů mezi více okny prohlížeče a speciální obrazovka, která se objeví při startu prohlížeče nebo po otevření nového panelu. Obsahuje náhledy na nejčastěji navštěvované stránky, skrytou lištu se záložkami, seznam odkazů na poslední záložky, odkazy na poslední zavřené stránky a vyhledávací pole. Tato speciální stránka šetří při každodenním surfování opravdu hodně času. Pochválit musíme i přehledně zpracovanou historii navštívených stránek a jejich pohodlné prohledávání.

Google Chrome nemá žádnou funkci, kterou by alespoň některé konkurenční prohlížeče v nějaké obdobě nenabízely, ale vývojářům Googlu se podařilo upravit a „poskládat" velmi zajímavý, rychlý a přátelský prohlížeč. Vývoj programu je sice teprve na začátku (jedná se zatím „jen" o testovací verzi), přesto jsme se rozhodli udělit mu za jeho nesporné kvality ocenění Tip PPK 21/2008.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

3 + 1 periskopový elegán

TIP PPK

Každý z testovaných fotoaparátů má své výhody i nevýhody a danému výkonu odpovídá i cena. Pokud někoho zaujme nevšední vzhled těchto stylových kompaktů, nejspíš pak bude dále vybírat podle svých požadavků na funkce a podle účelu. Nám se nejvíc líbil model Nikon Coolpix S52, protože nabízí dobrou výbavu a výsledné snímky a ani jeho cena není nijak závratná. Udělili jsme mu tedy ocenění Tip PPK 21/2008.

TIP PPK 21/2008

Nebojte se, článek nepatří do časopisu o ponorkách – i v některých fotoaparátech se dá najít periskop, respektive periskopový objektiv. Čtyři zástupce si dnes blíže představíme. Konkrétně se jedná o **Fujifilm FinePix Z20fd**, **Nikon Coolpix S52**, **Olympus µ 1040** a **Sony Cyber-shot DSC-T300**.

Periskopový objektiv fotoaparátů funguje na podobném principu jako ten u ponorky, tedy optická soustava obsahuje hranol, přes který dopadá světlo na objektiv pod úhlem 45 stupňů. Tato konstrukce umožňuje umístit i zoom objektivu do těla přístroje, a tak z fotoaparátu po zapnutí ani při změně ohniskové vzdálenosti nic nevyjíždí.

Periskopový objektiv fotoaparátů funguje na podobném principu jako ten u ponorky.

JEDEN MÁ RÁD HOLKY, DRUHÝ VDOLKY

Když si prohlédnete fotografie přední části všech představovaných modelů, jistě na první pohled poznáte, čím se liší od tradičně konstruovaných přístrojů. Někomu se tento netradiční design nemusí zamlouvat, ale především ženy po podobných kouscích rády sáhnou, v neposlední řadě proto, že tyto modely mají kompaktní rozměry.

	Fujifilm FinePix Z20fd	Nikon Coolpix S52	Olympus µ 1040	Sony Cyber-Shot DSC-T300
Cena s DPH	3 790 Kč	6 490 Kč	5 690 Kč	10 990 Kč
Poskytl	Fujifilm CZ, s. r. o. *www.fujifilm.cz*	Nikon, spol. s r. o. *www.nikon.cz*	Olympus C&S, s. r. o. *www.olympus.cz*	Sony Czech, s. r. o. *www.sony.cz*
SNÍMAČ				
Rozlišení a velikost	10 Mpx a 1/2,3"	9 Mpx a 1/2,5"	10 Mpx a 1/2,3"	10,1 Mpx a 1/2,3"
Poměr stran a max. rozlišení snímků	4 : 3, 3 : 2 3 648 × 2736	4 : 3 3 456 × 2 592	4 : 3, 16 : 9 3 648 × 2 736	4 : 3, 3 : 2, 16 : 9 3 648 × 2 736
OPTIKA A LCD				
Rozsah zoomu (film. ekv.)	3×, 6,3–18,9 (35–105) mm	3×, 6,3–18,9 (38–114) mm	3×, 6,7–20,1 (38–114) mm	5×, 5,8–29 (33–165) mm
Světelnost objektivu – clona	F 3,7–4,2	F 3,3–4,2	F 3,5–5,0	F 3,5–4,4
Makro od	8 cm	4 cm	7 cm	8 cm
Stabilizátor	digitální	optický	digitální	optický
Velikost a rozlišení LCD	2,5" / 150 000 px	3" / 230 000 px	2,7" / 230 000 px	3,5" / 230 000 px
NASTAVENÍ EXPOZICE				
Citlivost ISO	64–1600	100–3200	50–3200	80–3200
Korekce expozice	ne	+/– 2 po 1/3 EV	+/– 2 po 1/3 EV	+/– 2 po 1/3 EV
DALŠÍ VÝBAVA				
Samospoušť	2 a 10 s	2 a 10 s	12 s	2 a 10 s
Videosekvence	640 × 480 a 320 × 240	640 × 480 a 320 × 240	640 × 480 a 320 × 240	640 × 480 a 320 × 240
Interní paměť, karty	45 MB xD, SD/SDHC	38 MB SD/SDHC	48 MB xD, microSD/microSDHC	15 MB Memory Stick Duo
Napájení/výdrž	akumulátor	akumulátor / 200 sn.	akumulátor	akumulátor / 260 sn., 130 min.
Rozměry a hmotnost	91 × 56 × 19 mm a 111 g	93 × 59 × 21 mm a 125 g	89 × 56 × 20 mm a 108 g	94 × 59 × 21 a 151 g
NAMĚŘENÁ RYCHLOST				
Náběh při startu	2,5 s	2,5 s	**1,8 s**	2,3 s
Ukládání snímku v max. kvalitě	3,5 s	3,1 s	3,6 s	**2,2 s**
Další snímek	3,7 s	4,8 s	6,5 s	**3,1 s**
Přezoomování	2,1 s	2 s	**1,4 s**	2,6 s

(Tučně jsou zvýrazněny nejlepší výsledky.)

TŘIKRÁT STANDARD A JEDNA EXTRA TŘÍDA

Tím „+1" v nadpisu je myšlen posledně zmiňovaný model, tedy Sony Cyber-shot DSC-T300, který výbavou i cenou patří do vyšší kategorie. Zbylé tři fotoaparáty si jsou v základních parametrech rovny, konkrétně tedy mají stejný rozsah zoomu, podobné rozlišení a patří do stejné cenové kategorie. Sony své kolegy ve všech ohledech předčí, nabízí největší zoom, displej a rozlišení a tomu odpovídá i přibližně dvojnásobná cena.

NETRADIČNÍ DRŽENÍ

Při fotografování je potřeba si zvyknout na odlišný způsob držení. Zatímco u kompaktů klasické konstrukce musíte při držení obouruč dávat pozor jen na umístění zaostřovacích diod a blesku, tady se v místě držení nachází objektiv. Jde jen o zvyk a výhodou je, že prsty před objektivem hned spatříte na displeji. Je také potřeba víc hlídat čistotu optiky, především u Fujifilmu a Olympusu, protože Nikon a Sony mají čočku zapuštěnou.

ODSUNUTÍM ZAPNĚTE

Ve vypnutém režimu může fotoaparát řadu lidí mást svým vzhledem, protože – až na Nikon – není na první pohled patrné, kde se objektiv vlastně nachází, a při pohledu na přední část ani není poznat, jestli jde o fotoaparát. Zatímco Nikon se zapíná klasicky tlačítkem *ON/OFF* umístěným navrchu, které následně zasune krytku, u zbylých modelů je tomu jinak. U nich je potřeba odsunout celý kryt: v případě Fujifilmu do strany, u Olympusu a Sony směrem dolů. U Sony je potřeba vyvinout větší sílu, což možná způsobuje odlišná konstrukce – ve skutečnosti se odsouvají dva kryty zároveň. Odsouvání většího krytu ocení i ti, kteří mají větší prsty a kterým malá zapuštěná tlačítka u některých modelů činí potíže.

ROZMANITOST PŘEDEVŠÍM

Co model, to odlišný způsob ovládání. Konstruktéři modelu Fujifilm FinePix Z20fd se zaměřili na jednoduchost: Případného fotografa na první pohled nevyleká záplava tlačítek, jsou tu jen dvě a k nim dva čtyřsměrné voliče. Nikon Coolpix S52 má klasické rozložení i počet ovládacích prvků. U Olympusu μ 1040 se hodně hledělo na design, aby nic nevyčnívalo. Výsledkem je hladká lesklá plocha s podsvíceným naznačením tlačítek, která se stiskají pod úroveň povrchu. V modelu Sony Cyber-shot DSC-T300 je záměr

Karty	Rozlišení	Displej	Zoom	Interní paměť	Hmotnost
xD, SD	10 Mpx	2,5"	3×	45 MB	111 g

Fujifilm FinePix Z20fd

Hledáte-li jednoduchý kompakt, třeba pro někoho staršího, pro kterého je přemíra ovladačů na škodu, u tohoto modelu se nemusíte bát, že šlápnete vedle. Přes dva čtyřsměrné voliče lze snadno ovládat zoom, přehrávat fotografie nebo nastavit blesk, makro či samospoušť. A pro nahrávání videa není třeba složitě prolézat menu, tento fotoaparát je totiž vybaven hned dvěma spouštěmi, jednou pro statické snímky a druhou právě pro video. Jen je potřeba si na to nejdřív zvyknout, aby nedocházelo k záměně. Pro hračičky zase fotoaparát nabízí možnost nahrávat přerušovaně, tzn. mezi záběry třeba fotografovat bez toho, že by se výsledný záběr rozdělil do několika scén. Ve fotoaparátu lze video i stříhat. Trošku zamrzí fialový nádech displeje, na výsledných fotografiích se ale tato vada neprojevuje. Vybrat si můžete provedení v barvě černé, červené, růžové, zelené nebo modré.

 dvě tlačítka spouště pro fotografie a pro video, pět barev

 vystouplý displej s fialovým nádechem a malým rozlišením

Karty	Rozlišení	Displej	Zoom	Interní paměť	Hmotnost
SD	9 Mpx	3"	3×	38 MB	125 g

Nikon Coolpix S52

TIP PPK 21/2008

Z dnes testovaných fotoaparátů je ideálním kompromisem. Oproti ostatním možná bohužel nemá přední část tak pěkný vzhled, ale co se funkční části týče, nabízí velký displej, optickou stabilizaci, nejlepší světelnost, rychlé ovládání prostřednictvím kolečka a podporu pro nejrozšířenější karty SD/SDHC. Navíc se dá sehnat za zajímavou cenu, protože se na trh už postupně dostává jeho nástupce, tedy model S60. Vyrábí se také s označením S52s, tedy ve verzi s vysílačem Wi-Fi, přes který je možno nahrávat fotografie a video přímo do internetových fotoalb pod správou Nikonu. Je ale potřeba být v dosahu bezdrátové sítě Wi-Fi, ať už v domácí síti, nebo třeba na výletě, když zaskočíte na kuře do KFC. Ale za tuto možnost navíc je třeba počítat také s příplatkem cca tisíc korun a každý musí sám zvážit, jestli to za to stojí, anebo jestli bude raději používat USB kabel a třeba zvolí i jiná veřejná fotoalba. Coolpix S52 je možné zakoupit v černém a stříbrném provedení.

 optická stabilizace, kvalitní displej

 poměr stran jen 4 : 3, ohnisko až od 38 mm

Karty	Rozlišení	Displej	Zoom	Interní paměť	Hmotnost
xD, microSD	10 Mpx	2,7"	3×	48 MB	108 g

Olympus µ 1040

Mju 1040 je designově povedený model, který působí uhlazeným dojmem, nikde nic netrčí a díky periskopovému objektivu z něj nic ani po zapnutí nevyjede. Daný objektiv by si zasloužil širokoúhlejší nejkratší ohniskovou vzdálenost. Z testovaných modelů na první pohled nejlépe zobrazoval na displeji, ale jeho velikost mohla být lepší. Tím by ale zase utrpěly vnější rozměry, takto je z naší čtyřky nejmenším a zároveň nejlehčím modelem. Při fotografování v noci přijde vhod podsvětlení základních ovládacích tlačítek. V nabídce jsou čtyři barvy zevnějšku, a sice stříbrná, černá, červená a žlutá. Tedy i fotoaparát si mohou především ženy přizpůsobit zbarvení svého šatníku. Dobrou zprávou pro zákazníky Olympusu je to, že v nových modelech je možné kromě karet xD-Picture Card, které se dělají jen o maximální kapacitě 2 GB, přes redukci používat levnější a kapacitně větší karty microSD.

 podsvětlená tlačítka, zapuštěný kvalitní displej, malé rozměry

 ohnisko od 38 mm, jen digitální stabilizace

Karty	Rozlišení	Displej	Zoom	Interní paměť	Hmotnost
MS Duo	10,1 Mpx	3,5"	5×	15 MB	151 g

Sony Cyber-Shot DSC-T300

Společnosti Sony se u tohoto modelu podařilo elegantně skloubit velký širokoúhlý displej a rozumnou velikost, což nešlo jinak než přes dotykový displej. Chce to chvíli cviku, ale potom si na jiný způsob ovládání zvyknete a zalíbí se vám. Jen se musíte připravit na to, že displej bude často upatlaný a budete jej muset častěji otírat od mastnoty. 3,5" úhlopříčku využijete jen tehdy, když pořizujete širokoúhlé snímky, tedy především při prohlížení na širokoúhlém monitoru nebo televizi, v ostatních případech je lepší fotografovat na poměr stran 4 : 3 nebo 3 : 2. Displej si zaslouží výtku, co se zobrazení týče. I když má parametrově vysoké rozlišení, náhled scény na něm vypadá neostře, a ještě víc se neostrost projevuje na ikonách tlačítek, což kazí celkový dojem. Naopak potěší pětinásobný zoom s počátkem na 33 mm, což není nijak slavné, ale v testu je na tom tento model z hlediska zoomu nejlépe. Jestliže chcete výjimečné ovládání T300 přes dotykový displej, budete si muset oproti ostatním modelům značně připlatit. Vybrat si můžete černé, červené nebo stříbrné provedení.

 konstrukce, dotykový a zapuštěný displej, pětinásobný zoom

 neostrý displej, snadno se ušpiní, vyšší cena

společnosti Fujifilm doveden k dokonalosti – na zadní straně totiž nemá žádná tlačítka. Ne, nemusíte se bát, že by tak drahý fotoaparát nenabízel dostatečný počet ovládacích prvků a možností i pro náročnější zákazníky. Stačí jej zapnout, a na velkém displeji se zobrazí zbylá „tlačítka“. Displej je totiž dotykový a přes něj se dostanete do všech voleb a nastavení, na které jste zvyklí u fotoaparátů s běžnými tlačítky.

NA ŠIROKOÚHLOST ZAPOMEŇTE

Dva nejdražší modely, tedy S52 a T300, mají optický stabilizátor, u zbylých si musíte vystačit jen s digitálním. Žádný z modelů není osazen širokoúhlým objektivem, nejlépe na tom je Cyber-shot a FinePix s 33 mm, respektive 35 mm v přepočtu na kinofilm. Všechny testované objektivy vykazovaly zkreslení, především v podobě soudkovitosti na nejkratším ohnisku. Chromatickou aberací trpí většina fotoaparátů periskopové konstrukce; ani tady to nebyla výjimka, ale při běžném prohlížení ve standardním rozlišení se není čeho bát.

IDEÁLNÍ KOMPROMIS

Jestliže se vám tento typ fotoaparátů zalíbil, ať už kvůli kompaktním rozměrům, nebo díky tomu, že z nich za žádné situace nic nevyjíždí ani netrčí, možná vám přišel vhod i náš malý test. Každý sám musí zvážit své priority a požadavky na fotoaparát a podle nich pak vybrat, pro který typ se rozhodne. Někdo dá přednost ceně, jiný hmotnosti či rozměrům, dalšího může nadchnout velký dotykový displej. Nám se ze čtyř představených modelů nejvíce líbí Nikon Coolpix S52. Ne že by snad ve všem vynikal a vítězil na plné čáře, ale kvůli vyrovnaným výkonům se nám jeví jako ideální kompromis za zajímavou cenu. ■ dee

NEJ...

Největší displej:
Sony Cyber-Shot DSC-T300 (3,5")

Nejlepší makro:
Nikon Coolpix S52 (4 cm)

Největší zoom:
Sony Cyber-Shot DSC-T300 (5×)

Nejkratší ohnisko:
Sony Cyber-Shot DSC-T300 (33 mm)

Nejnižší citlivost:
Olympus µ 1040 (50)

Nejnižší cena:
Fujifilm FinePix Z20fd (3 790 Kč)

Nejvyšší rozlišení:
Sony Cyber-Shot DSC-T300 (10,1)

Nejnižší hmotnost:
Olympus µ 1040 (108 g)

Největší počet provedení:
Fujifilm FinePix Z20fd (5 barev)

Teen Talk

ANGLIČTINA – TEEN TALK

Kurz angličtiny pro začátečníky a mírně pokročilé

Cena: 1 799 Kč.

LANGMaster, Young Digital Planet;

www.langmaster.cz

Pod tímto netradičním názvem se skrývá nová elektronická výuka angličtiny, určená především pro teenagery ve věku 9–15 let. Speciálně připravený jazykový kurz patří do edice 24/7. Tento kurz připraví studenta na zkoušky KET – Key English Test.

▼ Doplňovačka podle reálií.

KEY ENGLISH TEST

Takto se jmenuje základní zkouška z všeobecné angličtiny, určená pro začátečníky. Mezinárodně uznávané zkoušky pořádá Cambridgeská univerzita a u nás můžete zkoušku složit prostřednictvím organizace British Council. Existuje pět úrovní náročnosti zkoušek z všeobecné angličtiny a jsou i zkoušky z angličtiny obchodní, právnické a finanční. Zkoušky pokrývají všechny čtyři jazykové dovednosti (poslech, mluvení, četbu a psaní) a posuzují schopnost kandidátů používat různých gramatických vazeb a funkcí v autentických životních situacích. O cambridgeských zkouškách se více dozvíte na internetových stránkách *www.britishcouncil.cz*.

▼ Cvičení ve formě křížovky.

MODERNÍ GRAFIKA A BOHATÝ OBSAH

Po jednoduché instalaci musíte program ještě bezplatně zaregistrovat u výrobce (prostřednictvím internetu, SMS či pošty) a potom už bude plně sloužit výuce. Dětem se bude jistě líbit grafický vzhled prostředí programu, ale jeho hlavní síla je v bohaté nabídce a formě nabízených funkcí. Průvodcem kurzu je teenager Gilbert, který má ve dvou úrovních (začátečníci a mírně pokročilí) připravenu tisícovku slovíček, 150 frází, zábavnou gramatiku, 570 interaktivních cvičení a 12 typů jazykových her. Celkem 80 hodin výuky je ještě podpořeno 4 ½ hodinami nahrávek připravených rodilými mluvčími (dětmi i dospělými), 3 ½ hodinami vtipných animací a 1 200 obrázků.

▼ Vítá vás hlavní menu programu.

SLOVÍČKA I GRAMATIKA

Tempo výuky a pořadí jednotlivých lekcí si můžete určovat sami, ale je rozumnější držet se připraveného schématu. Postupně tak proberete témata, jako jsou např. barvy, čísla, čas, domov, rodina, škola, nakupování, sport a cestování. Nová slovíčka se učíte třikrát – podle obrázků, podle výslovnosti a také se učíte je správně psát. Díky animovaným komiksům si procvičíte různé dialogy. Zařazené hry (pexesa, křížovky, doplňovačky apod.) slouží nejen pro zábavu, ale především k upevňování získaných znalostí. Součástí výuky je gramatika, která prostupuje celým kurzem, a díky zajímavé formě výuky ji budete jistě dobře zvládat.

NACVIČTE SI VÝSLOVNOST

V balení produktu najdete kromě dvou CD také sluchátka s mikrofonem, pomocí něhož si můžete nahrávat nejen slovíčka, ale i celé dialogy a trénovat tak vlastní výslovnost, která je potom porovnávána s výslovností rodilého mluvčího. Porovnávání provádí program po slovech a graficky označí ta slova, která je potřeba ještě procvičit. Program může používat více uživatelů – podle přihlášení jménem si pro každého uživatele pamatuje jeho aktivity a úspěšnost řešení jednotlivých cvičení.

Angličtina Teen Talk stojí rozhodně za vaši pozornost. A po jejím zvládnutí lze vhodně navázat dalšími kurzy edice 24/7 – jde o Angličtinu Cambridge a o Business English. (Angličtinu Business English jsme představili v minulém čísle.) ■ **Milan Pola**

EDICE 24/7

Edice elektronických jazykových kurzů z dílny firem Young Digital Planet a LANGMaster je založena na nejmodernější technologii flash, na interaktivním ovládání, na efektivním rozpoznávání řeči a na kvalitním obsahu od vydavatelství Cambridge University Press.

TOTAL COMMANDER 7.04

Cena: shareware – orientační cena požadovaného poplatku 950 Kč.
Jazyk: čeština.
www.ghisler.com

- Jak vytvořit FTP připojení.
- Jak parametry připojení uložit pro další využití.
- Jak parametry uloženého připojení upravit.

PROGRAM NAJDETE NA PPK CD 21/2008

Připojte se k FTP

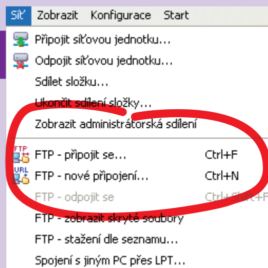
FTP server můžete využít pro přenos většího objemu dat – data na server nahrajete a jiný uživatel si je může z tohoto serveru stáhnout. Jednu z možností, jak se k FTP serveru připojit, poskytuje program Total Commander.

MOŽNOSTI TOTAL COMMANDERU

Pro práci s FTP serverem slouží v okně Total Commanderu spodní část nabídky **Síť**.

K serveru se můžete připojit jednorázově použitím příkazu **FTP-nové připojení**.

Budete-li se k danému FTP serveru připojovat opakovaně (například budete-li každý měsíc nahrávat data pro obchodního partnera), je možné parametry připojení uložit – poté se můžete k tomuto FTP serveru připojit kdykoliv pomocí příkazu **FTP-připojit se**.

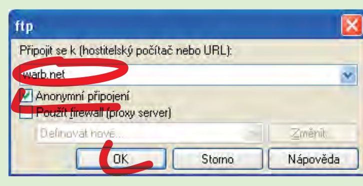
MOŽNOSTI PŘÍSTUPU

Některé FTP servery jsou veřejně přístupné, není tedy požadováno zadání přihlašovacích údajů. Jiné FTP servery jsou přístupné pouze po zadání uživatelského jména a hesla.

1 Nové připojení – zadání adresy serveru

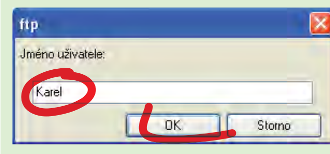
V okně programu Total Commander vyberte z nabídky **Síť** příkaz **FTP-nové připojení** a do editačního pole **Připojit se** zapište adresu daného FTP serveru.

Hlásíte-li se k serveru, který požaduje zadání uživatelského jména a hesla, zrušte označení položky **Anonymní připojení** a klikněte na tlačítko **OK**.

2 Identifikace uživatele

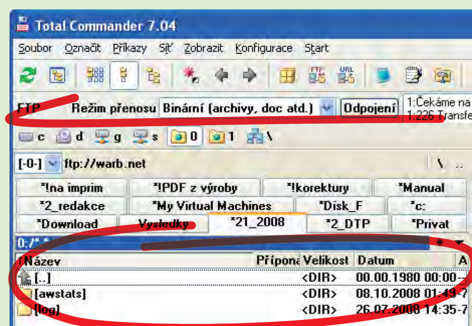
V případě, že se hlásíte k FTP serveru, který požaduje identifikaci uživatele (uživatelské jméno a heslo), zobrazí se okno s editačním polem **Jméno uživatele**. Zapište uživatelské jméno a klikněte na tlačítko **OK**. Total Commander zobrazí stejné okno znovu, tentokrát pro zadání hesla. Zapište heslo a klikněte na **OK**. Pozor! Při zápisu hesla se místo jednotlivých znaků zobrazují hvězdičky.

3 Připojení k FTP serveru

V horní části okna Total Commanderu se zobrazí informace o připojení a tlačítko **Odpojení** – po ukončení práce tímto tlačítkem ukončíte spojení.

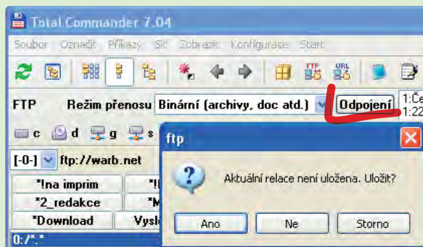
V aktivním okně je zobrazen obsah FTP serveru, lépe řečeno obsah té složky, ke které máte na tomto serveru přístup. S obsahem serveru můžete pracovat stejně jako s jakoukoliv jinou složkou nebo diskem na svém počítači.

4 Jak ukončit spojení

Po ukončení práce klikněte na tlačítko **Odpojení**, a spojení se ukončí.

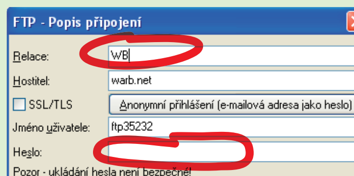
Nejsou-li parametry připojení uloženy (tedy pokud jste se připojili pomocí příkazu **FTP-nové připojení**), zobrazí Total Commander dialogové okno s dotazem, zda chcete parametry (tedy adresu serveru a přihlašovací údaje) uložit.

5 Jak uložit ukončené připojení

V případě, že jste v předchozím kroku klikli na tlačítko **Ano**, zobrazí Total Commander dialogové okno **FTP-Popis připojení**, ve kterém jsou dosazeny adresa serveru a uživatelské jméno. Políčko **Heslo** zůstává prázdné. Chcete-li, můžete heslo zadat a uložit jej do přihlašovacích údajů. Mějte ale na paměti, že v takovém případě může toto připojení použít každý, kdo se dostane k vašemu počítači.

Parametry připojení uložte kliknutím na tlačítko **OK**.

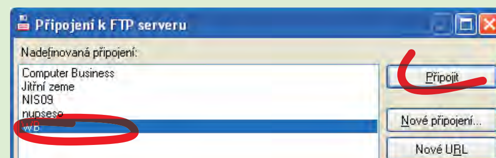

6 Jak použít již vytvořené připojení

V krocích 1 až 5 jsme vám ukázali, jak se připojit k FTP serveru jednorázově a jak toto spojení uložit. V případě, že jste toto spojení uložili, můžete uložené nastavení použít pro připojení k FTP serveru.

Z nabídky **Síť** vyberte příkaz **FTP-připojit se**, a Total Commander nabídne dialogové okno **Připojení k FTP serveru**.

V tomto okně klikněte na ten druh připojení, který chcete použít, a klikněte na tlačítko **Připojit**. Pokud FTP server vyžaduje heslo, ale toto heslo není v daném spojení uloženo, zobrazí Total Commander dialogové okno pro zápis hesla. Po zadání hesla budete k FTP serveru připojeni.

7 Jak změnit nastavení trvalého připojení

Podle popisu v kroku 6 zobrazte dialogové okno **Připojení k FTP serveru**. V něm klikněte na název připojení, které chcete upravit, a klikněte na tlačítko **Upravit**. Tím vyvoláte dialogové okno s parametry připojení.

Chcete-li připojení ze seznamu odstranit, klikněte v dialogovém okně **Připojení k FTP serveru** na jeho název a poté na tlačítko **Odstranit**. ■ mzi

MS EXCEL

Součást kancelářského balíku MS Office
Jazyk: čeština.
www.microsoft.com/cze

▶ Jak vyjmout z výpočtu skryté řádky.

Výpočty se skrytými daty

INFO

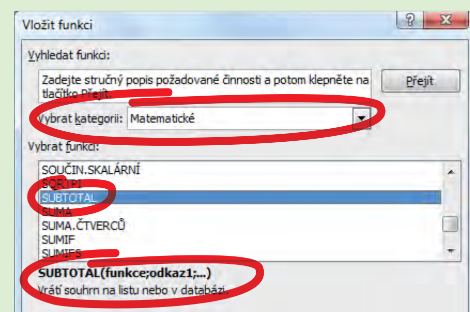
Při práci se seznamy jste si jistě všimli i toho, že pokud počítáte součet či průměr za použití běžných funkcí (**Suma** nebo **Průměr**), pak jsou ve výpočtu zahrnuty i skryté hodnoty (výjimkou je používání automatického filtru). To znamená, že pokud byste potřebovali získat součet či průměr jen ze zobrazených buněk, bylo by třeba dané buňky postupně vybírat. To by ale dalo hodně práce a nakonec by to bylo i zbytečné.

Při práci se seznamy jsou některé řádky často skryty. Při některých výpočtech chceme, aby byly do výpočtu zahrnuty i hodnoty ve skrytých řádcích, jindy potřebujeme, aby Excel počítal pouze se zobrazenými hodnotami.

1 *Na co je funkce Subtotal?*

Právě pro takové výpočty můžete využít funkci **Subtotal**, která nezahrnuje jen výpočet součtu, ale i výpočet průměru, maxima, rozptylu apod. Způsob výpočtu určuje hodnota parametru **funkce**. Důležité však je, že můžete zadat to, zda si funkce **Subtotal** má všímat skrytých buněk ve vašem seznamu, a zda je tedy má do výpočtu zahrnovat.

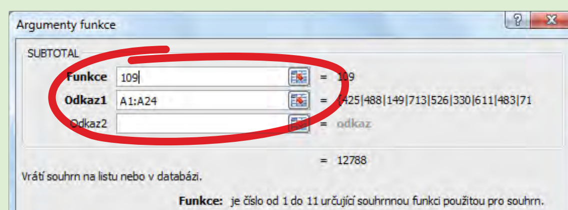
Tato funkce se nachází v kategorii matematických funkcí, stačí ji jen vyhledat v průvodci **Vložit funkci**.

2 *Jaký je tvar funkce Subtotal?*

Když funkci v průvodci vyhledáte, uvidíte, že v dolní části okna je uveden její tvar. Pravidla pro její zápis tedy jsou **=SUBTOTAL(funkce;odkaz1;odkaz2;...)**. Argumentem **funkce** je buď číslo od 1 do 11, nebo číslo od 101 do 111 a toto číslo říká, která funkce bude použita. Přitom čísla od 1 do 11 říkají, že se má počítat se všemi čísly (tedy i skrytými), a čísla od 101 do 111 zase říkají, že se má počítat pouze s čísly zobrazenými (skryté hodnoty mají tedy být ignorovány). A argumenty **odkaz1, odkaz2,...** jsou odkazy na ty oblasti, se kterými má výpočet probíhat (například A1:A24).

Po potvrzení vybrané funkce uvidíte ve druhém kroku průvodce **Vložit funkci** popis jednotlivých argumentů. Není zde však rozepsáno, které číslo zastupuje kterou funkci. Proto se podívejte do tabulky na konci článku a potřebnou hodnotu parametru **funkce** zde vyhledejte.

3 *Zkuste pomocí dané funkce vypočítat součet*

Podívejte se na sloupec čísel, ve kterém jsou některé řádky skryté. Pokud potřebujete vypočítat jejich součet, pak jako první argument **funkce** lze použít buď číslo 9, nebo číslo 109 (viz tabulka). To podle toho, zda chcete, aby skryté řádky byly, nebo nebyly do výpočtu zahrnuty.

Z obrázku je vidět, že funkce na změnu argumentu hned reaguje a že výsledek součtu se okamžitě změnil. Pokud by byla použita jen klasická funkce **Suma**, a ne funkce **Subtotal**, pak by byl výsledek takový, jako kdyby prvním argumentem bylo číslo **9**. S argumentem **109** sčítáte pomocí funkce **Subtotal** opravdu jen zobrazené hodnoty.

	A
1	425
2	488
3	149
7	611
8	483
9	716
10	985
16	300
17	212
20	953
21	914
22	853
23	441
24	491
25	
26	12 788

=SUBTOTAL(9;A1:A24)

	A
1	425
2	488
3	149
7	611
8	483
9	716
10	985
16	300
17	212
20	953
21	914
22	853
23	441
24	491
25	
26	8 021

=SUBTOTAL(109;A1:A24)

4 *Zkuste vypočítat průměr*

Podobným způsobem jako součet lze z uvedených hodnot vypočítat i průměrnou hodnotu. Stačí se jen podívat do tabulky, případně do nápovědy na to, že pro funkci **Průměr** je číslo argumentu **1** nebo **101**.

Pak již snadno dostanete výsledek, který potřebujete.

	A
1	425
2	488
3	149
7	611
8	483
9	716
10	985
16	300
17	212
20	953
21	914
22	853
23	441
24	491
25	
26	533

=SUBTOTAL(1;A1:A24)

	A
1	425
2	488
3	149
7	611
8	483
9	716
10	985
16	300
17	212
20	953
21	914
22	853
23	441
24	491
25	
26	573

=SUBTOTAL(101;A1:A24)

5 *A co dodat na konec?*

Pomocí funkce **Subtotal** snadno uděláte výpočty i nad těmi řádky, které jsou jen zobrazeny. Všimněte si však, že nikde není uvedeno slovo „sloupce". To proto, že funkce **Subtotal** neumí rozlišit skryté sloupce. To znamená, že výsledek bude vždy stejný – ať použijete argument **1**, nebo **101**, popř. argument **9**, nebo **109**. ■ Marie Franců

HODNOTA PARAMETRU FUNKCE

Parametr funkce (zahrnuje skryté hodnoty)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Parametr funkce (ignoruje skryté hodnoty)	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111
Funkce	PRŮMĚR	POČET	POČET2	MAX	MIN	SOUČIN	SMODCH.VÝBĚR	SMODCH	SUMA	VAR.VÝBĚR	VAR

PDF v kostce

S PDF dokumenty se uživatelé osobních počítačů mohou setkat relativně často. Který program však pro jejich prohlížení použít? Nebo chcete zdarma, rychle a snadno PDF dokumenty vytvářet? A k čemu jsou vlastně dobré? Na všechny tyto otázky vám přinášíme odpovědi.

PDF je zkratka z anglických slov Portable Document Format, což lze přeložit jako *„přenosný formát dokumentů“*. Název formátu přesně vystihuje jeho podstatu. Dokumenty v PDF, které mohou vedle textu obsahovat i další prvky, jako obrázky, grafy či tabulky, se totiž na všech počítačích musí zobrazit vždy stejně. Navíc tento formát je široce podporován, takže jej bez problémů mohou zobrazit uživatelé na celém světě. Nezáleží na tom, který operační systém používají, které písmo (fonty) mají nainstalováno, a dokonce ani na tom, jestli pro prohlížení PDF dokumentů použijí běžný počítač. PDF prohlížeče jsou totiž přístupné i pro kapesní počítače (PDA) a tzv. chytré mobilní telefony, a zabudovány jsou dokonce i v některých kapesních multimediálních přehrávačích.

Kdy se s PDF nejčastěji setká běžný uživatel? Tento formát bývá preferován pro poskytování elektronické dokumentace k různým výrobkům (všemožné manuály a příručky) a využívá se i pro elektronické faktury a vyúčtování, které putují e-mailem.

K vytváření PDF dokumentů slouží poměrně drahé programy, ale je i několik bezplatných alternativ.

E:\SumatraPDF					1,93 GB
Name	Ext	Size	Date	Time	Attr
↰..		DIR	14.10.2008	16:01:14	
SumatraPDF.exe		1 129 984	2.1.2008	6:45:02	A
Uninstall.exe		37 773	25.5.2008	18:53:32	A

▼ Prohlížeč Sumatra PDF je malý a nemusí se instalovat – můžete jej tedy mít na USB flash disku.

JAK PDF PROHLÍŽET NA POČÍTAČI

K prohlížení PDF dokumentů je třeba mít speciální prohlížeč. Tím nejznámějším a nejpoužívanějším je **Adobe Reader** (dříve Acrobat Reader) přímo od společnosti Adobe. Adobe Reader je dostupný zdarma a nechybí ani česká lokalizace.

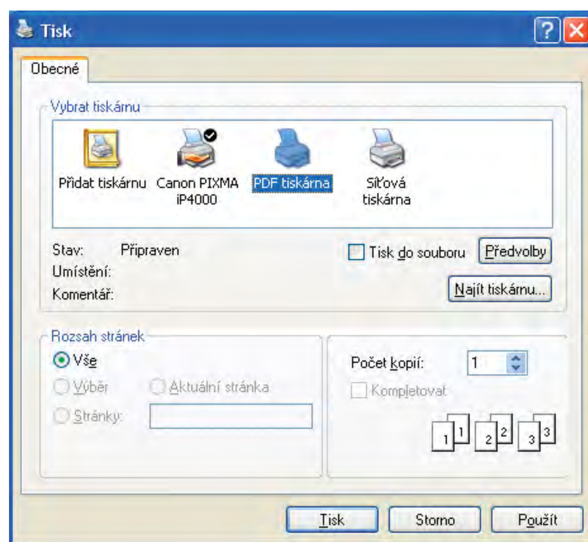
V poslední době však roste popularita tzv. alternativních prohlížečů PDF-dokumentů. K těm známějším a lepším patří rovněž bezplatný **Foxit Reader**. Ve srovnání s Adobe Readerem se rychleji spouští a má nižší hardwarové nároky, což celkově přispívá ke svižnějšímu prohlížení PDF dokumentů. Za zmínku také stojí podpora pro prohlížení více dokumentů v jednom okně pomocí panelů.

Mnoho uživatelů si též oblíbilo nenáročný program **Sumatra PDF**. Ten kromě vysoké rychlosti otevírání dokumentů vyniká také malou velikostí (cca 1 MB) a tím, že jej lze snadno přenášet na USB flash disku.

JAK PDF ZDARMA VYTVÁŘET

K vytváření PDF dokumentů slouží poměrně drahé programy, ale existuje i několik bezplatných alternativ. Například textový editor **Writer** i tabulkový kalkulátor **Calc** ze sady **OpenOffice.org** podporují export do PDF již dlouhou dobu. Své dokumenty a tabulky tak můžete zcela zdarma uložit do PDF. Totéž platí i o relativně nové kancelářské sadě **IBM Lotus Symphony**, kterou jsme vám na stránkách PPK už představili. Export do PDF podporuje i internetová služba **Google Docs**.

▼ PDF Creator vytvoří v systému novou (virtuální) tiskárnu.

Uživatelé kancelářské sady Microsoft Office to tak jednoduché nemají. Ani nejnovější sada Office 2007 nepodporuje export do PDF. K dispozici je však bezplatný plug-in, který tuto žádanou funkci do kancelářské sady od Microsoftu doplní. Spolu s dalšími užitečnými doplňky jej můžete nalézt na internetové adrese *http://office.microsoft.com*.

VIRTUÁLNÍ PDF TISKÁRNY

Další možnost, jak vytvářet PDF soubory, představují virtuální PDF tiskárny. Nejste přitom závislí na programu, který používáte pro úpravu dokumentů. Je jedno, o který textový editor či tabulkový kalkulátor půjde a jestli on sám PDF podporuje, či nikoliv. Je to jednoduché a elegantní řešení. Z bezplatných PDF tiskáren můžeme doporučit programy **FreePDF Printer**, **PrimoPDF** či **PDF Creator**.

Virtuální PDF tiskárna je vlastně takový speciální program, po jehož nainstalování máte ve Windows k dispozici další tiskárnu. Na první pohled to vypadá, jako kdybyste vedle počítače měli skutečně nějakou speciální tiskárnu. Dokument, který potřebujete převést do PDF, jednoduše otevřete v programu, v němž jej běžně prohlížíte či editujete. Potom přistupte ke klasickému tisku dokumentu, avšak místo běžné (reálné) tiskárny vyberte z nabídky virtuální PDF tiskárnu.

Po spuštění „tisku“ se zobrazí okno a v něm si vyberte, kam má být výsledný PDF soubor uložen a jaký název má mít. Tištěný dokument se pak v mžiku převede na regulérní PDF soubor.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

PROHLÍŽEČE PDF

- ► **Adobe Reader:** *http://download.chip.eu/cz/Adobe-Reader_61516.html*
- ► **Foxit Reader:** *http://download.chip.eu/cz/Foxit-Reader_117415.html*
- ► **Sumatra PDF:** *http://download.chip.eu/cz/Sumatra-PDF_579861.html*

UKLÁDÁNÍ DO PDF

- ► **OpenOffice.org**: *http://download.chip.eu/cz/OpenOffice.org_84035.html*
- ► **IBM Lotus Symphony**: *http://download.chip.eu/cz/IBM-Lotus-Symphony_1190737.html*
- ► **Google Docs**: *http://docs.google.com*

VIRTUÁLNÍ PDF TISKÁRNY

- ► **PDF Printer**: *http://download.chip.eu/cz/BullZip-PDF-Printer_249089.html*
- ► **PrimoPDF**: *http://download.chip.eu/cz/PrimoPDF-4_392126.html*
- ► **PDF Creator**: *http://download.chip.eu/cz/PDFCreator_99375.html*

PROGRAMY NA CD

Programy zmiňované v článku naleznete na přiloženém CD v rubrice **Obsah CD / Správa a prohlížeče fotografií**.

Fotky: třídíme, vypalujeme a publikujeme

Digitální fotografování přináší nové možnosti třídění a skladování snímků. Není nutné je draze tisknout. Místo toho je lze velmi elegantně skladovat na pevném disku, vystavovat na internetu nebo z nich připravovat působivé prezentace.

PROGRAMY NAJDETE NA PPK CD 21/2008

S rozmachem digitálních fotoaparátů, s rozvojem spotřební elektroniky a s širší dostupností internetu se potřeba zhotovovat „papírové fotografie" snižuje na minimum. Moderní tiskárny sice umí vytisknout na fotopapír opravdu krásné obrázky, ale provozní náklady nejsou zanedbatelné. To platí i o cenách služeb fotolabů. Ale není třeba se znepokojovat, protože papírové snímky jsou v řadě případů skutečně jen drahou a zbytečnou „relikvií", popírající výhody a možnosti digitálního fotografování.

NA VRABCE S KANONEM NEMUSÍTE

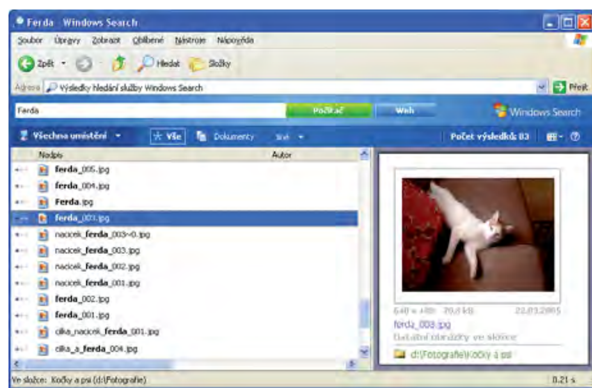
Digitální fotografie není nutné tisknout, abyste je pracně zařadili do fotoalba, na které se někde v šuplíku bude prášit. Lze je poměrně jednoduše dlouhodobě skladovat na pevném disku. Důležité je ale vytvořit v jejich ukládání nějaký systém. Pokud jen čas od času překopírujete fotografie z paměťové karty a bez ladu a skladu je uložíte do počítače, po nějaké době vám s jejich pohodlným roztříděním nepomůže ani sebelepší program.

Moderní tiskárny sice umí vytisknout na fotopapír opravdu krásné obrázky, ale provozní náklady nejsou zanedbatelné.

A přitom stačí tak málo – třídit soubory s fotografiemi do jasně daných složek na pevném disku, přičemž hned můžete své snímky upravit (například třeba odstranit nechtěný jev červených očí) a vymazat ty nepovedené. Není třeba hned kupovat drahý program, slibující úžasné možnosti pro třídění jednotlivých snímků.

Vytvořte si třeba ve složce Dokumenty speciální složku a dejte jí název Fotografie. V ní pak vytvářejte další podsložky, do kterých budete třídit soubory s fotografiemi. Není to nic těžkého, nemusíte se učit zacházet s žádným speciálním programem a přitom si tím později při hledání konkrétních snímků ušetříte spoustu času.

Dobré také je soubory s fotografiemi řádně pojmenovat, aby jednotlivé snímky bylo možné dohledat vyhledáváním souborů ve Windows XP nebo ve Windows Vista. Název souboru by měl vystihovat obsah snímku. Jméno vygenerované fotoaparátem při pořizování snímku (např. *P6280002.jpg*)

▲ Dobře pojmenované snímky snadno vyhledáte.

PŘEČTĚTE SI TAKÉ NÁVOD!

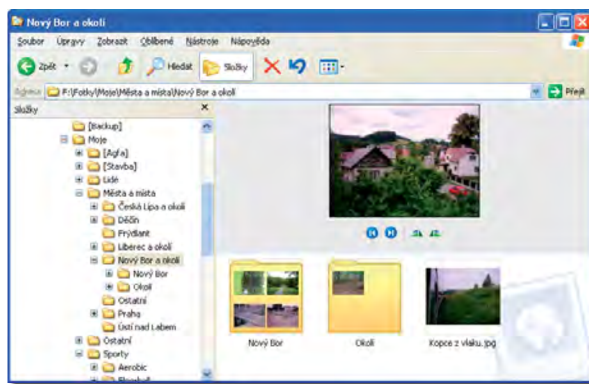
Abychom nezůstali jen u teorie, zařadili jsme pro vás do tohoto čísla PPK také praktický návod na ovládání programu **Windows Live Fotogalerie**. Článek naleznete **na stranách 33 a 34.**

vám při hledání fotografie není k ničemu. Ale když se soubor bude jmenovat třeba *Naše koťátka.jpg*, určitě se bude hledat podstatně lépe.

ŠIKOVNÍ POMOCNÍCI ZDARMA

Pokud se však množství fotografií skladovaných na pevném disku začne utěšeně rozrůstat, nějaký šikovný program pro jejich pohodlnější třídění a katalogizování vám přijde vhod. Na trhu je řada placených programů včetně oblíbeného českého Zoner Photo Studia, které se letos na podzim dočkalo již jedenácté verze. Ale existují i bezplatné alternativy a ty mohou řadě uživatelů stačit.

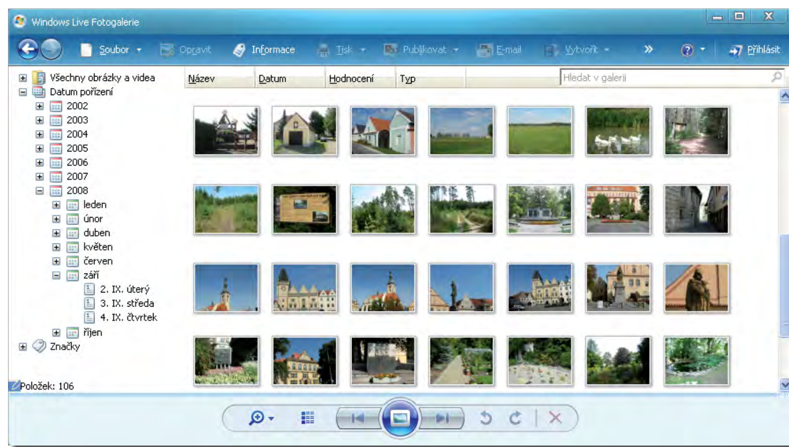
▼ K třídění nemusíte používat ani žádný program, stačí jen na disku vytvořit několik složek.

Uživatelé Windows Vista mají k dispozici nástroj **Windows Fotogalerie**. Pokud stále setrváváte u Windows XP, je pro vás připraven podobný program **Windows Live Fotogalerie**. Eventuálně můžete vyzkoušet o něco kvalitnější konkurenční program **Google Picasa**. Oba tyto programy jsou poskytovány zdarma a nechybí jim česká lokalizace.

Google Picasa i Windows Live Fotogalerie slouží pro efektivnější katalogizaci snímků skladovaných na pevném disku, ale disponují i slušnou paletou základních editačních funkcí a samozřejmě umožňují fotografie také prohlížet. Snímky lze velmi jednoduše rovnat třeba podle data jejich pořízení. Potřebujete zobrazit všechny fotografie z léta 2006? Není problém. Hledáte soubor s fotografií s konkrétním názvem? Stačí jej zadat do vyhledávacího políčka.

Oba zmíněné programy samozřejmě podporují pevné třídění snímků do složek, podobně jako jsme to popisovali na začátku. Nabízejí ale i ele-

◄ Windows Fotogalerie je standardní součástí Windows Vista – Windows Live Fotogalerii můžete nainstalovat i do Windows XP.

gantnější způsob třídění bez změny fyzického umístění jednotlivých snímků na pevném disku, a to pomocí tzv. štítků (nálepek). Často je problém jednu fotografii zařadit pevně do některé ze složek. Vezměme si jako příklad momentku, na které je vaše ratolest dovádějící se psem. Patří tento snímek do složky *Děti*, nebo do složky *Domácí mazlíčci*?

Soubor s fotografií můžete umístit jen do jedné pevné složky, což časem povede k chaosu. S odstupem půl roku byste tento snímek třeba hledali mezi fotografiemi dětí, ale při původním zařazování do digitálního fotoalba jste ji umístili mezi snímky domácích mazlíčků. Samozřejmě můžete fotografii zkopírovat a umístit ji do obou složek, ale pak by duplicitní soubor zbytečně zabíral místo na disku.

Štítky přinášejí revoluční možnosti v třídění fotografií. Obrázek totiž místo pevného přesunutí do speciální složky lze opatřit několika štítky. Můžete tedy použít jak štítek *Děti*, tak štítek *Domácí mazlíčci*. Soubor na pevném disku máte stále jenom jeden, ale fotografie se zobrazí, když budete procházet obrázky se štítkem *Děti* i obrázky se štítkem *Domácí mazlíčci*. Je přitom jedno, které další štítky snímek má nebo jaké je jeho skutečné umístění na pevném disku.

Jak vidíte, pomocí programů, jako je Google Picasa či Windows Live Fotogalerie, můžete fotografie skladovat a archivovat v digitální podobě podstatně efektivněji, než kdybyste je draze tiskli a pracně umisťovali do fotoalba. Pamatujte také na to, že snímky na pevném disku na rozdíl od jejich papírových kopií nenahlodává zub času.

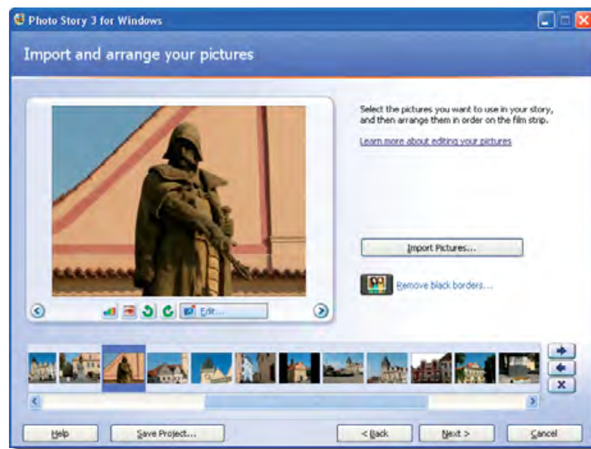
POCHLUBTE SE PŘÁTELŮM

Fotografie není nutné tisknout, ani pokud se jimi chcete pochlubit přátelům, které jdete navštívit. Možností je spousta. Obrázky lze zkopírovat třeba na USB flash disk a fotografie si pak můžete prohlížet s přáteli na jejich počítači. Moderní spotřební elektronika (dražší televizory či některé set-top boxy) už disponuje USB portem, takže fotografie z USB flash disku lze prohlížet třeba přímo na televizoru.

Pokud se však před přáteli chcete skutečně blýsknout, velmi dobrý dojem udělá digitální fotoalbum na DVD nosiči. Nemyslíme tím pouhé vypálení souborů s fotografiemi na DVD, které si pak můžete projít pomocí libovolného počítače s DVD mechanikou nebo i pomocí stolního DVD přehrávače.

Existují programy, které vytvoří z vašich snímků nádhernou prezentaci. Mezi jednotlivé snímky doplní

▼ V programu Microsoft Photo Story vytvoříte působivou prezentaci za několik minut.

působivé přechodové efekty, můžete použít textové popisky, eventuálně k obrázkům namluvit vlastní komentář a na pozadí je možné nechat hrát zvolenou hudbu. Výsledek vypálený na DVD nosič přehrajete bez obtíží pomocí každého zařízení schopného přehrávat filmová DVD, tedy vedle osobních počítačů, stolních a přenosných DVD přehrávačů také třeba díky herním konzolím.

Vytvořit takovou krásnou prezentaci (vlastně vzpomínkové DVD, eventuálně CD) není vůbec těžké ani časově náročné. Opět vám s tím pomohou bezplatné programy. Uživatelům Windows XP můžeme doporučit třeba program Photostory od Microsoftu v kombinaci s programem Windows Movie Maker.

Uživatelé Windows Vista v edici Home Premium či Ultimate mají vše potřebné již v základní instalaci – řeč je o velmi šikovném programu Windows DVD Maker. Jisté možnosti při tvorbě dárkových, resp. vzpomínkových CD/DVD mají též výše zmiňované programy Google Picasa a Windows Live Fotogalerie.

UKAŽTE FOTOGRAFIE CELÉMU SVĚTU

Snímky ale nemusíte skladovat jen na pevném disku svého počítače či je vypalovat na CD/DVD. Po celém světě se stále větší oblibě těší tzv. internetová fotoalba. Jednou z jejich výhod je dostupnost fotografií. Lze je zobrazit na každém počítači s připojením k internetu, eventuálně i na některých mobilních telefonech.

Pokud chcete snímky ukázat přátelům, nemusíte jim je poněkud nepohodlně posílat e-mailem, nebo je dokonce přenášet na CD/DVD nebo USB flash disku. Stačí jim poslat e-mailem nebo prostřednictvím SMS odkaz na vaše internetové fotoalbum, kde si obrázky mohou prohlédnout.

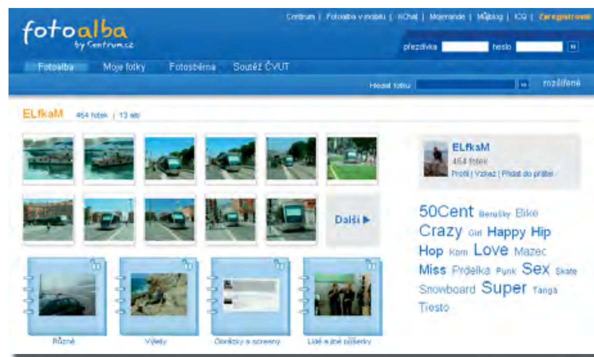
Jedním z nejlepších internetových fotoalb, která jsou k dispozici v českém jazyce, je služba Picasa Web Albums (*http://picasaweb.google.com*). Zdarma můžete uložit až 1 GB fotek, další prostor lze přikoupit. Konkurenční bezplatná služba Rajče (*http://rajce.idnes.cz*) sice funguje bez kapacitního omezení, ale nemá už tolik pokročilých funkcí. Něco podobného platí i o další české službě Fotoalba.cz (*http://fotoalba.centrum.cz*).

Služba Picasa Web Albums spolupracuje s již několikrát zmiňovaným programem Google Picasa, jehož prostřednictvím lze fotografie kopírovat z pevného disku do internetového fotoalba. Ke stejnému účelu však poslouží i libovolný webový prohlížeč. Uživatelé Internet Exploreru však mají nahrávání snímků do alba přece jen o něco pohodlnější než ti, kteří preferují Firefox či Operu.

Fotografie můžete v rámci svého webového alba třídit do složek a opatřovat je popisky. Zajímavou funkcí je vyznačení místa na mapě, na němž byly snímky pořízeny. Návštěvníci vašeho fotoalba eventuálně mohou vaše fotografie komentovat. Samozřejmě že ne všechny snímky musí být přístupné celému světu. Některé složky je možné uzamknout a přístup k nim můžete povolit jen těm uživatelům, které k jejich prohlížení sami pozvete.

■ Jiří Macich ml., *jiri@macich.net*

▼ Své fotografie můžete prostřednictvím internetu ukazovat i příbuzným a známým na druhém konci světa.

LCD monitory pro Full HD

LCD monitory BenQ E2200HD a E2400HD jsou kromě zobrazování dat výborně připraveny i pro přehrávání filmů v plném HD rozlišení. Zobrazovací plocha má poměr stran 16 : 9 a displej těchto monitorů pracuje v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Tento širokoúhlý formát a rozlišení jsou ideální pro sledování filmů v rozlišení Full HD, ve kterém se nezobrazují černé pruhy v horní a dolní části zobrazovací plochy displeje. Model E2200HD (viz obrázek) má úhlopříčku dlouhou 22 palců a monitor E2400HD je vybaven 24palcovým displejem. Tyto modely jsou vybaveny portem HDMI a konektorem DVI (oba modely podporují HDCP). Pro vylepšení kvality obrazu využívají tyto širokoúhlé modely technologii Sensey+Photo. Ve výbavě monitorů nechybí integrované stereoreproduktory ani konektory pro připojení sluchátek. Doba odezvy je 2 ms (šedá – šedá), hodnota jasu je 300 cd/m^2.

Martin Semrád

BENQ E2200HD

Cena včetně DPH: 4 890 Kč.

BENQ E2400HD

Cena včetně DPH: 7 590 Kč.

www.benq.cz

Konzervatoř na internetu

Internetový portál idnes.cz vysílá prostřednictvím internetu vlastní televizní program. Najdete jej na adrese *www.idnes.tv* (nebo se k němu dostanete po kliknutí na odkaz **TV** na hlavní stránce portálu). Jde o nepřetržité vysílání pořadů různých typů (zprávy, reportáže, rozhovory, cestopisy a populárně-naučné pořady a také hrané filmy). Divák buď může sledovat aktuální vysílání, nebo si z archivu vybrat některý z pořadů, jež byly nebo budou vysílány jindy, a ten si přehrát.

Mezi vzdělávacími pořady mne zaujal cyklus nazvaný 1. internetová konzervatoř, určený pro hudební samouky. V době psaní tohoto příspěvku obsahoval 20 lekcí hry na kytaru a 20 lekcí hry na klavír. Jednotlivé lekce trvají pět až sedm minut a výklad spojený s předváděním je vhodně doplněn grafikou znázorňující například prstoklad a notový zápis. V každé lekci divák dostane také „domácí úkol" – návod na procvičování a získávání dalších dovedností. První lekce jsou určeny pro úplné začátečníky a obsahují také nejnutnější teorii (popis nástroje a jeho ladění, základy čtení not apod.). V dalších lekcích najdou poučení nebo inspiraci také pokročilejší hráči.

Díky možnosti vyhledávat v archivu a opakovaně přehrávat vybrané lekce jsou tyto videokurzy vhodným doplňkem ke studiu hry na hudební nástroj. Potřebujete k tomu jen internetové připojení dostatečně rychlé na přehrávání videa (můžete si vybrat vyšší nebo nižší kvalitu obrazu).

Ivan Heisler

První zrcadlovka bez zrcadla

Řada zákazníků zavrhla koupi zrcadlovky kvůli její hmotnosti a velkým rozměrům. Je však dost zájemců o EVF kompakty. Zamlouvají se jim proporce těchto fotoaparátů a možnost manuálního nastavení, ale nevýhodu spatřují v nižší obrazové kvalitě a v tom, že nelze vyměnit objektivy. Proto Panasonic a Olympus společně v létě představily otevřený standard fotografie Micro 4/3, který volně navazuje na formát 4/3, využívaný u zrcadlovek Panasonic a Olympus. Micro v názvu standardu neznamená, že by se snad zmenšil snímač – ten zůstává stejný. Zmenšila se jen konstrukce celé optické soustavy, což umožňuje nová řešení konstrukce těl. Výsledek na sebe nenechal dlouho čekat a Panasonic představil první zrcadlovku bez zrcadla – model Lumix G1. Ten nabízí v jednom těle jak výhody plnohodnotných zrcadlovek, tak výhody EVF kompaktů: tedy malou hmotnost a rozměry, ale přitom dostatečně stabilní držení. Zároveň přejímá obrazovou kvalitu a variabilnost zrcadlovek Panasonic a Olympus. Díky konstrukci bez zrcátka, která optický hledáček nahradila kvalitním LCD hledáčkem, je možné použít pravý živý náhled, a to bez sklápění zrcátka. Kromě nových stabilizovaných objektivů, představených spolu s G1 (14–45 mm / F3,5–5,6 a 45–200 / F 4,0–5,6), je možné přes redukci použít již dříve uvedené objektivy pro standard 4/3. Samozřejmostí je použití externích blesků, filtrů a dalšího příslušenství, na které jsou zvyklí uživatelé zrcadlovek. Lumix G1 je prvním zástupcem nové třídy, která jistě zaujme spoustu nerozhodnutých, kteří dosud váhali, co oželet a pro co se rozhodnout – G1 jim nabízí vše bez kompromisu.

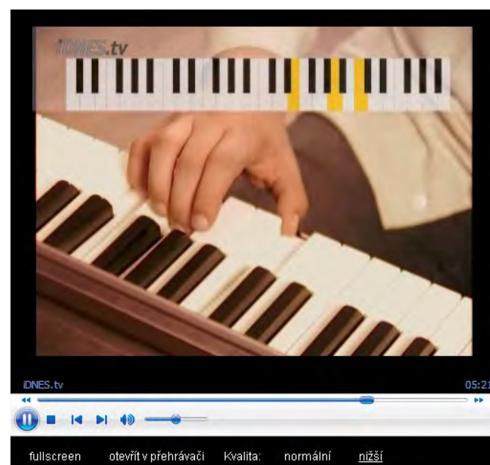
David Dee Nesiba
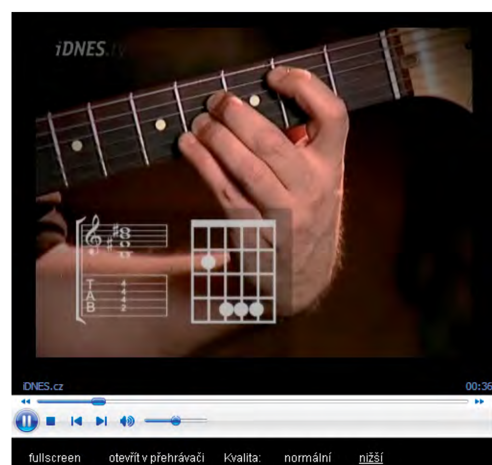

PANASONIC LUMIX G1

Orientační cena včetně DPH:
15 000 – 20 000 Kč za tělo se základním objektivem.

www.panasonic.cz

1. INTERNETOVÁ KONZERVATOŘ

Videokurzy hry na kytaru a na klavír

www.idnes.tv, http://webtv.idnes.cz

Nové PPK.cz

Pravidelní návštěvníci našich internetových stránek jistě zaznamenali, že před několika málo dny se na adrese *www.ppk.cz* objevil zbrusu nový web. Kromě velmi podrobného představení aktuálního čísla Počítače pro každého najdete na našich stránkách i to nejoblíbenější z našeho časopisu – denně přidáváme krátké novinky ze světa hardwaru i softwaru, v rubrice Poradna se postupně objevují desítky odpovědí na problémy čtenářů, jež jsme řešili v rubrice Listárna, neznámé termíny objasňuje slovníček pojmů a v části Tipy PPK vám doporučujeme ta nejlepší zařízení, programy, webové stránky a jiné služby. Samozřejmě jsme na stránkách zachovali i archiv starších čísel, včetně možnosti ty nejlepší články si stáhnout v elektronické podobě. Nepřijdete ani o ankety na různá témata a nově můžete novinky na stránkách sledovat pomocí RSS kanálu!

Nové webové stránky jsou prozatím v testovacím provozu a jejich obsah se postupně rozrůstá. Budete-li mít pocit, že je na stránkách něco špatně nebo že na nich něco chybí, prosíme vás, abyste nelenili a napsali nám svůj názor na e-mailovou adresu *redakce@ppk.cz*. Můžete samozřejmě využít kontaktního formuláře v dolní části stránky *www.ppk.cz/cs/kontakty*. **Aleš Havlas**

NOVÉ STRÁNKY PPK

www.ppk.cz

Bezpečný přenos dat

Bezpochyby nejpoužívanějším médiem pro přenos dat jsou v současné době USB flash disky, které poskytují dostatečnou kapacitu a zároveň se vejdou do každé kapsy, o kabelce nebo manažerském kufříku nemluvě. Jejich malé rozměry však paradoxně přináší i jednu velkou nevýhodu – tyto disky lze totiž poměrně snadno ztratit. V případě různých citlivých soukromých a zejména firemních dat může ztráta přenosného disku způsobit značné škody, nesrovnatelně vyšší, než je cena média. Výrobci flash disků proto začali nabízet i různě chráněné přenosné disky. Ochrana pro přístup zajištěná prostřednictvím snímače otisku prstů je dnes již poměrně rozšířena a nabízí ji například flash disk **A-DATA FlashDrive FingerPrint**. Ten ochranu heslem kombinuje s ochranou zajišťovanou pomocí biometrického snímače. Ještě důkladnější zabezpečení důležitých dat nabízí flash disk **Verbatim Business Secure**. Ten totiž 256bitové hardwarové AES šifrování kombinuje s integrovanou ochranou heslem a poskytuje tak nejmodernější způsob zabezpečení uložených dat. Disk nabízí několik bezpečnostních funkcí, včetně výzvy k zadání hesla, algoritmu pro hešování hesla a důmyslného systému pro zadání hesla. Uživatel je před hackery chráněn tím, že po šesti neúspěšných pokusech o přístup se veškerá data, uložená na disku, smažou. **Jan Jírovec**

A-DATA FLASHDRIVE FINGERPRINT (4GB)

Cena včetně DPH: 510 Kč.

www.adata.com.tw

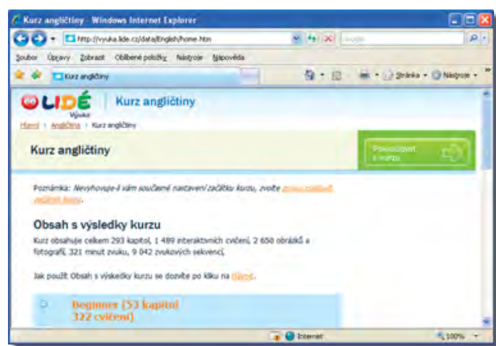
VERBATIM BUSINESS SECURE (2GB)

Cena včetně DPH: 1 299 Kč.

www.verbatim-europe.cz

Cizí jazyky zdarma a kdykoliv chcete

Na adrese *http://vyuka.lide.cz* můžete zdarma studovat jazyky. V současné době jsou pro vás připraveny kurzy angličtiny, němčiny, španělštiny, francouzštiny a italštiny. Tato služba vznikla díky spolupráci Seznamu se společností LANGMaster. Všechny učební podklady jsou licencované a s úspěchem se používají k jazykovému vzdělávání v mnoha zemích světa pro úrovně A1, A2, B1 a B2 evropského vzdělávacího rámce.

VÝUKA JAZYKŮ NA INTERNETU

Cena: zdarma pro nekomerční použití.

http://vyuka.lide.cz

Výuka je na serveru Lide.cz možná od září 2008 a jde o první jazykově zaměřenou sekci na Seznamu. V polovině října bylo zaregistrováno přes šedesát tisíc studentů. Vybírají si z nabídky pěti světových jazyků a vstupují do kurzů podle toho, s jakým výsledkem prošli vstupním testem. Pak jsou automaticky zařazeni na vhodné místo v kurzu. Výuka je vhodným doplňkem učiva na základních a středních školách, gymnáziích a vysokých školách.

Nápovědu ke kurzu najdete na adresách *http://vyuka.lide.cz/o-vyuce/jazykove-kurzy/navod-obsah.aspx* a *http://vyuka.lide.cz/o-vyuce/jazykove-kurzy/navod-cviceni.aspx*. **Miroslav Ziegler**

Slovníky a výuka jazyků

Ceny pro pět výherců věnuje společnost LangSoft. Vyhrát můžete různé verze programů PC Translator 2009 a Language Teacher 2009.

Firma Langsoft, s. r. o., vyrábí elektronické slovníky a překladače PC Translator a programy Language Teacher pro výuku cizích jazyků. Nová verze překladače PC Translator 2009 (dokončení v tajence).

Kontakt: LangSoft, s. r. o., Mezi Újezdy 225, 687 52 Korytná, tel. 572 693 155, 572 693 578, fax: 572 694 004.

Objednávky i veškeré dotazy ohledně cen nabízených produktů pište na e-mail: *info@langsoft.cz*, *obchod@langsoft.cz*

DNEŠNÍ OTÁZKA

Firma LangSoft, s. r. o., vyrábí slovníky a překladače PC Translator. Nová verze 2009 obsahuje rozšířené slovníkové databáze šesti hlavních jazyků.

Jaký je rozsah anglické slovní zásoby ve verzi 2009?

a) 750 000 významových dvojic,
b) 800 000 významových dvojic,
c) více než 850 000 významových dvojic.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 18. listopadu 2008** na korespondenčním lístku označeném heslem **Langsoft** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka21@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!

Můžete také zaslat na tel. číslo **903 3303** SMS v následujícím tvaru: **SOUTEZ PPK21 X TAJENKA Jmeno Prijmeni Ulice Mesto PSC**. Místo X uveďte písmeno správné odpovědi (a, b nebo c) a místo slova TAJENKA napište tajenku křížovky. SMS může obsahovat max. 160 znaků, a to bez diakritiky. Cena SMS je 3 Kč včetně DPH. Službu SMS technicky zabezpečuje společnost Airtoy, a. s.

Jména výherců uveřejníme v PPK č. 24/2008. Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

POMŮCKY: AOUK, TEK
USRKNUTÍ
1. DÍL TAJENKY
ŽLUTOHNĚDÉ BARVIVO (SLOV.)
LOTERNÍ POUKÁZKA
ZNAČKA ABVOLTU
TYKVOVITÁ ROSTLINA
PÍSEMNÉ OSVĚDČENÍ
KLESAT
HERPESY
POZDĚJI
SPZ RYCHNOVA NAD KNĚŽNOU
ŘEKA V ČADU
3. DÍL TAJENKY
MISTR MEČE
PODNIK V NERATOVICÍCH
FRMOL
DISKUTOVAT
ELIZE
INICIÁLY HERCE TŘÍSKY
NĚKDE (KNIŽNĚ)
OTEVŘENÝ PŘÍSTAV
ZAJISTÉ
DRUH UZENINY
ZKRATKA DOKTORA
VOZKOVO CITOSL.
ŘINOUT
NEMANŽELSKÉ DÍTĚ
ZÁVĚR ŠACH. HRY
PŘEDLOŽKA
AFRICKÉ ŠELMY
KRÁL A SVRŠEK (V DARDĚ)
SLEPIČÍ SLABIKA
ZEVNÍ LÉK
ŽENSKÉ JMÉNO
JMÉNO PSA Z BABIČKY OD B. NĚMCOVÉ
ZKRATKA KOMERČNÍ BANKY
JIHOČESKÁ ŘEKA
ČISTIDLO NA AUTOMOBILOVÉ MOTORY
STRUMA
KRÁMSKÝ STŮL
VLACH
ŠPANĚLSKÁ VYCHOVATELKA
SOUBOR PŘEDNÁŠEK
DOMÁCKY ADINA
JMÉNO SPIS. PAVLA
STESK
NÁZEV BARVIVA NA VEJCE
SPZ STRAKONIC
ANGLICKY "ANO"
LangSoft
Translation & Educational Technologies
USEDAT
ZDE
2. DÍL TAJENKY
TLUKOT
SARMATI
NA KTERÉ MÍSTO
DŮVOD
TEXTILNÍ STROJE
TOUŽEBNĚ PŘEMÝŠLETI
MOSKEVSKÝ SPORTOVNÍ KLUB
POMSTA
KANONY
ZNAČKA OERSTEDU
VÁPENCOVÁ OBLAST
NÁZEV ZNAČKY POLOMĚRU
ŠVIHÁCI
SIBIŘSKÝ KOZOROŽEC
ČÁST CELKU
ŘÍMSKY 4
VĚNOVAT
4. DÍL TAJENKY
UKAZOVACÍ ZÁJMENO
SEVEŘAN
LATINSKY "KOST"
CHEM. ZN. TELLURU
INICIÁLY HEREČKY KAČÍRKOVÉ
ŘEDIDLO
ŽELETI
VYDÁVATI ZVUK HODIN
LATINSKY "PTÁK"
TES

Tajenka křížovky z PPK 18/2008 zní: S jazykovými kurzy LANGMaster se neztratíte.

Správná odpověď na soutěžní otázku: Kompletní kurz němčiny LANGMaster se jmenuje Němčina TANGRAM (odpověď c).

Výukový program **LANGMaster Angličtina Elements** dostanou tito výherci: A. Bánovský z Bílovic, R. Jirásko z Českých Budějovic, L. Riegrová z Trutnova, P. Budíková z Prahy a M. Mladějovská z Bučovic. Blahopřejeme!

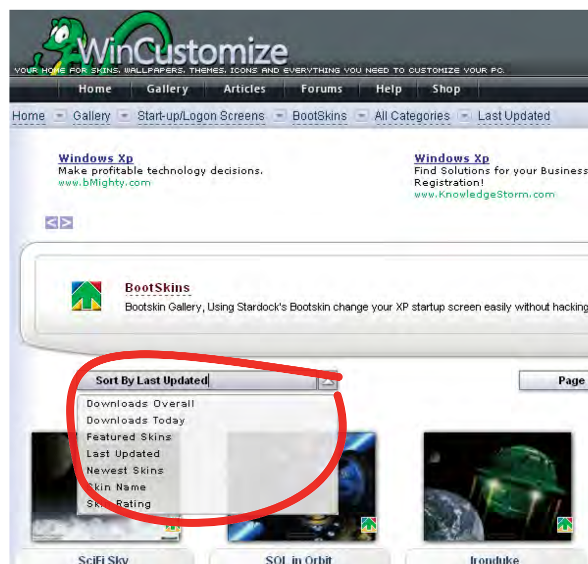
Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

redakce@ppk.cz

Chtěl bych ve Windows XP změnit startovací obrazovku. Je to možné, popřípadě jak?

Tuto změnu provést lze, nejlépe pomocí zdarma dostupné utility **BootSkin**. Tento prográmek můžete stáhnout na adrese *http://download.chip.eu/cz/BootSkin_163596.html*. Instalace je velmi jednoduchá (pouze několikrát klikněte na tlačítko **Next**), stejně tak ovládání: V okně programu (obr. 1) si kliknutím vyberte některý ze vzhledů a potom klikněte na tlačítko **Apply**. Pokud se chcete ještě předtím podívat, jak bude startovací obrazovka s novým vzhledem vypadat, klikněte na tlačítko **Preview**. Zpět k původnímu vzhledu startovací obrazovky se vraťte zvolením možnosti **Default System Boot Screen** (úplně nahoře). Dále musím upozornit na zajímavou možnost v menu **File**, a to na příkaz **Random boot screen at startup**. Ten způsobí, že program při každém startu náhodně vybere jeden ze vzhledů.

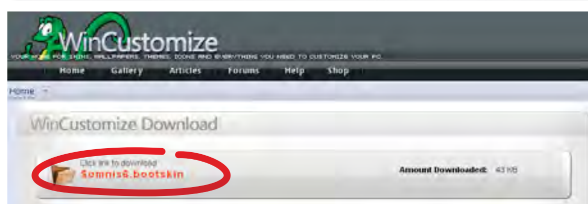
Pokud by vám vzhledy startovací obrazovky obsažené v programu nestačily, můžete si z internetu zdarma stáhnout další. Pomocí příkazu **Help / BootSkin Website** otevřete oficiální stránky programu (adresa je *www.stardock.com/products/bootskin*) a na pravé straně klikněte na tlačítko **Get More Skins**. Na další zobrazené stránce (obr. 2) klikněte na nabídku **Sort By Last Updated** (řazení podle: naposledy přidáno) a z menu vyberte možnost **Skin Rating** (podle hodnocení uživatelů). Když se vám pak nějaký vzhled zalíbí, klikněte na něj. Zobrazí se jeho větší náhled a vpravo vedle něj tlačítko **Download** (obr. 3). Na toto tlačítko klikněte, a zobrazí se stránka s rámečkem: V něm je nápis **Click link to download** a pod ním odkaz se jménem vzhledu (obr. 4). Na tento odkaz klikněte – v ideálním případě prohlížeč nabídne otevření souboru přímo v programu BootSkin a vzhled se automaticky přidá do výpisu. V horším případě uložte soubor na disk a do programu jej vložte příkazem **File / Import from file**.

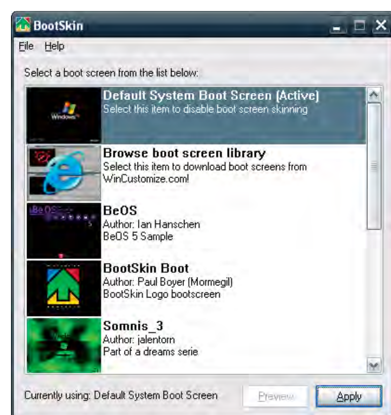
▲ Obr. 2

▼ Obr. 3

▲ Obr. 4

◀ Obr. 1

Mám otázku ohledně odkazů na webové stránky. Například v PPK 19 na straně 44 uvádíte odkaz *www.zoner.cz* a dole na téže stránce odkaz *http://maps.google.cz*. Aby to nebylo tak jednoduché, vlevo dole je pak ještě odkaz *http://www.alza.cz*. Prosím o vysvětlení, proč se uveřejňují tři druhy odkazů, když by stačil jeden.

Ono „http://" je definování tzv. protokolu, tedy způsobu, kterým se přenáší data po internetu. V případě webových stránek se téměř výhradně používá protokol HTTP. Jedná se o fakt natolik samozřejmý, že v dnešní době není potřeba uvádět adresu s definováním tohoto protokolu – prohlížeče webových stránek ji doplňují automaticky. Je tedy naprosto lhostejné, zda uvedete například adresu *http://www.ppk.cz*, nebo *www.ppk.cz*. Obě mají stejný význam.

Pokud jde o adresy typu *www.google.cz* a *maps.google.cz*, nelze v tomto případě hovořit o rozdílu. Adresa webových stránek má obecně podobu **upřesnění.jméno.doména**, kde **doména** určuje zařazení stránek v síti (.cz je „český internet"), **jméno** udává jeden konkrétní počítač v internetu (tzv. server) a **upřesnění** nějakou konkrétní sekci na tomto počítači. Často však parametr **upřesnění** není potřeba – v takovém případě se používá „vycpávka" *www*, což je zkratka z anglického termínu *World Wide Web* (to je obecné označení webových stránek jako služby).

„Vycpávka" *www* se používá natolik často, že si mnoho lidí myslí, že jde o nedílnou součást adresy, a mají pak tendenci před adresy s upřesněním tuto sekvenci znaků také doplňovat (např. *www.maps.google.cz*). To však ve výsledku tvoří jinou (obvykle nefunkční) adresu. Proto před adresami formátu *upřesnění.jméno.doména* zpravidla uvádíme i označení protokolu (*http://*), čímž je zcela jasné, že žádné „www" v adrese není. S ohledem na sjednocení podoby odkazů pak označení protokolu uvádíme ve stejném článku zpravidla i před odkazy v klasické podobě (*www.něco.doména*).

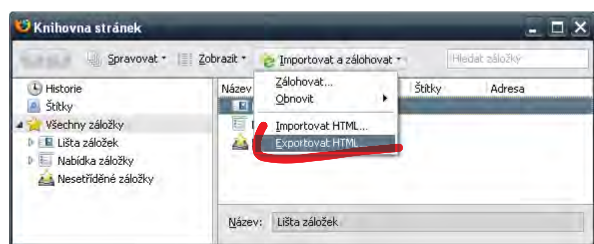
Proč tedy jsou na straně 44 některé adresy uvedeny s *http://*, ale některé bez tohoto označení? Strana 44 je totiž specifická tím, že ji tvoří několik článků od jednotlivých redaktorů. Každý ve svém příspěvku pak odkazy sjednotil, ale celkově se to na stránce už nějak nepodařilo. To je drobné opomenutí, které má výše uvedené praktické důvody, ale samozřejmě se pokusíme příště se jej vyvarovat. Díky za upozornění.

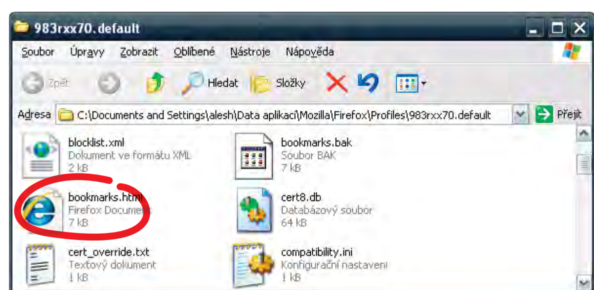
Pro úplnost bych ještě dodal, že pokud není u internetové adresy potřeba upřesnění, nemusí se tato část vůbec uvádět. Například ke stránkám našeho časopisu můžete přistoupit pomocí adresy *www.ppk.cz* nebo jen *ppk.cz*. Ne u všech stránek však tato možnost funguje, v principu jde o dvě rozdílné adresy.

Potřeboval bych zálohovat záložky v internetovém prohlížeči Firefox. Můžete mi poradit?

Ve Firefoxu klikněte v menu **Záložky** na položku **Knihovna stránek**. V otevřeném okně rozbalte nabídku **Importovat a zálohovat** a zvolte možnost **Exportovat HTML** (obr. 5). Otevře se klasické dialogové okno, v němž můžete záložky uložit jako webovou stránku. Případně nemusíte ani tento proces podstupovat. Stačí zkopírovat soubor **bookmarks.html**, který naleznete na pevném disku v adresáři s nastavením Firefoxu (obvykle *C:\Documents and Settings\(jméno uživatele)\Data aplikací\Mozilla\Firefox\Profiles\(libovolné znaky).default* – viz obr. 6).

▼ Obr. 5

▲ Obr. 6

Co mám dělat, když chci doplnit do počítače grafickou kartu (místo grafické karty integrované)?

Především je potřeba zjistit, jestli lze vaši základní desku grafickou kartou vůbec osadit: Je potřeba se podívat, zda základní deska má sběrnici pro grafickou kartu – u starších počítačů jde o sběrnici AGP, u novějších o sběrnici PCIe (Express). (Tyto sběrnice bývají na většině základních desek, ale nelze vyloučit, že tato sběrnice bude úplně chybět – pak novou grafickou kartu nelze do počítače přidat.) Kvůli této informaci nemusíte rozebírat počítač, nejsnáze ji zjistíte v manuálu k základní desce. V manuálu také zjistěte, zda tato sběrnice má patřičnou rychlost. Drtivá většina grafických karet používá sběrnici AGP 8x, resp. PCIe x16. Zejména u sběrnice PCIe je třeba dát pozor, neboť základní deska může obsahovat pomalejší verze této sběrnice, ale ty nejsou k připojení grafické karty vhodné.

Má-li počítač patřičnou sběrnici, pokračujte nákupem odpovídající grafické karty. V rámci jednoho rozhraní je nabídka grafických karet poměrně pestrá. Pokud chcete mít jistotu, že koupíte kartu s výborným poměrem ceny k výkonu, přečtěte si nějaký srovnávací test. (Takové testy se pravidelně objevují například na stránkách našeho sesterského časopisu Chip.)

Co se připojení karty týče, s její instalací by neměl být větší problém. Stačí počítač vypnout, odpojit jej od napájení a otevřít, kartu zasunout do patřičné sběrnice a kartu zajistit šroubkem. (Bude nejspíš také nutné odstranit záslepku na její pozici v zadní stěně počítače.) Posléze při startu počítače stiskejte klávesu **Del**, až se objeví rozhraní BIOS. Je vhodné vypnout integrovanou grafickou kartu. (Najděte položku **Onboard Graphic Card** a zvolte u ní možnost **Disabled**.) Poté nastavení uložte, restartujte počítač, spusťte operační systém a z přiloženého CD/DVD nainstalujte ovladače grafické karty.

V případě, že budete mít nějaké nejasnosti, doporučuji obrátit se na nějakého zkušenějšího uživatele, případně na obchodníka, u něhož budete grafickou kartu kupovat. Vezmete-li s sebou manuál k základní desce, jistě vám s výběrem správné karty poradí a bude ji pak schopen (za malý poplatek, možná i zadarmo) nainstalovat.

Hodlám se věnovat tvorbě webových stránek, avšak jsem naprostý začátečník. Které publikace (odbornou literaturu) si mám pořídit, abych z nich získal potřebné znalosti a informace o této práci? Absolutně netuším, čím mám začít a jak pokračovat.

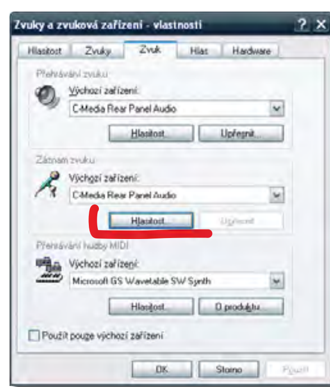
Pokud začínáte úplně „na zelené louce“, zatím bych nedoporučoval kupovat žádnou literaturu. Ta je vhodná spíše pro pokročilé tvůrce, kteří se chtějí zabývat jedním oborem tvorby webových stránek. Vám by měly zatím bohatě stačit internetové stránky **www.jakpsatweb.cz**. Najdete tam i odkazy na další zdroje a literaturu.

V PPK 7/2008 jste v rubrice „Jak na to“ uveřejnili návod na změnu vzhledu Windows XP (článek „Windows XP v novém kabátu“). Podle tohoto návodu jsem provedl změnu grafické podoby svých Windows. Nyní se mi však stáhla aktualizace Windows XP Service Pack 3 a mnou zvolený vzhled Royal Remixed Theme zmizel. Nelze však ani provést novou instalaci pomocí programu UxTheme Multi-Patcher 5.5 (hlásí mi „Unsupported OS detected“, tedy že mám patrně nepodporovaný operační systém). Je tedy vůbec možné podle uvedeného návodu změnit vzhled Windows XP SP3?

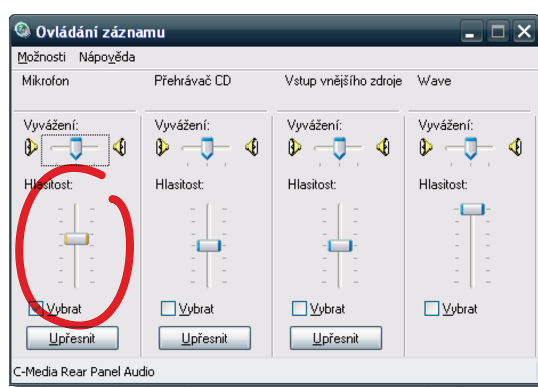
Řešení je překvapivě snadné – stačí stáhnout novou verzi nástroje UxTheme Multi-Patcher, která s Windows XP SP3 již počítá (tato verze má číslo 6.0). Nástroj získáte na internetové adrese *http://download.chip.eu/cz/UXTheme-Multi-Patcher_87595.html* a pak již můžete postupovat podle návodu uveřejněného v PPK 7/2008. (Tento návod je ve stručné podobě k dispozici také na uvedené internetové adrese, a to pod záložkou „Galerie“.)

Koupil jsem si webovou kameru s mikrofonem. Kamera funguje, ale při volání přes Skype mě volající neslyší. Jak tuto nepříjemnost mohu odstranit?

Pravděpodobně máte v systému ztlumený mikrofon. V nabídce **Start** zvolte položku **Ovládací panely** a dále vyberte položku **Zvuky a zvuková zařízení**. V otevřeném okně klikněte na kartě **Zvuk** na tlačítko **Hlasitost** – je v rámečku **Záznam zvuku** (obr. 7). V dalším okně se ujistěte, že ve sloupečku **Mikrofon** je zaškrtnuta možnost **Vybrat** a že jezdec hlasitosti není úplně dole (obr. 8).

◀ Obr. 7

▶ Obr. 8

Koupil jsem si multifunkční zařízení HP. Tiskárna i kopírka fungují, avšak skener nikoliv. Nepomohlo ani přeinstalování.

Kontaktujte technickou podporu společnosti HP (*http://welcome.hp.com/gms/cz/cs/contact_us.html*), a pokud vám tam problém nepomohou vyřešit, zařízení reklamujte.

Během práce se na monitoru najednou objevila svislá tenká výrazně zelená linka a již nemizí. Při práci, hlavně při úpravách fotek, to dost ruší – dá se to nějak odstranit?

I když to pravděpodobně nebude příčinou vašeho problému, nejprve se ujistěte, že kabel pro přívod obrazových dat k monitoru a ke grafické kartě je pevně připojen. Dalším krokem pro odstranění této vady je vyzkoušet jiný kabel pro přívod obrazových dat. Pokud zelená linka nezmizí, bude problém bohužel přímo v monitoru nebo v grafické kartě. To s určitostí zjistíte pouze tak, že k počítači připojíte jiný monitor. ■ mse

Chci si koupit nový notebook a rád bych věděl, zda ho bude možno propojit s televizorem Panasonic Viera pomocí kabelu HDMI, nebo zda se musí požívat pouze 15kolíkový konektor D-sub.

U některých notebooků je videovýstup HDMI již běžnou součástí výbavy, takže se při nákupu zaměřte na modely, které tento výstup mají – v PPK 19 jsme např. recenzovali notebook Toshiba Portégé M800 – ten port HDMI obsahuje. Další možností je pořídit si notebook s digitálním výstupem DVI a s podporou pro HDCP a pořídit si redukci z DVI na HDMI (případně kabel s koncovkami DVI a HDMI). Výstup DVI mají i poměrně levné notebooky – např. v testu notebooků v PPK 19 je takovým výstupem vybaven počítač Acer Extensa 5620G. ■ mse

Nainstaloval jsem vypalovací program CDBurnerXP. Na PPK CD 19/2008 je psáno, že pomocí tohoto programu lze vypalovat i CD z hudebních souborů MP3. Mně se to ale nijak nedaří...

Při startu programu vyberte v úvodním okně možnost **Audio CD** (**obr. 9**). Posléze stačí v horní části okna vyhledat patřičné „empétrojky“, označit je a kliknutím vložit do vznikajícího disku. Až bude médium zaplněné (na audio CD se vejde 70 minut hudby), klikněte na tlačítko **Vypálit**.

▼ Obr. 9

PPK CD 22/2008

Hlavním tématem PPK CD 22/2008 je „ladění Windows“. V připravované rubrice tedy najdete sbírku programů na vylepšení a zrychlení chodu operačního systému. Tato sbírka zahrnuje např. programy na údržbu a opravu systému, programy pro defragmentaci pevného disku, programy na vyhledání duplicitních souborů, programy pro správu operační paměti, diagnostické nástroje a programy pro správu programů při startu Windows. Dále se můžete těšit na sbírku programů pro malování a úpravy obrázků a nebudou chybět ani pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti ze světa softwaru.

KOUPĚ VIDEOKAMERY A TEST KAMER

Téma příštího čísla vám přinese rady týkající se koupě videokamery. Můžete se těšit na informace o typech kamer, o jejich rozdělení, o médiích, na která nahrávají, a dostane se vám rad, na co se zaměřit a který typ kamery je pro koho nejvhodnější. A abychom vám rozhodování usnadnili, otestovali jsme pro vás šest Full HD kamer od firem Canon, Panasonic a Sony. Pokud o koupi kamery uvažujete, 22. číslo PPK bude pro vás to pravé.

BODYGUARD OPTICKÝCH DISKŮ

Také vás trápí, že se drahá CD a DVD poškozují škrábanci, které pak vedou k jejich špatné čitelnost, ne-li plné nečitelnosti? A tento problém znají i ti uživatelé, kteří s médii zachází velmi opatrně! V příštím čísle vám představíme zajímavý produkt, který dokáže média před poškrábáním ochránit.

JAK NAPSAT V TEXTU VZOREC NEBO ROVNICI?

Pokud někdy píšete odborné zprávy, učební texty či jiné materiály (diplomové nebo závěrečné práce) s matematickými, fyzikálními, chemickými či ekonomickými vzorci nebo rovnicemi, můžete využít doplněk programů MS Office nazvaný Rovnice. Pak pro vás už nebude těžké zapsat zlomek, odmocninu, limitu, integrál či matici.

počítač pro každého

Toto číslo vyšlo 27. 10. 2008
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.
Tel.: 225 018 566

Managing Director: Petra Fundová
Publisher: Ing. Jiří Palyza
Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba), David Nesiba (dee), Martin Semrád (mse), Miroslav Ziegler (mzi)
Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková
Foto: Martin Tryščuk
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Martin Kadlec, Jiří Lapáček, Jiří Macich, Milan Pola, Martin Taneček, Martin Ziegler

Osvit a tisk: TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.

Předplatné: SEND Předplatné, spol. s r. o., P. O. Box 141, 140 21 Praha 4
tel.: 225 985 225 (prac. doba 8–18 hod.)
fax: 225 341 425
e-mail: ppk@send.cz
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.